

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

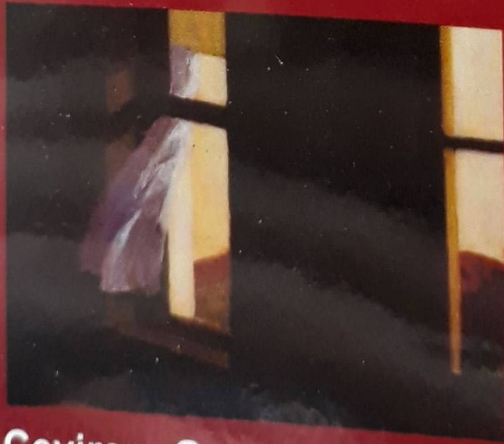
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Georges Simenon

Flamanların Evinde

Çeviren: Sosi Dolanoğlu

Flamanların Evinde

Georges

Maigret Givet garında trenden indiğrnde9iedegö«mfŞf,kom-partımanının tam karşısında duran Anna Peeters oldu.' Genç kız sanki onun tam da peronun o noktasında duracağı-nı tahmin etmişti! Buna şaşırmış görünmüyordu, bundan gurur duyar gibi bir hali de yoktu. Tıpkı Paris'te gördüğü gibiy-di, her zaman olması gerektiği gibi; gri bir tayyör giymişti, ayakkabıları siyahtı, başına öyle bir şapka takmıştı ki, insanın sonradan bunun biçimini, hatta rengini hatırlaması imkânsızdı. Burada, birkaç yolcunun gezindiği perondaki her şeyi önüne katıp sürükleyen rüzgârda, daha uzun boylu, biraz daha iri yapılı görünüyordu.

GEORGES SIMENON
FL AMANLA RIN E V/NDE

KABALCI YAYINEVİ: 326

Maigret Dizisi: 13

Georges Simenon 13 Şubat 1903'te Liege'de (Belçika) doğdu. Çok genç yaşta yazmaya karar verdi. *La Gazette de Liege*'de gazeteci olarak çalışmaya başladığında onaltı yaşındaydı, ilk romanı Georges Sim takma adıyla 1921'de yayımlandı: *Au pont des Arches, petite histoire legoise*. Aralık 1922'de karısı, ressam Regine Renchon'la birlikte Paris'e yerleşti. Çeşitli takma isimler altında, birçok farklı türde popüler romanlar yayımladı: 1923-1933 yılları arasında yaklaşık iki yüz roman, binlerce hikâye ve sayısız makale. 1931 yılında yazdığı *Le Charretier de la "Providence"* ünlü "Komiser Maigret" dönemini açan roman oldu, ister polisiye bir olayın etrafında gelişen ve genellikle sıradan insanların işlendiği; kusurlu, suçlu, yasadışı da olsalar onları yargılamaktan kaçman, onlarla şeyler arasındaki ilişkileri daha iyi kavramak için onların mekânında onlarla birlikte yaşayan komiser Maigret dizisindeki eserlerinde olsun, ister çeşitli çevreleri, durumları, karakterleri incelediği psikolojik romanlarında olsun, Simenon, insan gerçeğini, gündelik hayattaki trajediyi her türlü yapaylıktan uzak, sade bir üslupla kaleme almakta ve atmosfer yaratmakta son derece ustadır.

Paris'te yaşadığı yıllar boyunca sık sık seyahat eden yazar uzun bir süre (1945-1955) ABD'de kalmış, 1957'de ise İsviçre'ye (Echandens) yerleşmiştir. *Je me souviens* (Hatırlıyorum, 1945) adlı kitabında çocukluk anılarına değinen Simenon, *Pedigree* (Soyağacı, 1948) adlı otobiyografisinde onu yazar yapan unsurlara ışık tutmuştur. 1952'de Belçika Kraliyet Akademisi ne kabul edilen Simenon'un eserleri sayısız dile çevrilmiş, ayrıca pek çok defalar sinemaya uyarlanmıştır.

1973'te romancı kariyerine son verdiğini duyuran Simenon 4 Eylül 1989'da ölmüştür.

Chez Les Flamands © 1932 Georges Simenon Limited, a Chorion company. All rights reserved.

Flamanların Evinde © 2008 Georges Simenon Limited, a Chorion company. All rights reserved.

Birinci Basım: Ekim 2008

Kapak Düzeni: Gökçen Yanlı

Teknik Hazırlık: Zeliha Güler

Yayıma Hazırlayan: Mustafa Küpüşoğlu

KABALCI YAYINEVİ

Ankara Cad. No: 47 Cagaloğlu 34112 İstanbul

Tel: (0212) 526 85 86 Faks: (0212) 513 63 05

yayinevi@kabalci.com.tr www.kabalciyayinevi.com

internetten satış: www.kabalci.com.tr

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Simenon, Georges

Flamanların Evinde

ISBN 975-997-135-6

Baskı: Yaylacık Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şii. (0212 567-8003)

Litros Yolu Fatih San. Sitesi No: 12/197-203 Topkapı-İstanbul

GEORGES SIMENON

FLAMANLARIN EVİNDE

Çeviri
Sosi Dolanoğlu

(^KABALCI YAYINEVİ

I

ANNA PEETERS

Maigret, Givet garında, trenden indiğinde gördüğü ilk kişi, kompartımanının tam karşısında duran Anna Peeters oldu.

Genç kız sanki onun tam da peronun o noktasında duracağını tahmin etmişti! Buna şaşırmış görünmüyordu, bundan gurur duyar gibi bir hali de yoktu. Tıpkı Paris'te gördüğü gibiydi, her zaman olması gerektiği gibi; gri bir tayyör giymişti, ayakkabıları siyahtı, başına öyle bir şapka takmıştı ki, insanın sonradan bunun biçimini, hatta rengini hatırlaması imkânsızdı.

Burada, birkaç yolcunun gezindiği perondaki her şeyi önüne katıp sürükleyen rüzgârda, daha uzun boylu, biraz daha iri yapılı görünüyordu. Burnu kızarmıştı, elinde de top haline getirdiği bir mendil vardı.

— Geleceğinizden emindim komiser bey...

Kendinden mi emindi yoksa ondan mı? Onu karşılariken gülümsememişti. Hemen sorulara geçti:

— Başka bagajınız var mı?

Hayır! Maigret'nin tek eşyası, kullanılmaktan rengi atmış, adi deriden örüklü çantasıydı; onu da, ağır olmasına rağmen kendi taşıyordu.

Trenden sadece üçüncü mevki yolcuları inmiş, onlar da çoklan gözden kaybolmuşlardı. Genç kız peron biletini ısrarla bakan memura uzattı.

Dışarı çıkınca rahat bir tavırla tekrar söze başladı:

— Önce size evde bir oda hazırlamak geçti aklımdan. Sonra iyice düşündüm de, sanırım otelde kalmanız daha iyi olacak. Bu yüzden ben de *Meuse Otelindeki* en iyi odayı tuttum...

Givet'nin küçük sokaklarında henüz yüz metre bile gitmemişlerdi, fakat daha şimdiden herkes dönüp onlara bakıyordu. Maigret elinde valizi, ağır ağır yürüyordu. Her şeyi dikkatle incelemeye çalışıyordu: insanları, evleri, özellikle de yandaki kızı.

— Bu ses de ne? diye sordu, ne olduğunu anlayamadığı bir uğultu duyarak.

— Yükselen Meuse'ün sesi, köprünün kemer ayaklarını dövüyor... Nehir ulaşımı duralı üç hafta oldu...

Dar bir sokaktan çıkınca aniden nehirle karşılaşılıyordu insan. Genişti. Kıyıları seçilmiyordu. Kahverengi su kütlesi yer yer çayırlara kadar yayılmıştı. İleride, suyun üzerinde bir hangar gözüktüyordu.

En az yüz kadar mavna, römorkörler, tarak dubaları vardı orada, birbirine sokulmuşlar, geniş bir kütle oluşturmuyordular.

— İşte oteliniz... Çok konforlu değildir... Banyo yapmak için yukarı çıkmak ister miydiniz?...

Hayret vericiydi! Maigret edindiği izlenimi tanımlayamıyordu. Şüphesiz hiçbir zaman bir kadın onda bu kadının -bu

sakin, gülümsemeyen, güzel görünmeye çalışmayan ve arada bir mendiliyle burnunu silen kadının- uyandırdığı kadar merak uyandırmamıştı.

Yirmi beş ila otuz yaşları arasında olmalıydı. Ortadan çok daha uzun boyluydu, sağlam bir vücudu, yüz hatlarına hiçbir incelik vermeyen bir kemik yapısı vardı.

Aşırı yalın küçük burjuva giysileri. Sakin, neredeyse kibar bir duruş.

Misafir ağırlarmış gibi bir hali vardı. Kendi evindeydi. Her şeyi düşünmüştü.

— Banyo yapmam için hiçbir sebep yok.

— O halde hemen eve gidelim isterseniz? Valizinizi garsona verin... Garson!... Bu valizi 3 numaraya görürün... Beyefendi birazdan gelecek.

Maigret onu göz ucuyla incelerken şöyle düşünüyordu:

— Aptal gibi görünüyorum herhalde!

Zira hiç de küçük bir oğlan çocuğuna benzer bir hali yoktu! Genç kız çıtkırıldım değilse de, komiser ondan iki kat daha iriydi ve üzerindeki bol pardösüyle de taştan yontulmuş gibi görünüyordu..

— Çok yorgun değilsiniz ya?

— Hiç yorgun değilim!

— O halde yürürken, bir yandan da size gerekli bilgileri verebilirim...

Gerekli bilgileri ona Paris'te vermişti! Güzel bir günde bürosuna geldiğinde, iki üç saattir kendisini bekleyen ve danışma memurunun vazgeçirmeyi başaramadığı bu yabancı kadı-

nı bulmuştu.

— Özel! diye belirtmişti, iki müfettişin önünde ona meseleyi sorduğunda.

Ve baş başa kaldıklarında, hemen ona bir mektup uzatmıştı. Maigret karısının Nancy’de oturan kuzeninin yazısını tanımıştı.

“Pek sevgili Maigret,

“Matmazel Anna Peeters’i bana, onu on yıl kadar önce tanımış olan kayınbiraderim gönderdi. Çok ağırbaşlı bir genç kız, başlarına gelen felaketi kendisi sana anlatacaktır. Onun için elinden geleni yap...”

- Nancy’de mi oturuyorsunuz?

— Hayır, Givet’de!

— Fakat bu mektup...

— Paris’e gelmeden önce Nancy’ye özellikle gittim. Kuzenimin polisten önemli birini tanıdığını biliyordum...

Sıradan bir ricacı değildi. Gözlerini indirmiyordu. Halinde tavrında tevazu yoktu. Açık konuşuyor ve dimdik karşıya bakıyordu, alacağını talep edermiş gibi.

— Eğer bizimle ilgilenmeyi kabul etmezseniz mahvolduk demektir, ailem ve ben, bu da adli hataların en korkuncu olur...

Maigret kızın hikâyesini özetleyen birkaç not almıştı. Oldukça karışık bir aile meselesi.

Peeters’ler Belçika sınırında bir bakkal dükkânı işletiyorlardı... Üç çocukları vardı: onlara dükkânda yardım eden An-

na, öğretmen olan Maria ve Nancy’de hukuk öğrencisi olan Joseph...

Joseph’in kasabalı bir genç kızdan çocuğu olmuştu... Çocuk üç yaşındaydı... Ne var ki genç kız aniden ortadan kaybolmuştu ve Peeters’ler onu öldürmüş olmakla veya zorla bir yere kapatmakla suçlanıyorlardı...

Maigret bu meseleye karışmak zorunda değildi. Nancy’li bir meslektaşısı olayla ilgileniyordu. Ona telgraf çekmiş ve ondan da kesin bir cevap almıştı:

“Peeters’ler birinci derecede suçlu. Stop. Tutuklama yakında.”

Ona karar verdiren bu olmuştu. Givet’ye görevli olmadan, hiçbir resmi sıfat taşımadan gelmişti. Daha gara ayak basar basmaz da Anna denen ve incelemekten bıkmadığı şu kız onu himayesi altına alıvermişti.

Akıntı şiddetliydi. Sular köprünün kemer ayaklarında gürültüyle çağlıyor ve kökünden söktüğü ağaçları sürükleyip götürüyordu.

Meuse vadisine hızla dalan rüzgâr nehrin üzerinde ters yönden esiyor, suyu beklenmedik yüksekliklere kaldırıp gerçek dalgalar yaratıyordu.

Saat öğleden sonra üçtü. Hava yavaş yavaş kararmaktaydı.

Hemen hemen ıssız olan sokaklarda hava akımları vardı. Tek tük yoldan geçenler hızh hızlı yürüyorlardı, burnunu silen de sadece Anna değildi.

— Şu dar sokağı görüyor musunuz, solda...

Genç kız bir an ihtiyatla durup, güçlükle fark edilen bir el hareketiyle sokaktaki ikinci evi gösterdi. Fakir, tek katlı bir ev. Pencereleden birinde şimdiden ışık vardı -bir gaz lambasının ışığı.

— Orada oturuyor!

— Kim?

— O! Germaine Piedboeuf... O kız...

— Kardeşinizden çocuğu olan kız mı?

— Ondansa tabii! İspatlanmadı bile... Bakın!...

Eşikte bir çift duruyordu: Kız şapkasızdı, basit bir fabrika işçisiydi şüphesiz, adam ise ona sarılmıştı, sırtı görünüyordu.

— Kız o mu?

— Hayır, o ortadan kayboldu ya... Ama aynı soydan... Anlıyorsunuz ya? Kardeşimi inandırmayı başardı...

— Çocuk ona benzemiyor mu?

Kuru bir sesle:

— Annesine benziyor... Gelin gidelim! Bu insanlar perde-lerin arkasından hep dışarıyı kollarlar...

— Kızın ailesi var mı?

— Babası var, fabrikada gece bekçisi, bir de erkek kardeşi Gerard...

Küçük ev, özellikle de gaz lambasının aydınlattığı pencere, o andan itibaren komiserin hafızasına kazınmıştı.

— Givet'yi bilmez misiniz?

— Bir kere geçmiştim, ama durmadım.

Göz alabildiğine uzayıp giden çok geniş bir rıhtım; her yirmi metrede bir, mavnaların bağlandığı iskele babaları. Bir-

kaç ambar. Üstünde bayrak dalgalanan alçak bir bina.

— Fransız gümrüğü... Evimiz daha ileride, Belçika gümrüğüne yakın...

Öyle şiddetli bir çalkantı vardı ki, salapuryalar çarpışıyordu. Serbest bırakılmış atlar seyrek otları yiyorlardı.

— Şu ışığı görüyor musunuz?... Evimiz orası...

Geçerlerken, bir gümrük memuru bir şey demeden onlara baktı. Bir grup gemici kendi aralarında Flamanca konuşmaya başladılar.

— Ne diyorlar?

Cevap vermekte tereddüt etti, ilk defa başını öbür tarafa çevirdi.

— Hakikatin asla anlaşılmayacağını!

Ve hızlı hızlı yürümeye koyuldu, rüzgârdan korunmak için kamburunu çıkararak.

Artık kasabadan çıkmışlardı. İrmağın, gemilerin, gümrüğün, kayık kiralayanların alanına girmişlerdi. Orada burada, rüzgârın ortasında, yakılmış bir elektrik lambası. Bir mavna'nın üzerinde şaklayarak uçuşan çamaşırlar. Çamurda oynayan çocuklar.

— Meslektaşınız dün yine uğradı ve sorgu yargıcı adına bize adaletin huzuruna çıkmaya hazır olmamızı söyledi... Her tarafı dördüncü defadır aradılar, sarnıcı bile..

Yaklaşmışlardı. Flamanların evi gözüküyordu. Nehrin kıyısında, gemilerin en çok olduğu yerde, oldukça büyük bir yapıydı. Yakınlarda hiç ev yoktu. Görünen tek bina, yüz metre ötedeki, bitişiğinde üç renkli bir direk bulunan Belçika

gümrüğünün bürosuydu.

— İçeri buyurun lütfen...

Kapının camlarına bakır kap kaçağı temizleme macunlarını tanıtan şeffaf reklam çıkartmaları yapıştırılmıştı. Bir çingirak çaldı.

Eşikten girer girmez sıcaklık sarıp sarmalıyordu insanı; tanımlanamaz, dingin, ağdalı bir hava ve bu havaya hâkim olan kokular. Neydi bu kokular? Birazcık tarçın, ondan daha ağır basan öğütülmüş kahve kokusu. Aynı zamanda gaz da kokuyordu, fakat ardıç likörünün iç bayıltıcı kokusuyla karışmıştı.

Tek bir elektrik ampulü. Koyu kahverengiye boyanmış ahşap tezgâhın arkasında beyaz saçlı, siyah bluzlu bir kadın vardı. Kucağında çocuğu olan bir gemici karısıyla Flamanca konuşuyordu.

— Bu taraftan lütfen, komiser bey...

Bu kısacık sürede Maigret rafların tıka basa erzakla dolu olduğunu görmüştü. Tezgâhın ucundaki çinkoyla kaplanmış bölümde duran kalay ağızlıktı ve içki dolu şişeler özellikle dikkatini çekmişti.

Duracak vakti yoktu. Bir camlı kapı daha, bu perdeliydi. Mutfaktan geçiyorlardı. Ocağın yanı başında, söğüt ağacından bir koltukta yaşlı bir adam oturmaktaydı.

— Buradan...

Koridor daha soğuktu. Bir kapı daha. Karşısına böyle bir oda çıkacağını beklemiyordu; içeride bir piyano, bir de keman kutusu vardı, özenle cilalanmış parkesi, rahat mobilyaları, duvarlarda röprodüksiyon tablolarıyla burası yarı oturma,

yarı yemek odasıydı.

— Pardösünüzü alayım...

Sofra kurulmuştu: büyük kareli bir masa örtüsü, gümüş takımlar, ince porselen fincanlar.

— İçecek bir şey istersiniz, değil mi?

Maigret'nin pardösüsü koridora asılmıştı bile ve Anna, üzerinde, ona genç kız havası vermekten iyice uzak beyaz ipekli gömleğiyle geri geldi.

Hâlbuki vücudu dolgundu. O halde neden hiç kadınsı değildi? İnsan onun âşık olacağını tasavvur edemiyordu. Hele bir erkeğin ona âşık olacağı hiç tasavvur edilemezdi!

Her şey önceden hazırlanmış olmalıydı. Dumanı tüten bir kahvelik getirdi. Üç fincan doldurdu. Tekrar ortadan kaybolduktan sonra pirinçli bir turtayla geri döndü.

— Lütfen oturun komiser bey... Annem şimdi gelecek...

— Piyanoyu siz mi çalışıyorsunuz?

— Ben ve kız kardeşim... Ama onun benden daha az vakti oluyor... Akşamları ödevleri okuyup düzeltir.

— Ya kemanı?

— Erkek kardeşim...

— Givet'de değil mi?

— Birazdan burada olur... Geleceğinizi ona haber verdim...

Turtayı kesti, isteyip istemediğini sormadan misafire ikram etti. Madam Peeters ellerini karnının üzerinde kavuşturmuş, çekingen bir gülümsemeyle, hüznün ve tevekkül dolu bir gülümsemeyle içeri girdi.

— Anna bana sizin kabul etmek nezaketini gösterdiğinizi söyledi...

Görünüş bakımından kızından daha Elamandı ve hafif bir aksam vardı. Halbuki yüz hatları çok inceydi, inanılmaz beyazlıktaki saçları ise ona bir asalet vermekteydi. Sık sık yerinden kalkmaya alışmış bir kadın tavrıyla sandalyesinin kenarına ilişti.

— Yolculuktan sonra acıkmış olmalısınız... Benim hiç iştahım kalmadı, o şeyden beri...

Maigret mutfakta kalmış olan ihtiyarı düşünüyordu. Neden o da gelip turta yemiyordu? Tam o sırada Madam Peeters kızma şöyle dedi:

— Babana da bir dilim götür...

Sonra Maigret'ye dönüp:

— Koltuğundan hemen hiç kalkmaz... Neredeyse hiçbir şeyin farkında değil...

Evin havasında bir felaket yaşandığına dair bir belirti yoktu, tam aksine, insana öyle geliyordu ki dışarıda olayların en kötüsü vuku bulsa da, bu, Flamanların evindeki -tek bir toz zerresinin, en ufak bir esintinin, sobanın gürüldemesinden başka sesin olmadığı evdeki- huzuru bozamazdı.

Maigret kaim turtasını yiyerek sorulara başladı:

— Tam olarak hangi gündü?

— 3 Ocak... Çarşambaydı...

— Bugün ayın 20'si...

— Evet, bizi hemen suçlamadılar...

— Şu genç kız... Adı ne demiştiniz?

— Germaine Piedboeuf... Akşam saat sekize doğru geldi... Dükkâna girdiğinde onu annem karşıladı...

— Ne istiyordu?

Madam Peeters gözpmarmdaki bir yaşı siler gibi yaptı.

— Hep aynı şey... Joseph'in onu görmeye gitmediğinden, ona haber vermediğinden şikâyet ediyordu... O kadar çalışan bir çocuk!... İnanın bana, her şeye rağmen öğrenimini sürdürbilmesi övünülecek bir şey...

— Burada çok kaldı mı?

— Belki beş dakika... Ona bağırmamasını söylemek zorunda kaldım... Gemiciler duyabilirlerdi... Sonra Anna gelip ona gitmesinin daha iyi olacağını söyledi...

— Gitti mi?

— Anna onu dışarı çıkardı... Ben mutfağa girip masayı topladım...

— O zamandan beri onu görmediniz mi?

— Hiç görmedik!

— Kasabadan ona rastlayan olmadı mı hiç?

— Hiç kimse rastlamamış!

— İntihar etmekle tehdit etti mi?

— Hayır! Öyle kadınlar kendilerini öldürmezler... Biraz daha kahve?... Bir parça daha turta?... Anna yaptı...

Anna'nın görünüşüne eklenen yeni bir özellik. Sandalyesinin üzerinde çok sakindi. Sanki roller tersine dönmüş gibi komiseri inceliyordu; sanki kendisi Quai des Orfevres'denmiş de, komiser Flamanların evinden biriymiş gibi.

— O akşam neler yaptığınızı hatırlıyor musunuz?

Cevap veren Anna oldu, hüznü bir gülümsemeyle.

— Bu konuda bizi o kadar çok sorguya çektiler ki, en ufak ayrıntıları bile hatırlamak durumunda kaldık. Eve döndüğümde, yün almak için odama çıktım... Aşağı indiğimde kız kardeşim bu odada piyano çalıyordu, Marguerite de yeni gelmişti...

— Marguerite?

— Kuzinimiz... Doktor Van de Weert'in kızı... Givet'de otururlar... Size hemen söylememiz daha iyi, zira nasılsa başkalarından öğreneceksiniz, kendisi Joseph'in nişanlısıdır...

Madam Peeters iç çekerek ayağa kalktı, çünkü dükkânın zili çalmıştı. Neredeyse neşeli bir sesle Flamanca konuştuğu ve fasulye ya da bezelye gibi bir şey tarttığı iştiliyordu.

— Annem bu yüzden çok acı çekiyor... Joseph'le Marguerite'in evlenecekleri çok önceden kararlaştırılmıştı... Daha on altı yaşındayken nişanlanmışlardı... Fakat Joseph'in öğrenimini bitirmesi gerekiyordu... işte o zaman bu çocuk çıktı ortaya...

— Ve buna rağmen evlenmeyi mi düşünüyorlardı?

— Hayır! Yalnız Marguerite başka kimseyle evlenmek istemiyordu... Birbirlerini hâlâ seviyorlardı...

— Germaine Piedboeuf bunu biliyor muydu?

— Evet! Ama onunla evlenmeyi aklına koymuştu! Öyle ki kardeşim, artık başını dinlesin diye, söz vermişti... Düğün sınavlardan sonra yapılacaktı...

Dükkânın zili çınlamaktaydı, Madam Peeters küçük adımlarla mutfakta koşturuyordu.

— 3'ü akşamı neler yaptığınızı sormuştum...

— Evet... Diyordum ki aşağı indiğimde kız kardeşimle Marguerite bu odadaydılar... Saat on buçuğa kadar piyano çaldık... Babam saat dokuzda yatmıştı, her zamanki gibi... Kız kardeşimle ben Marguerite'i köprüye kadar geçirdik...

— Peki kimseye rastlamadınız mı?

— Hayır... Hava soğuktu... Eve döndük... Ertesi gün bir şeyden haberimiz yoktu... Öğleden sonra, Germaine Piedboeufün ortadan kaybolduğundan bahsettiler... Ne ki bizi suçlamak ancak iki gün sonra geldi akıllarına, çünkü birisi onu buraya girerken görmüş... Polis komiseri bizi çağırttı, daha sonra da Nancy'li meslektaşınız... Öyle anlaşılıyor ki Bay Piedboeuf şikâyetçi olmuş... Evi aradılar; mahzeni, kilerleri, her yeri... Bahçeyi bile altüst ettiler...

— Ayın 3'ünde erkek kardeşiniz Givet'de değil miydi?

— Hayır! Yalnız cumartesileri gelir, motosikletiyle... Hafta ortasında nadiren gelir... Bütün kasaba bize karşı, çünkü biz Flamanız ve paramız var...

Sesinde birazcık gurur. Daha doğrusu fazladan bir kendine güven.

— Neler uydurduklarını tahmin edemezsiniz...

Yeniden dükkânın zili, sonra genç bir ses:

— Benim!... Rahatsız olmayın...

Aceleci adımlar. Hızla yemek odasına dalan son derece kadınsı bir silüet, aniden Maigret'nin karşısında durup:

— Ah! Affedersiniz... Bilmiyordum...

— Komiser Maigret, bize yardım etmeye geldi... Kuzenim

Marguerite...

Maigret'nin avucunda küçük, eldivenli bir el. Ve sıkılğan bir gülümseme.

— Anna'dan duyduğuma göre, kabul etmişsiniz...

Çok inceydi, güzel olmaktan ziyade ince. Küçük dalgalı sarı saçları yüzünü çevreliyordu.

— Galiba piyano çalıyormuşsunuz...

— Evet... Hoşuma giden tek şey müzik... Özellikle üzgün olduğumda...

Gülümsemesi takvim güzellerininkini hatırlatıyordu. Büzülerek gerilmiş dudaklar, buğulu bakışlar, hafifçe yana eğilmiş yüz...

— Maria gelmedi mi?

— Hayır! Treni yine rötar yapmış olmalı.

Maigret bacak bacak üstüne atmak istediğinde, pek dayanıklı olmayan sandalye gıcırdadı.

— Ayın 3'ünde saat kaçta gelmiştiniz?

— Sekiz buçukta... Belki biraz daha önce... Erken yemek yeriz de... Babamın briç arkadaşları gelmişti...

— Hava bugünkü gibi miydi?

— Yağmur yağıyordu... Bütün bir hafta boyunca yağdı...

— Meuse yükselmiş miydi?

— Yükselmeye başlamıştı... Ama barajlar 5'inde veya 6'smda taşıtı... Nehirde gidip gelen gemi kafileleri vardı daha...

— Bir dilim daha turta, komiser bey?... İstemiyor musunuz?... O halde bir puro?...

Anna bir kutu Belçika purosunu uzattı ve özür dilermiş gibi mırıldandı:

— Kaçak değil... Evin bir bölümü Belçika'da, bir bölümü de Fransa'da...

— Netice itibarıyla, en azından erkek kardeşiniz tamamiyle meselenin dışında, o gün Reims'de bulunduğu göre...

Anna inatçı bir ifadeyle:

— Hiç öyle değil! Sarhoşun biri yüzünden; motosikletini rıhtımdan geçerken gördüğünü iddia ediyor... Bunu da on beş gün sonra anlattı... Sanki hatırlayabilirmiş gibi!... Bu Gerard'm işi, Germaine Piedboeufün erkek kardeşi... Yapa-cak pek bir işi yok... O da oturup, zamanını şahit aramakla geçiriyor... Düşünsenize, tazminat davası açıp üç bin frank talep etmeye niyetliler...

— Çocuk nerede?

Çıngırak çalmıştı. Madam .Peeters'in dükkânda aceleyle koştuğu işitiliyordu. Anna turtayı büfeye kaldırdı, kahveligi sobanın üzerine koydu.

— Onlarda!

Ve bölmenin ardından, ardıc likörü ısmarlayan bir gemi-cinin sesi çınladı.

II

“KUTUP YILDIZI”

Marguerite Van de Weert telaşlı telaşlı el çantasını karıştırıyordu, bir an önce göstermek istediği bir şey vardı.

— *Givet’nin* Sesini henüz almadın mı?

Ve Anna’ya bir gazete kupürü uzattı. Dudaklarında utan-
gaç bir gülümseme vardı. Anna kâğıdı Maigret’ye verdi.

— Bu fikri sana kim verdi?

— Kimse, dün öylesine aklıma geliverdi.

Bu bir ilandı:

*“3 Ocak akşamı Meuse yolundan geçen motosikletli şahıs lüt-
fen kendinizi tanıtınız. Ödül tatminkârdır. Peeters’lerin bakkal
dükkânına başvurunuz.”*

— Kendi adresimi vermeye cesaret edemedim, ama...

Anna kuzinine biraz sabırsızlanarak bakıyormuş gibi geldi
Maigret’ye, bir yandan da mırıldanıyordu:

— Fena fikir değil... Ama kimse gelmeyecek...

Hâlbuki Marguerite heyecan içinde tebrik edilmeyi bekli-
yordu!

— Neden gelmesin ki? Eğer bir motosiklet geçtiyse, gel-
memesi için hiçbir sebep yok, Joseph olmadığına göre...

Kapılar açıktı. Mutfaktaki çaydanlıkta su fokurdamaya başlamıştı. Madam Peeters yemek için sofrayı kuruyordu. O sırada dükkânın kapısından sesler geldi ve iki genç kız hemen kulak kabarttılar.

— İçeri girin lütfen... Size söyleyecek bir şeyim yok, ama yine de...

— Joseph! diye kekeledi Marguerite ayağa kalkarak.

Ses tonunda aşktan ziyade şevk vardı. Yüzüne bir güzellik gelmişti. Yerine oturmaya cesaret edemiyordu. Nefesini tutmuş bekliyordu, öyle ki her şey eşikte belirecek kişinin bir tür üstün insan olduğunu düşündürüyordu.

Şimdi ses mutfaktan gelmekteydi.

— Merhaba anne...

Ve Maigret'nin tanımadığı bir başka ses:

— Özür dilerim Madam, ama bazı şeyleri doğrulamam gerek, ben de oğlunuzun gelişini fırsat bildim...

İki adam nihayet yemek odasının kapısında görünmüşlerdi. Joseph Peeters hafifçe kaşlarını çatıp, rahatsız edici bir tatlılıkla mırıldandı:

— Merhaba Marguerite...

Kız onun ellerini kendi ellerinin arasına aldı.

— Çok yorgun değilsin ya Joseph?... Moralin iyi mi?...

Daha sakın olan Anna ise öteki adama hitap ederek ona Maigret'yi gösterdi.

— Komiser Maigret, tanıyor olmalısınız...

— Müfettiş Machfcre... dedi öteki, elini uzatarak. Doğru mu, siz...

Ama böyle hep birlikte, kapıyla hâlâ toplanmamış masa arasında ayakta durarak konuşamazlardı.

— Burada hiç resmi olmayan bir sıfatla bulunuyorum... diye homurdandı Maigret. Sanki ben yokmuşum gibi davranın...

Biri koluna dokundu.

— Kardeşim Joseph... Komiser Maigret...

Joseph uzun, kemikli ve soğuk elini uzattı. Maigret bir seksen boyunda olmasına rağmen, genç adam ondan yarım baş daha uzundu. Ama öyle cılızdı ki, yirmi beş yaşında olduğu halde, insan onun büyümesi yarım kalmış izlenimine kapılıyordu.

Burun delikleri dardı. Gözleri yorgun, torbalıydı. Sarı saçları kısa kesilmişti. Gözleri iyi görmüyor olmalıydı zira ikide bir gözlerini kırpıstırıyordu, lambanın ışığı gözüne girmesin diye.

— Memnun oldum komiser bey... Ben ne diyeceğimi bilemiyorum...

Şık bile değildi. Çıkardığı lekeli yağmurluğunun altına soluk gri, basit kesimli bir takım elbise giymişti.

— Ona köprünün yakınında rastladım! dedi müfettiş Machere, beni de motosikletinin arkasına almasını rica ettim...

Daha sonra Anna'ya döndü. O andan itibaren de hep Anna'ya hitap etti, sanki evin asıl hanımı oymuş gibi. Ortalıkta ne Madam Peeters görünüyordu, ne de mutfaktaki söğüt ağacından koltuğa çöküp kalmış olan kocası.

— Çatıya kolayca çıkılıyor sanırım.

Herkes birbirine baktı.

— Tavan arasının penceresinden! diye karşılık verdi Anna. isterseniz?...

— Evet! Yukarıya bir göz atmak istiyorum...

Bu da Maigret'ye evi gezme fırsatı verdi. Merdiven verniklenmiş, muşambayla kaplanmıştı; muşamba öylesine özenle cilalanmıştı ki kaymamak için insanın çok dikkatli olması gerekiyordu.

Birinci katta üç yatak odasının kapısının açıldığı bir sahanlık vardı. Joseph'le Marguerite aşağıda kalmışlardı. Anna önden yürüyordu, komiser onun kalçalarını hafifçe salladığını fark etti.

— Sizinle konuşmalıyım! diye fısıldadı müfettiş.

— Biraz sonra!

Ve ikinci kata vardılar. Bir tarafta bir çatı katı vardı, odaya dönüştürülmüştü, ama boştu. Öteki tarafta ise sandıkların ve erzak torbalarının üst üste yığıldığı, kirişleri açıkta geniş bir tavan arası. Çatı penceresine ulaşabilmek için müfettiş iki sandığın üzerine çıkmak zorunda kaldı.

— Işık yok mu?

— El fenerim yanımda...

Yusyuvarlak güleç yüzlü, yorulmak nedir bilmeyen bir gençti. Maigret çatıya tırmanmadı, ama pencereden baktı. Rüzgâr çok şiddetli esiyordu. Nehrin uğultusu duyuluyor ve karanlıkta birkaç gaz lambasının yer yer ışıklarla beneklediği çalkantılı yüzeyi görülüyordu.

Solda, saçağın üzerinde en az iki metre küplük, çinkodan

bir su deposu vardı, polis memuru hiç tereddüt etmeden oraya doğru ilerledi. Yağmur sularının birikmesi için konulmuş olmalıydı.

Machere eğildi, umduğunu bulamamış gibiydi, çatıda bir süre daha dolaştı, yerden bir şey almak için eğildi.

Anna, Maigret'nin arkasında, karanlıkta, bir şey demeden bekliyordu. Müfettişin bacakları gözüktü önce, sonra gövdesi, en sonunda da yüzü.

— Burasının gizli bir yer olabileceği ancak bu öğleden sonra aklıma geldi, oteldeki insanların sadece yağmur suyu içtiklerini fark ettim de... Fakat ceset orada değil...

— Yerde ne buldunuz?

— Bir mendil... Bir kadın mendili...

Mendili açtı, feneri üzerine tuttu, üzerinde baş harfler var mı diye nafile aradı. Kirli mendil uzun süre dışarıda kalmış, kötü havalardan etkilenmişti.

— Bununla daha sonra ilgileneceğiz! diye iç çekti müfettiş, kapıya doğru yürürken.

Yemek odasının sıcak atmosferine yeniden girdiklerinde Joseph Peeters piyanonun taburesine oturmuş, Marguerite'in kendisine göstermiş olduğu ilanı okumaktaydı. Kız onun karşısında ayakta duruyordu ve geniş kenarlı şapkası, küçük volanlarla süslü mantosu ondaki uçuculuğu daha da ortaya çıkarıyordu.

— Bu akşam beni görmeye otele gelir misiniz? dedi Maigret genç adama.

— Hangi otel?

— *Meuse Oteli!* diye söze karıştı Anna. Ne çabuk, kalkıyor musunuz komiser bey?... Sizi yemeğe alıkoymak isterdim, ama...

Maigret mutfaktan geçti. Madam Peeters şaşkınlıkla ona bakıyordu.

— Gidiyor musunuz?

İhtiyar adamınsa bakışları boştu. Lületaşından bir pipo içiyordu başka bir şey düşünmeden. Selam bile vermedi.

Dışarıda rüzgâr vardı, Meuse'ün kabaran sularının gürültüsü, yan yana bağlanmış gemilerin birbirlerine çarparken çıkardıkları ses. Müfettiş Machere yer değiştirmek için acele ediyordu, çünkü Maigret'nin sağma geçmişti.

— Masum olduklarına inanıyor musunuz?

— Bilmiyorum. Tütününüz var mı?

- —Yanımda sadece sigara var... Biliyor musunuz, Nancy'de sizden çok bahsediliyor... Beni endişelendiren de bu... Çünkü şu Peeters'ler...

Maigret gemilerin karşısında durmuş, bakışlarını üzerlerinde gezdiriyordu. Sular yükseldiği için nehir ulaşımı durduğundan, Givet büyük bir limanı andırıyordu. Hepsi siyah çelikten, binlerce tonluk Rhin salapuryaları vardı. Kuzeyin ahşap mavnaları onların yanında verniklenmiş oyuncaklara benziyorlardı.

— Bir kasket almam lazım! diye homurdandı, melon şapkasını tutmak zorunda kalan komiser.

— Size tam olarak ne anlattılar? Masum olduklarını elbette!...

Rüzgârın uğultusu yüzünden çok yüksek sesle konuşmaları gerekiyordu. Beş yüz metre ötedeki Givet bir ışık kümesinden ibaretti. Flamanların evi fırtınalı göğün altında tüm batlılarıyla beliriyor ve pencerelerinden yumuşak sarı ışıkları gözüktüyordu.

— Nereliler?

— Belçika'nın kuzeyinden... Baba Peeters Limbourgün yukarısında, Hollanda sınırında doğmuş... Karısından yirmi yaş büyük, bu da demektir ki şimdi seksen yaşlarında... Sepetçiydi... Dört yıl öncesine kadar evin arkasındaki atölyede işini sürdürüyordu, dört işçiyle birlikte... Artık iyice bunadı...

— Zenginler mi?

— Öyle deniyor! Ev kendilerinin. Gemi satın almak isteyen fakir gemicilere borç para bile verdiler... Görüyorsunuz ya komiser, bizdeki zihniyete pek uymuyor... İhtiyar kadının yüzbinlerce frankı var, ama yine de, müşterilere küçük bir kadehçik içki satmaktan geri kalmıyor... Yalnız, oğulları avukat olacak... Büyük kızları piyano çalmayı öğrendi... Ötekisi Namur'deki büyük bir rahibe okulunda öğretmen... ilkokul öğretmenliğinden daha iyi... Sanki lisede öğretmenmiş gibi bir şey...

Ve Machere mavnaları göstererek:

— Oradakilerin yarısı Flaman... Alışkanlıklarını değiştirmekten hoşlanmayan insanlar... Diğerleri köprünün yakınındaki Fransız kahvelerine giderler, şarap ve hafif içkiler içerler... Flamanlar ise kendi ardıç likörlerine düşkündürler, bir de dillerini anlayan biri olsun isterler... Her gemi bir haftadan fazla yetecek kadar erzak alır... Kaçak mallar da cabası!... Bu

iş için de tam yerindeler hani...

Pardösüleri vücutlarına yapışmıştı. Çalkantı öyle kuvvetliydi ki su, yüklü mavnaların güvertelerine kadar sıçırıyordu.

— Bizler gibi düşünmüyorlar... Onlara göre orası içkili bir kahve değil... Bir bakkal dükkânı, tezgâhta içki verseler de... Kadınlar bile alışverişe gittiklerinde bir kadeh içiyorlar... Asıl para getirenin bu olduğu belli...

— Ya Piedboeufler... diye sordu Maigret.

— Basit insanlar.... Baba fabrika bekçisi... Kızı aynı fabrikada daktilograftı... Oğlu da hâlâ orada memur...

— Akli başında bir oğlan mı?

— Pek öyle denilemez... Çok çalışmaz... *Belediye Kahvesinde* bilardo oynamayı tercih eder... Yakışıklı bir çocuk, bunun da farkında...

— Kız?

— Germaine mi?... Sevgilileri vardı... Bilirsiniz komiser, şu akşamları karanlık köşelerde bir adamla birlikte görülen kızlardan... Buna rağmen çocuğun Joseph Peeters'ten olduğu kesin... Onu gördüm... Ona benziyor... Her halükârda inkâr edilemeyecek bir şey varsa o da, kızın 3 Ocak günü akşam saat sekizi biraz geçte o eve girdiği ve o günden beri de kimse-nin onu görmediği...

Müfettiş MachGre açık konuşuyordu.

— Her yere baktım... Hatta bir mimarın yardımıyla evin ayrıntılı bir planını çıkardım... Unuttuğum tek bir şey vardı: çatı... Çatıda bir ceset saklanabileceği genelde insanın aklına gelmez... Az önce oraya da gittim... Bir mendil buldum, ama hepsi o kadar...

— Peki ya Meuse?

— Doğru! Ben de size bundan bahsedecektim... Bilirsiniz ya, suda boğulanların çoğu barajlarda bulunur... Buradan Namur'e kadar sekiz tane baraj var... Yalnız, cinayetten iki gün sonra nehir öyle kabarmıştı ki barajlar yıkıldı, bu da her kış olur... Öyle ki Germaine Piedboeuf denize değilse de, çoktan Hollanda'ya varmış olabilir...

— Bana Joseph Peeters'in o akşam burada olmadığını söylediler...

— Biliyorum! Öyle iddia ediyor... Bir şahit onunkine benzeyen bir motosiklet görmüş... Kendisi olmadığına yemin ediyor...

— O sırada başka yerde bulunduğunu ispat etti mi?

— Hem evet hem hayır... Sırf bunun için Nancy'ye tekrar gittim... Eşyalı bir odada kalıyor, ev sahibine görünmeden girip çıkabileceği bir yer... Ayrıca, öğrencilerin her akşam buluştukları kahvelere ve barlara gidiyor... Kimse onun ayın kaçında —3 ünde mi, 4 ünde mi veya 5'inde mi— geceyi bu barların birinde geçirdiğini tam olarak hatırlayamıyor...

— Germaine Piedboeuf intihar etmiş olabilir mi?

— Bunu yapacak bir kadın değildi... Sağlığı, morali pek iyi olmayan basit bir insandı, ama çocuğuna tapardı...

— Başka bir cinayete kurban gitmiş olması da mümkün...

Bu sefer Machere sustu, bakışları kıyıdan birkaç metre uzakta âdeta bir adacık meydana getirmiş olan gemilerin üzerinde gezindi.

— Bunu da düşündüm. Her gemiciyle ilgili bir araştırma yaptım... Çoğu akli başında insanlar, aileleri ve çocuklarıyla

gemide yaşıyorlar... Sadece *Kutup Yıldızından* huylandım... Nehrin yukarısındaki son gemi... En pis olanı ve batmak üzereymiş gibi görüneni...

— Neyin nesi?

— Liege yakınlarından, Tilleur'lü bir Belçikalının gemisi... Irza geçmeden hakkında iki defa dava açılmış ihtiyar hödüğü teki... Gemi bakımsız... Şirketler sigortalamaya yanaşmıyorlar... Kadınlarla ve küçük kızlarla ilgili yığınla mesele çıkmış... Peki ama neden sordunuz?...

İki adam tekrar köprü yönüne yürümeye başlamışlardı. Yaklaştıkça, kasabanın lambalarından yayılan ışığın içine giriyorlardı. Sağ tarafta bistroları gördüler, mekanik piyano seslerinin ortalığı kapladığı Fransız bistroları.

— Onu gözetletiyorum... Yine de motosiklet konusundaki şahit...

— Hangi otelde kalıyorsunuz?

— *Gar Otelinde...*

Maigret elini uzattı.

— Sizi tekrar göreceğim dostum... Elbette soruşturmayı siz sürdüreceksiniz... Ben burada sadece bir amatör olarak bulunuyorum...

— Söylesenize ne yapabilirim ki?... Cesedi bulamazsak, hiçbir delil yok... Ve suya atılmışsa eğer asla bulamayız...

Maigret dalgın dalgın onun elini sıktı, zaten köprüye gelmişlerdi, *Meuse Oteline* girdi.

Maigret yemeğini yerken not defterine şunları yazmıştı:

Peeters'lerle ilgili düşünceler.

MACHERE — *Kendi yerlerini içkili kahve olarak görmüyorlar.*

OTELCİ— *Bu insanlar kendilerini büyük burjuva zannediyorlar. Ben, oğlum avukat olsun diye geçirmiyor muyum hiç aklımdan?*

BİR GEMİCİ — *Flaman bölgesinde hepsi böyleler!*

BİR BAŞKASI — *Masonlar gibi birbirini tutarlar!*

Kasabadan, yani Givet'nin merkez noktasını oluşturan köprüden Flamanların evinin bulunduğu yakaya bakmak çok ilginçti. Bir Fransız kentiydi burası. Küçük sokaklar. Bilardo veya domino meraklılarıyla dolu kahveler. Anasonlu içki kokuları ve genel bir aşinalık.

Sonra nehrin o bölümü. Gümrük binası. Nihayet en uçta, kırım bittiği yerde, Flamanların evi; tıka basa malla dolu bakkal dükkânı; ardıç likörü içenlere ayrılmış küçük çinko tezgâh; mutfak ve sobaya yapışmış söğüt ağacından koltuğunda oturan ihtiyar bunak koca; yemek odası ve piyano, keman, rahat sandalyeler, evde yapılmış turta, Anna ile Marguerite, kareli masa örtüsü, Joseph, uzun boylu, zayıf ve hastalıklı, motosikletiyle herkesin kendisine hayran olduğu bir ortama gelen Joseph!

Meuse Oteli gezgin satıcıların kaldığı bir oteldi. Patron hepsini tanıyordu. Hepsinin kendi yeri vardı.

Joseph Peeters bir yabancı olarak, saat dokuza doğru çekilerek içeri girdi, hızla komisere yöneldi, kem küm ederek:

— Yeni bir haber var! dedi.

Ne var ki herkes onlara bakıyordu ve Maigret genç adamı odasına götürmeyi tercih etti.

— Ne oldu?

— İlandan haberiniz var değil mi?... Bir motosikletli geldi... Dinant'da araba tamirhanesi olan biri, o akşam saat sekiz buçuğa doğru evin karşısından geçmişti...

Maigret'nin valizi henüz açılmamıştı. Komiser yatağın kenarına oturmuş, böylece odadaki tek koltuğu ziyaretçisine bırakmıştı.

— Marguerite'i hakikaten seviyor musunuz?

— Evet... Yani...

— Yani...?

— O benim kuzinim! Karım olmasını istiyordum... Çok uzun zaman önce kararlaştırılmıştı bu.

— Ama yine de Germaine Piedboeuften bir çocuğunuz oldu!

Sessizlik. Ardından güçlkle sarf edilmiş, zayıf bir:

— Evet...

— Onu seviyor muydunuz?

— Bilmiyorum!

— Onunla evlenecek miydiniz?

— Bilmiyorum...

Maigret ışığın altında onun zayıf yüzünü, yorgun gözlerini, bitkin yüz hatlarını seyrediyordu. Joseph Peeters onun yüzüne bakmaya cesaret edemiyordu.

— Nasıl oldu?

— Biz görüşüyorduk, Germaine'le ben...

— Ya Marguerite?

— Hayır! O başka...

— Sonra?

— Bana bir çocuğu olacağını söyledi... Ne yapacağımı bilmiyordum...

— Size anneniz mi...

— Annem ve ablalarım... Benim ilk olmadığımı, Germaine'in başka şeyleri de olduğunu söylediler...

— Maceraları mı?

Pencere nehre bakıyordu, sularının tam köprünün kemer ayaklarına çarpıp kırıldığı yere. Sürüp giden güçlü bir uğultuydu.

— Marguerite! seviyor musunuz?

Genç adam tedirgin, rahatsız bir halde ayağa kalktı.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Marguerite! mi yoksa Germaine! mi seviyorsunuz?

— Ben... Yani...

Alnında ter damlaları birikmişti.

— Nasıl bilebilirim söylesenize?... Annem çoktan benim için Reims'de bir avukatlık bürosu tuttu bile...

— Sizle Marguerite için mi?

— Bilmiyorum... Ötekini bir baloda tanıdım...

— Germaine! mi?

— Kesinlikle gitmem istenilmeyen bir baloda... Onu evine bıraktım... Yolda...

— Ya Marguerite?

— Aynı şey değil... Ben...

— 3'ü 4'üne bağlayan gece Nancy'den ayrılmadınız mı?

Maigret öğreneceğini öğrenmişti. Kapıya doğru yürüdü. Adamı hakkında bir kanıya varmıştı: Uzun boylu kemikli bir oğlan, zayıf karakterli, gururu ise ablalarıyla kuzininin hayranlığı sayesinde ayakta durmaktaydı.

— O zamandan beri ne yapıyorsunuz?

— Sınavıma hazırlanıyorum... Bu sonuncusu... Anna gelip sizi görmem için telgraf çekmişti... Acaba...

— Hayır! Artık size ihtiyacım yok! Nancy'ye dönebilirsiniz.

Maigret bu yüzü unutmayacaktı: endişeden kırmızı halkalarla çevrili iri, açık renk gözleri. Dümdüz ceket. Dizleri yer yapmış olan pantolonu...

Joseph Peeters üzerindikiler! değiştirmeden, sadece yağmurluğunu giyerek, motosikletiyle, hız sınırını aşmadan Nancy'ye dönecekti...

Geçim sıkıntısı çeken yaşlı bir kadının evinde küçük bir öğrenci odası... Hiç aksatmadığı dersleri... Öğleyin kahveye... Akşamleyin biledoya...

— Eğer burada olmanızı gerekli görürsem size haber veririm!

Ve yalnız kalan Maigret, yüzünü vadiden gelen rüzgâra verip pencereye dayandı; Meuse'ün ovaya doğru hızla aktığını görüyor, uzakta donuk, küçük bir ışık seçiyordu: Flamanların evi.

Karanlıkta belirsiz bir gemi yığını, yelken direkleri, bacalar, mavnaların yuvarlak pruva bodoslamaları.

En başta da *Kutup Yıldızı...*

Piposunu doldurup, pardösüsünün kadife yakasını kaldırarak dışarı çıktı; rüzgâr öyle şiddetli esiyordu ki, cüssesine ragmen, karşı koymak için kendini kasmaya mecburdu.

m

EBE

Her zamanki gibi Maigret sabah sekizde ayaktaaydı. Elleri par-dösüsünün ceplerinde, ağzında piposu, kâh kudurmuş nehri seyrederek, kâh bakışlarıyla yoldan geçenleri izleyerek köp-rünün karşısında uzun bir süre hareketsiz durdu.

Rüzgâr bir önceki günkü kadar şiddetliydi. Hava Paris'te olduğundan daha soğuktu.

Peki ama, insana sınırdan olduğunu hissettiren tam olarak neydi? Kesme taş eşikleri ve bakır saksılarla süslü pencerele-riyle zaten Belçika evlerini andıran, çirkin kahverengi tuğla-dan örölmüş evler mi?

Wallonlann daha sert, daha derin çizgili yüz hatları mı? Belçikalı gümrükçülerin haki rengi üniformaları mı? Yoksa her iki ülkenin parasının dükkânlarda geçmesi mi?

Her halükârda açıkça belirgindi. Burası sınır bölgesiydi. İki halk yan yana yaşıyordu.

Maigret bir grog içmek için rıhtımdaki bir kahveye girdi-ğinde bunu çok daha iyi hissetti. Burası bir Fransız kahvesiy-di. Rengârenk aperitiflerin tüm çeşitleri. Aynalarla döşenmiş açık renk duvarlar. Ayaküstü, sabahki bir kadeh beyaz şarap-larını yuvarlayan insanlar.

On kadar gemici iki römorkör patronunun etrafında toplanmıştı. Her şeye rağmen nehrin aşağısına doğru nasıl gidebileceklerini tartışıyorlardı.

— Dinant köprüsünün altından geçmek imkânsız! Yapabilsek bile ton başına on beş Fransız frankı almaya mecburuz... Bu da çok pahalı... Bu paraya en iyisi beklemek...

Maigret'ye bakıyorlardı. Adamın biri dirseğiyle bir başkasını dürttü. Komiseri tanımışlardı.

— Flamanın biri yarın yola çıkmayı düşünüyormuş, motoru çalıştırmadan, kendini akıntıya bırakarak gidecekmiş...

Kahvede Flamanlar yoktu. Onlar Peeters'lerin kahve, hindiba, tarçın ve ardıç likörü kokan, her yanı koyu renk ahşap kaplı dükkânını tercih ediyorlardı. Dirseklerini tezgâha dayayıp, uyuşuk bir sohbeti orasından burasından çekiştirerek, açık renk gözleriyle kapıdaki şeffaf çıkartmalara bakarak saatlerce orada duruyor olmalıydılar.

Maigret etrafında konuşulanları dinliyordu. Flaman gemicilerin sevilmediğini öğrendi; karakterlerinden ziyade, mutfak takımları gibi iyi baktıkları güçlü motorlu gemileriyle Fransızlarla rekabet ettikleri ve yükleri çok düşük fiyattan taşımayı kabul ettikleri için.

— Bir de akılları fikirleri kızları öldürmekte!

Maigret'yi göz ucuyla süzerek, ona duyurmak amacıyla konuşuyorlardı.

— Polis Peeters'leri tutuklamak için daha ne bekliyor acaba!... Çok paraları var ya ondan tereddüt ediyorlar herhalde...

Maigret kalkıp gitti, bir süre daha rıhtımda gezinip ağaç

dallarını sürükleyen kahverengi suya baktı. Soldaki küçük sokakta, Anna'nın ona göstermiş olduğu ev ilişti gözüne.

Bu sabah ışık iç karartıcıydı, gökyüzü ise tekdüze bir gri-likteydi, insanlar üşüdüklerinden sokaklarda pek oyalanmıyorlardı.

Komiser kapıya yaklaşıp zilin ipine asıldı. Saat sekiz çeyreği biraz geçmişti. Kapıyı açan kadın büyük bir temizliğe girişmiş olmalıydı, zira ellerini önlüğüne kuruladı.

— Kimi aradınız?

Koridorun sonunda bir mutfak gözüküyordu, mutfağın ortasında da bir kovayla fırça.

— Bay Piedboeuf burada mı?

Kadın kuşkuyla onu tepeden tırnağa süzdü.

— Babası mı oğlu mu?

— Babası.

— Polissiniz herhalde... O halde onun bu saatte uyuduğunu bilmeniz gerek, gece bekçisi olduğundan hiçbir zaman sabah yediden önce eve gelmez... şimdi, eğer yukarı çıkmak isterseniz...

— Gerek yok. Ya oğlu?

— On dakika önce işe gitti...

Mutfakta düşen bir kaşığın sesi duyuldu. Maigret bir çocuğun başını görür gibi oldu.

— Acaba bu... diye söze başladı.

— Zavallı Matmazel Germaine'in oğlu, evet! Ya girin ya çıkın! Sizin yüzünüzden ev buz gibi oldu...

Komiser içeri girdi. Koridorun duvarları mermer görünü-

şünde boyanmıştı. Mutfak dağınıktı, kadın kovaıyla fırçasını kaldırırken anlaşılmaz bir şeyler homurdandı.

Masanın üzerinde kirli fincanlarla tabaklar vardı. İki buçuk yaşlarında bir oğlan çocuğu yalnız başına oturmuş, beceriksizce, yüzünü gözünü sarıya boyayarak rafadan yumurtasını yiyordu.

Kadın kırk yaşlarında olmalıydı. Zayıftı, çile çekmiş bir yüzü vardı.

— Onu siz mi büyütüyorsunuz?

— Annesini öldürdüklerinden beri, çoğu zaman ona ben bakıyorum, evet! Büyükbabası günün yarısı uyumak zorunda. Evde başka kimse yok. Müşterilerimi görmeye gittiğimde de onu komşu kadınlardan birine bırakırım.

— Müşteriler mi?

— Ben diplomalı ebeyim.

Kareli önlüğünü çıkarmıştı, sanki önlük onun saygınlığını azaltıyormuş gibi.

— Korkma Jojo’cuğum! dedi, yemeğini bırakıp ziyaretçiyi seyreden çocuğa,

Joseph Peeters’e benziyor muydu? Söylemesi güçtü. Her halükârda cılız bir çocuktu. Yüz hatları eğri büğrü, başı fazla büyüktü, sıska bir boynu, dahası en azından on yaşındaki bir çocuğun ağzına benzeyen ince ve uzun bir ağzı vardı.

Bakışları Maigret’nin üzerindeydi, ama bir şey ifade etmiyorlardı. Ebe kadın, biraz teatral bir şekilde, ona sarılıp öpmeye kalkıştığında da çocuk daha fazla bir duygu göstermedi.

— Zavallı yavrucak! diye haykırdı. Yumurtanı ye canım!

Maigret'ye oturmasını söylememişti. Yer su içindeydi, ocağın üzerinde de çorba vardı.

— Paris'e sizi bulmaya gittiler muhakkak.

Sesi henüz saldırgan değildi, ama sevimli olmaktan da uzaktı.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Burada kimseden bir şey saklanmaz! Herkes her şeyi bilir!

— Daha açık konuşsanıza.

— Siz de benim kadar iyi biliyorsunuz ya! Bu rezil işi kabul etmekle matah bir iş yaptınız!... Zaten polis daima zenginlerden yanadır, öyle değil mi?...

Maigret'nin kaşları çatılmıştı, bu tamamen asılsız suçlama yüzünden değil, ebenin söylediklerinden çıkan anlam yüzünden.

— Zaten Flamanlar bunu kendi ağızlarıyla söylediler, şimdilik tedirgin edilseler de bunun uzun sürmeyeceğini ve Paris'ten bilmem hangi komiser geldiğinde işlerin değişeceğini cümle âleme ilan ettiler!

Pis pis gülümsedi.

— Öyle ya! Söyleyecekleri yalanları hazırlamak için bol bol vakitleri oldu! Matmazel Germaine'in cesedinin asla bulunmayacağını çok iyi biliyorlar! Sen yemeğini ye yavrum. Merak etme...

Çocuğa baktığında gözleri nemliydi, çocuk ise gözlerini Maigret'den ayırmadan kaşığını havada tutuyordu.

— Bana söyleyeceğiniz özel bir şey yok mu? diye sordu komiser.

— Yok! Peeters’ler size istediğiniz bütün bilgileri vermişlerdir, hatta size çocuğun sevgili Joseph’lerinden olmadığını da söylemişlerdir muhakkak!

Israr etmenin anlamı var mıydı? Maigret düşmandı. Kım yüklü bir atmosfer gibi fakir evde asılı kalmıştı.

— Şimdi, eğer Bay Piedboeufü görmek istiyorsanız öğleye doğru tekrar gelin... O saatte kalkar, Bay Gerard da işten dönmüş olur...

Onu koridordan geçirip, kapıyı arkasından kapadı. İlk kattaki storlar inikti.

Maigret müfettiş Machere’i Flamanların evinin yakınında iki gemiciyle sohbet ederken buldu, müfettiş komiseri görünce onların yanından ayrıldı.

— Neler anlatıyorlar?

— Onlara *Kutup Yıldızı*’ndan bahsettim... 3 Ocak’ta patronun *Gemici Kahvesinden* sekize doğru çıktığını ve her akşamki gibi sarhoş olduğunu hatırlar gibiler... Bu saatte daha uyuyor... Az önce gemisine çıktım, beni duymadı bile...

Bakkal dükkânının camekânlarının ardından polisleri gözetleyen Madam Peeters’in beyaz başı görülmekteydi.

Konuşma bölük pörçüktü. İki adam özel olarak bir şeyi incelemekten etrafa bakmıyorlardı.

Bir tarafta, saatte dokuz kilometre hızla döküntüleri sürükleyen, barajları yıkılmış nehir.

Öbür tarafta ev.

— Evin iki girişi var! dedi Machöre. Biri şu gördüğümüz,

diğeri de binanın arkasında... Avluda bir kuyu var...

Aceleyle ekledi:

— Orayı araştırdım... Her yeri aradım sanıyorum... Yine de, neden bilmem, cesedin'Meuse'e atılmadığı gibi bir his var içimde... O kadın mendilinin çatıda ne işi vardı?...

— Motosikletliyi bulduklarını biliyor musunuz?

— Haber verdiler. Ama bu Joseph Peeters'in o akşam burada olmadığını ispat etmez...

Elbette! Hiçbir delil yoktu, ne lehte ne aleyhte! Ciddi bir şahit bile yoktu!

Germaine Piedboeuf dükkâna saat sekize doğru girmişti. Flamanlar onun birkaç dakika sonra çıktığını iddia ediyorlardı, ama başka kimse onu görmemişti.

Hepsi buydu!

Piedboeufler suçluyorlar ve üç bin frank tazminat istiyorlardı.

iki gemici karısı bakkala girdiler, kapının zili çaldı.

— Komiser, hâlâ sanıyor musunuz ki...

— Bir şey sandığım yok dostum! Görüşürüz...

O da dükkâna girdi. Müşteri kadınlar ona yer açmak için biraz sıkıştılar. Madam Peeters bağırdı:

— Anna!

Sonra koşup mutfağın camlı kapısını açtı.

— İçeri girin komiser bey... Anna şimdi gelir... Odaları topluyordu da...

Tekrar müşterilerine döndü, komiser ise mutfaktan geçerek koridora girdi, yavaş yavaş merdivenden çıkmaya başladı.

Anna onu duymamış olmalıydı. Kapısı açık olan bir odadan sesler gelmekteydi, ve Maigret birden onu gördü, başına bir örtü bağlamış, bir erkek pantolonunu fırçalamakla meşguldü.

Ziyaretçiyi aynadan görüp hızla döndü, elindeki fırçayı yere düşürdü.

— Burada mıydınız?

Üzerinde ev kılığı da olsa hep aynıydı, iyi yetiştirilmiş, biraz mesafeli genç kız havasını olduğu gibi koruyordu.

— Affedersiniz... Yukarıda olduğunuzu söylediler... Burası erkek kardeşinizin odası mı?...

— Evet... Bu sabah erkenden gitti... Sınavı çok zor... Bunu da en iyi dereceyle geçmek istiyor, tıpkı öncekiler gibi...

Bir dolabın üzerinde Marguerite Van de Weert'in büyük bir resmi vardı; açık renk bir elbise giymiş, başına hasır bir şapka takmıştı.

Ve genç kız, uzun ve sivri bir yazıyla, resmin üzerine "Solweig'in Şarkısının başını yazmıştı:

Kış günleri geçip gitse de...

Canım bahar ayları...

Akıp geçse de...

Maigret resmi elinde tutuyordu. Anna ona ısrarla, hatta biraz da kuşkuyla bakmaktaydı, gülümsemesinden çekinirmiş gibi.

— Bunlar Ibsen in dizeleri, dedi.

— Biliyorum...

Ve Maigret şiirin sonunu okudu:

*Ben seni burada beklerini,
Ey güzel nişanlım benim,
Çahncaya dek son saatim...*

Yine de gülümser gibi oldu, çünkü Anna'nın elinden bırakmadığı pantolona bakmaktaydı.

Bir öğrenci odasının karanlık dekorundaki bu kahramanca dizeler beklenmedik, tuhaf, duygulandırıcı bir şeydi.

Uzun boylu ve zayıf, kötü giyimli, briyantınli oldukları halde dikilen sarı saçları, kocaman burnu, miyop gözleriyle Joseph Peeters...

Ey güzel nişanlım benim...

Ve uçucu bir güzelliğe sahip bu küçük taşralı kızın resmi!

Bunun Ibsen'in dramının masalsı ortamıyla ilgisi yoktu. O sadakatini dağa taş haykırmıyordu! Hanım hanımcık, resmin altına bir oyundan dizeler yazıyordu.

Ben seni burada beklerim

Sahiden de beklemişti! Germaine Piedboeufe rağmen! Çocuğa rağmen! Yıllara rağmen!

Maigret belli belirsiz bir rahatsızlık hissetti. Yeşil kurutma kağıdıyla kaplı masaya baktı; üzerinde, muhtemelen hediye edilmiş bakır bir mürekkep hokkası ile galalitten mürekkep kalemleri duruyordu.

Düşünmeden, dolabın çekmecelerinden birini açtı ve kapaksız karton bir kutunun içinde amatörce çekilmiş fotoğraflar gördü.

— Kardeşimin fotoğraf makinesi var.

Öğrenci kasketli genç adamlar... Joseph motosikletiyle, eli yıldırım hızıyla kalkacakmışçasına gaz anahtarının üzerinde... Anna piyano çalarken... Bir başka genç kız, daha ince, daha hüznü...

— Kız kardeşim Maria.

Ve küçük bir vesikalık resim, bu tür bütün resimler gibi korkunç, beyazlarla siyahların çarpıcı kontrastı yüzünden.

Genç bir kız, ama öyle narin, öyle ufak tefekti ki, küçük bir kız çocuğunu andırıyordu, iri gpzleri sanki bütün yüzünü kaplamıştı. Başında gülünç bir şapka vardı ve makineye korkuyla bakar gibiydi.

— Germaine, değil mi?

Oğlu ona benziyordu.

— Hasta mıydı?

— Verem geçirmişti. Pek sağlıklı değildi.

Anna sağlıklıydı! Uzun boylu ve sağlam yapılıydı, fiziksel ve moral yönden şaşırtıcı bir dengeye sahipti. Sonunda pantolonu yatak örtüsünün üzerine bırakmıştı.

— Onun evinden geliyorum...

— Ne söylediler?... Muhakkak...

— Sadece ebeyi gördüm... bir de çocuğu...

Ayıp olmasın gibisine soru sormadı. Duruşunda ağırbaşlı bir hal vardı.

— Odanız yandaki mi?

— Evet... Aynı zamanda kız kardeşimin de odası...

Bir ara kapı vardı, komiser gidip açtı. Bu oda daha aydınlıktı, çünkü pencereleri rıhtıma bakıyordu. Yatak yapılmıştı.

En ufak bir dağınıklık, eşyaların üzerinde tek bir giysi yoktu.

Yastıkların üzerine güzelce katlanıp konulmuş iki gecelik sadece.

— Yirmi beş yaşında mısınız?

— Yirmi altı.

Maigret'nin sormak istediği bir şey vardı. Ama nasıl soracağını bilmiyordu.

— Hiç nişanlanmadınız mı?

-Hiç.

Ama sormak istediği tam olarak bu değildi. Kız onu etkiliyordu, hele şimdi odasını gördükten sonra. Esrarengiz bir heykel gibi onu etkiliyordu. Cazibesiz etinin daha önce hiç titreyip titremediğini; fedakâr bir kız kardeşten, örnek bir kız evlattan, bir ev hanımından, bir Peeters'ten başka bir şey olup olmadığını; nihayet, bu görünüşünün altında bir kadın yatıp yatmadığını merak ediyordu!

O ise bakışlarını kaçırmıyordu. Saklanmaya çalışmıyordu. Yüz hatlarını olduğu kadar, vücut hatlarını da incelediğini hissetmiş olmalıydı, ama hiç ürpermemişti.

— Kuzenlerimiz Van de Weert'ler hariç, kimseyle görüşmeyiz...

Maigret tereddüt etti, konuşmaya başladığında ise sesi pek doğal çıkmadı:

— Sizden bir deneye katılmanızı rica edeceğim... Lütfen yemek odasına inip, ben sizi çağırıncaya kadar piyano çalar mısınız?... Mümkünse 3 Ocak akşamı çalan parçayı... Kim çalıyordu?

— Marguerite... Çalarken aynı zamanda şarkı da söyler... Şan dersleri aldı...

— Parçayı hatırlıyor musunuz?

— Hep aynısıdır... *Solveig'in Şarkısı*... Fakat... Ben... Neden anlamadım?...

— Basit bir deney sadece...

Geri geri giderek çıktı, kapıyı kapatmak istedi.

— Hayır! Açık bırakın.

Birkaç dakika sonra parmakları tuşların üzerinde gelişigüzel geziniyor, neredeyse birbiriyle bağlantısız akorları birbiri ardına sıralıyordu. Maigret ise hiç vakit kaybetmeden, genç kızların odasındaki dolapları açmaya koyulmuştu.

İlki çamaşır dolabıydı. Güzelce ütülenip üst üste konmuş iç gömlekler, uzun donlar, iç eteklikler...

Akorlar birbirine bağlanıyordu. Ezgi ortaya çıkmaktaydı. Ve Maigret'nin kaim parmakları beyaz ince pamukludan iç çamaşırlarının arasında gidip geliyordu.

Gören olsa onu âşık bir adam sanırdı muhakkak, dahası gizli tutkularını tatmin eden biri sanırdı.

Kaba, sağlam, yıpranmaz, süsü püsü olmayan çamaşırlar, iki kız kardeşinkiler birbirine karışmış olmalıydı.

Sonra sıra bir çekmeceye geldi: uzun çoraplar, çorap bağları, saç tokası kutuları... Pudra yoktu... Bir şişe Rus kolonyası dışında parfüm yoktu, onu da ancak önemli günlerde kullanılıyor olmalıydılar...

Ses büyüyordu... Evin içi müzikle dolmuştu... Ve yavaş yavaş, bir insan sesi piyanoya eşlik ediyor, onun önüne geçi-

yordu.

Ben seni burada beklerim,

Ey güzel nişanlım benim...

Şarkı söyleyen Marguerite değildi! Anna Peeters'ti! Tüm heceleri tek tek belirtiyordu. Bazı cümlelerin üzerine özlemle basıyordu.

Maigret'nin parmakları hızlı hızlı dolaşmaya devam ediyordu. Kumaşları elliyordu.

Çamaşır yığınlarından birinde bir hışırtı duyuldu, bu pamuklu kumaşın değil, kırışan bir kâğıdın hışırtı tıısıydı.

Bir resim daha. Sepya bir resim. Kıvrırcık saçlı, ince hatlı, üst dudağı kendinden emin ve biraz alaycı bir gülümsemeyle öne sarkmış genç bir adam.

Maigret bunun ona kimi hatırlattığını bilmiyordu. Ama bu ona bir şeyler hatırlatıyordu.

Çahncaya dek son saatim...

Yavaş yavaş alçalan, kaim, neredeyse erkeksi bir ses. Sonra bir sesleniş:

— Devam edeyim mi komiser bey?

Dolapların kapılarını kapayıp, fotoğrafı ceketinin cebine koydu ve hızla Joseph Peeters'in odasına daldı.

— Gerek yok.

Anna'nın döndüğünde daha solgun olduğunu fark etti. Çok mu duyarak söylemişti şarkıyı? Bakışlarıyla odayı inceliyor, ama olağandışı bir şey görmüyordu.

— Anlamıyorum... Size bir şey sormak istiyordum komi-

ser bey. Joseph'i dün akşam gördünüz... Onun hakkında ne düşünüyorsunuz?... Onun böyle bir şey yapabileceğini sanıyor musunuz?...

Başörtüsünü aşağıda çıkartmış olmalıydı. Hatta Maigret'ye ellerini de yıkamış gibi geldi.

— Şart, anlıyor musunuz, şart, diye devam etti, onun masum olduğuna herkesin inanması şart!... O mutlu olmalı!...

— Marguerite Van de Weert'le mi?

Bir şey söylemedi. iç geçirdi.

— Kız kardeşiniz Maria kaç yaşında?

— Yirmi sekiz... Herkes onun Namur okulunun müdiresi olacağını söylüyor...

Maigret cebindeki fotoğrafa dokundu.

— Sevgilisi yok mu?

Cevabı anında geldi:

— Maria mı?

Bu şu anlama geliyordu:

— Maria'nın bir sevgilisi mi?... Siz onu tanımıyorsunuz!...

— Soruşturmamı sürdüreceğim! dedi Maigret sahanlığa doğru yürürken.

— Bir şeyler buldunuz mu?

— Bilmiyorum.

Genç kız onun arkasından merdivenden indi. Maigret mutfaktan geçerken, koltuğuna yerleşmiş olan ve muhtemelen onu görmeyen ihtiyar Peeters'i fark etti.

— Artık hiçbir şeyin farkında değil, diye iç geçirdi Anna.

Dükkânda üç dört kişi vardı. Madam Peeters bardaklara

ardıç likörü doldurmaktaydı. Şişeyi elinden bırakmadan eğilerek selam verdi, sonra da Flamanca konuşmaya devam etti.

Ziyaretçinin Paris'ten gelen komiser olduğunu açıklıyor olmalıydı, zira gemiciler saygıyla Maigret'ye doğru döndüler.

Dışarıda müfettiş Machere, toprağın daha yumuşak olduğu bir yeri incelemekle meşguldü.

— Yeni bir şey? diye sordu komiser.

— Bilmiyorum! Hâlâ cesedi arıyorum! Çünkü cesedi ele geçirmedikçe bu insanları yakalamamız imkânsız...

Ve cesedin orada olmadığını söylemek istercesine Meuse'e doğru döndü.

IV

RESİM

Saat öğleyi biraz geçiyordu. Maigret sabahtan beri belki dördüncü defadır kıyı boyunca gidip gelmekteydi. Meuseün öbür tarafında kireçle boyanmış büyük bir fabrika duvarı, duvara gömülü bir kapı ve yürüyerek ya da bisikletleriyle çıkan düzinelerce erkek ve kadın işçi vardı.

Karşılaşma köprüden yüz metre önce meydana geldi. Komiser yanından geçtiği kişinin yüzüne baktı ve daha sonra arkaya döndüğünde onun da döndüğünü gördü.

Anna'nın çamaşırları arasında bulduğu resmin orijinaliydi.

Kısa bir tereddütten sonra Maigret'ye doğru ilk adımı atan genç adam oldu.

— Siz Parisli polissiniz değil mi?

— Gerard Piedboeuf sanırım?

“Parisli polis.” Sabahtan beri beşinci ya da altıncı defadır ki Maigret kendisine bu şekilde hitap edildiğini duyuyordu. Ve aradaki küçük farkı da çok iyi kavıyordu. Nancy li meslektaşı Machöre sadece soruşturmayı yürütmek için oradaydı, o kadar. Onun gidip geldiğini görüyorlar ve bir şeyler bildiklerini sandıklarında koşup ona söylüyorlardı.

Maigret ise “Parisli polis”ti, Flamanlar tarafından çağırılmış, onları tüm şüphelerden arındırmak için özellikle gelmişti. Ve sokakta, artık onu tanımış olan insanlar, en ufak bir yakınlık göstermeden gözleriyle onu izliyorlardı.

— Benim evden mi geliyorsunuz?

— Sabahleyin erken saatte uğradım, ama yeğeninizden başka kimseyi görmedim...

Gerard resimde olduğu yaşta değildi artık. Dıştan hâlâ çok genç gösterse de, saçını tarama ve giyinme biçimi genç olsa da, yakından bakıldığında yirmi beş yaşını geride bıraktığı anlaşılıyordu.

— Bana söyleyecek bir şeyiniz mi var?

Halinde tavrında sıkılganlıktan eser yoktu. Bir kere bile başını başka tarafa çevirmedi. Pırıl pırıl kahverengi gözleri - kadınların hoşuna gidecek gözler- şekilli dudakları vardı, esmer tenliydi.

— Yok canım!... Soruşturmamada daha yeni başladım..

— Peeters’lerin hesabına, biliyorum! Bütün kasaba biliyor! Daha siz buraya gelmeden biliyorduk... Siz o ailenin dostusunuz ve iddia ediyorsunuz ki...

— Bir şey iddia ettiğim yok! Hah! Babanız da kalkmış...

Küçük evi görebiliyorlardı. Birinci katın storu yukarı çekilmişti ve camın ardından bakan kaim kır bıyıklı bir adamın ;? silueti seçilmekteydi.

v' — Bizi gördü! dedi Gérard. Üstünü giyer şimdi...

j' — Siz Peeters’ler! şahsen tanıyor musunuz?

/ Rıhtım boyunca yürüyorlar, bakkal dükkânının yüz metre

ötesinde duran iskele babasına her geldiklerinde ise çark edip geri dönüyorlardı. Soğuk ısıırıyordu. G rard'ın üzerinde çok ince bir pard s  vardı, ama tam beline oturan kesimi çok hoşuna gidiyor olmalıydı.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Kız kardeşiniz    yıldır Joseph Peeters'in metresi. Onun evine gider miydi?

Öteki omuz silkti.

— Bütün bunları ayrıntılı olarak baştan anlatacak olursak!... Önceleri,  ocuğun doğumuna az bir zaman kalmı ken, Joseph onunla evleneceğine dair yemin edip duruyordu. Sonra doktor Van de Weert Peeters'ler adına gelip, kız kardeşimin kasabadan ayrılması ve bir daha geri dönmemesi için on bin frank teklif etti... Germaine loğusalıktan kalkar kalkmaz çocuğu Peeters'lere göstermeye gitmişti... Korkunç bir patırtı kopmuş, çünkü onu içeri almak istememi ler, ya lı kadın da ona yoldan çıkmış kız muamelesi yapmış... Neyse, sonunda kavga yatı tı... Joseph hâlâ onunla evleneceğine dair söz veriyordu... Ama önce okulunu bitirmek istiyordu...

— Ya siz?

— Ben mi?

 nce anlamazmı  gibi yaptı. Ama hemen fikir değiştirip, hem kibirli hem alaycı bir şekilde gülümsedi.

— Size bir şeyler mi anlattılar?

Maigret bir yandan rıhtım boyunca yürürken, cebinden küçük resmi çıkarıp yanındakine gösterdi.

— Olur şey değil! Bunun hâlâ var olduğunu hiç tahmin etmezdim!...

Resmi almak istedi, fakat komiser tekrar cüzdanına koydu.

— Size o mu...? Hayır! Olamaz... Bunu yapmayacak kadar gururludur... En azından şimdi!...

Konuşma boyunca Maigret yanındaki adamı inceleyip durdu. Acaba o da kız kardeşi gibi ve şüphesiz Joseph'in oğlu gibi veremli miydi? Bu kesin değildi! Ama onda da incehastalığa yakalanmış bazı kişilerde görülen o cazibe vardı: ince yüz hatları, şeffaf bir ten, şehvetli ve aynı zamanda alaycı dudaklar.

Şıklığı, küçük bir memurun şıklığıydı ve bej pardösüsünün koluna krepten bir yas şeridi takmanın gerekli olduğunu düşünmüştü.

— Ona kur mu yaptınız?

— Bu eski bir hikâye... Kız kardeşim çocuğa hamile kalmamıştı daha... En az dört yıl önce...

— Devam edin...

— Babam sokağın köşesine bakıyor...

— Siz yine de devam edin.

— Bir Pazar günüydü... Germaine, Joseph Peetersle birlikte Rochefort mağaralarını görmeye gidecekti... Son dakikada benim de gelmemi söylediler, çünkü kız kardeşlerinden biri de geziye katılacakmış... Mağaralar buradan yirmi beş kilometre mesafede... Otların üzerinde yemek yedik... Ben çok neşeliydim... Daha sonra çiftler halinde ormanda dolaşmak için birbirimizden ayrıldık...

Maigret'nin bakışı hâlâ onun üzerindeydi, fakat düşüncelerini dışa vurmuyordu.

— Sonra ne oldu?

— Sonrası? İşte...

Görard kendini beğenmiş bir tavırla ve muzipçe gülümsüyordu.

— Bunun nasıl olduğunu bile söyleyemem... İşleri uzatma huyum yoktur... O bunu beklemiyordu ve...

Maigret elini onun omuzuna koyarak ağır ağır sordu.

— Doğru mu bu?

Ve bunun doğru olduğunu anladı! Anna o zaman yirmi bir yaşındaydı...

— Sonra?

— Hiç! Çok çirkin bir kız... Geri dönerken, trende gözlerini dikmiş bana bakıyordu, yapılacak en iyi şeyin ona aldırnamak olduğunu anladım...

— Peki o bir şey yapmaya kalkışmadı mı?...

— Hayır, bir şey yapmadı! Ondan kaçınmanın yolunu buldum. Israr etmenin bir işe yaramayacağını hissetti... Yalnız, yolda karşılaştığımız zaman, eğer gözleri birer tabanca olsaydı sanıyorum ki...

Baba Piedboeufe yaklaşmaktaydılar; adam yakalığını takmamıştı, ayaklarında yün terlikler onları bekliyordu.

— Bu sabah geldiğinizi söylediler... içeri girin lütfen... Komisere anlattın mı Gerard ?...

Maigret, akçaağaçtan basamakları pek sağlam görünmeyen dar merdivene yöneldi. Aynı oda hem mutfak, hem yemek odası, hem de oturma odası olarak kullanılmaktaydı. Fakir ve çirkindi. Masa mavi desenli bir muşambayla kaplan-

mıştı.

— Onu kim öldürmüş olabilir?... diyerek sertçe söze başladı Piedboeuf, vasat bir zekâsı olduğu belliydi. O akşam bana hâlâ aylığını almadığını, Joseph'ten de haber almadığını söyleyerek dışarı çıktı.

— Aylığını mı?

— Evet! Çocuğun bakımı için her ay yüz frank veriyordu... Bu çok az tabii ve...

Babasının her zamanki sızlanmalarına başlayacağını anlayan Gerard onun sözünü kesti.

— Komiseri ilgilendirmez bu! Onun istediği gerçekler, deliller! Hiç değilse benim, o gün Givet'ye gelmediğini iddia eden Joseph Peeters'in burada olduğuna dair delilim var... Motosikletle geldi ve...

— Şahit ifadesinden mi bahsediyorsunuz?... Artık bir değeri yok... Bir başka motosikletli gelip, o akşam saat sekizi biraz geçe rıhtımdan geçenin kendisi olduğunu söyledi...

— Ya!...

Ve saldırgan bir tonla:

— Bize karşı mısınız?

— Kimseden yana değilim! Kimseye karşı da değilim! Hakikati arıyorum.

Gerard ise sırtıttı, babasına dönüp yüksek sesle şöyle dedi:

— Komiser buraya sırf bizim hatalarımızı yakalamak için gelmiş... Affedersiniz komiser... Ama yemek yemeliyim... Hayatımı kazanmak zorundayım, bürom da saat ikide açılıyor!...

Tartışmanın ne yararı vardı? Maigret son bir defa daha et-

rafına baktı, yandaki odada çocuğun parmaklıklı karyolasını gördü, kapıya yöneldi.

Machere onu *Meuse Otelinde* bekliyordu. Gezgin satıcılar, camlı bir kapıyla kahveden ayrılmış küçük bir salonda yemeklerini yiyorlardı.

Fakat kahvede de, masaya örtü koymadan bir şeyler atıştırmak mümkündü, hatta bu şekilde yiyen birkaç kişi vardı.

Machere yalnız değildi, inanılmaz derecede geniş omuzlu, kamburlarınki gibi uzun kolları olan, kısa boylu bir adam onunla birlikte masada aperitif içmekteydi, komiserin geldiğini görünce ayağa kalktı.

— *Kutup Yıldızının* patronu! diye tanıttı çok heyecanlı olan müfettiş. Gustave Cassin...

Maigret oturdu. Bardak altlıklarına bir göz atınca, karşısındakilerin üçüncü aperitiflerini içtiklerini anladı.

— Cassin'in size anlatacakları var...

Adam bunu bile beklemedi! Machere henüz susmuştu ki. büyük havalarda komiserin omuzuna eğilip konuşmaya başladı:

— insan söyleyecek bir şeyi varsa söylemeli, öyle değil mi?... Yalnız, söylemeniz istenmedikçe söylemeye hiç lüzum yok... Rahmetli babamın her zaman söylediği gibi: Gayretkeşliğin lüzumu yok!

— Bir bardak bira! diye seslendi Maigret, yaklaşan garsona.

Ve melon şapkasını geriye itip, pardösüsünün düğmeleri-

ni çözdü. Sonra da, gemici ne diyeceğini düşünürken, dişlerinin arasından homurdandı:

— Eğer yanılmıyorsam, 3 Ocak akşamı adamakıllı sarhoşmuşsunuz...

— Adamakıllı demek doğru olmaz!... Birkaç kadeh içmiştim, ama yine de düzgün yürüyebiliyordum... Göreceğimi de gördüm...

— Gelip Flamanların evinin önünde duran bir motosiklet mi gördünüz?

— Ben mi?... Asla!...

Machere adamın sözünü kesmemesi için Maigret'ye işaret edip, adama da bir baş hareketiyle cesaret verdi.

— Rıhtımda bir kadın gördüm... Kim olduğunu da söyleyeyim... Kız kardeşlerden hiç dükkânda durmayan ve her gün trene bineni...

— Maria mı?

— Adı bu olabilir... Zayıf bir kız, sarı saçlı... Dışarıda olması pek doğal değildi, gemilerin palamarlarını şaklatacak kadar rüzgâr olduğu göz önüne alınırsa...

— Saat kaçta?

— Yatmaya gittiğimde... Belki sekize doğru... Belki biraz daha geç...

— O sizi gördü mü?

— Hayır! Yoluma devam edeceğime gümrük binasının duvarına yapıştım, zira sevgilisini beklediğini düşünüp biraz eğlenirim diye umuyordum...

— Nitekim iki defa ırza geçmeden mahkûm olmuşsu-

nuz...

Cassin bir dizi çürük dişini göstererek gülümsedi: Yaşı olmayan bir adamdı, dar alnından fişkırان saçları hâlâ koyu renkti, ama yüzü kırış kırıştı.

Nasıl bir etki uyandırdığını çok merak ettiğinden, söylediği her cümlede önce Maigret'ye, sonra müfettiş Machere'e, daha sonra da arkalarında oturan ve konuşmaya kulak misafiri olan müşteriye bakıyordu.

— Devam edin!

— Sevgilisini filan beklediği yoktu.

Yine de bir tereddüt geçirdi. Bir dikişte bardağındakini içti ve garsona seslendi:

— Aynından!

Ve bir solukta:

— Gelen giden var mı diye bakıyordu... O sırada dükkândan birileri çıktı, ön taraftan değil, arka kapıdan... Uzun bir şey taşıyorlardı, ellerindekini Meuse'e attılar, tam benim gemiyle arka tarafa bağlı olan *Kardeşler* gemisinin arasına...

— Garson, ne kadar? diye sordu Maigret ayağa kalkarak.

Şaşırmış görünmüyordu. Machere adamakıllı bozum olmuştu. Gemici ise ne düşüneceğini bilmiyordu.

— Benimle gelin.

— Nereye?

— Önemi yok. Gelin!

— Ismarladığım kadehi bekliyorum.

Maigret hiç sabırsızlanmadan bekledi. Patrona birkaç dakika sonra yemeğe geleceğini söyleyip, sarhoşu rıhtıma götür-

dü.

O saatte rıhtım ıssızdı, zira herkes yemeğe oturmuştu. Yağmur iri damlalar halinde atıştırmaya başlamıştı.

— Nerede duruyordunuz? diye sordu komiser.

Gümrük binasını tanımıştı. Cassin'in bir köşeye büzüldüğünü gördü.

— Yerinizden hiç kıımıldamadınız mı?

— Kesinlikle hayır! Bu meseleye karışmaya niyetim yoktu!

— Çekilin bakayım!

Orada sadece birkaç saniye kaldı, sonra adamın yüzüne bakarak şöyle dedi:

— Başka bir şey bulmanız gerekecek dostum!

— Ne demek başka bir şey?

— Hikâyenizin ayakları yere basmıyor demek. Bulduğunuz yerden ne dükkânı görebilirdiniz, ne de nehrin iki gemi arasında kalan bölümünü.

— Burasıydı derken, şey demek istedim...

— Yeter artık! Başka bir şey bulun dedim size! Bulduğunuz zaman beni görmeye gelirsiniz. Ve tatmin edici bir şey değilse, sizi bir kere daha içeri attırmak zorunda kalabiliriz vallahi...

Machere kulaklarına inanamıyordu. Başarısızlığından duyduğu rahatsızlıkla o da duvara yapışmış, komiserin söylediklerini kontrol etmekteydi.

— Elbette!... diye homurdandı.

Gemiciye gelince, cevap vermeye bile kalkışmamıştı. Baş-

nı öne eğmişti. Maigret'nin ayaklarına diktiği gözlerinde alaycı ve kötü bir bakış sezilmekteydi.

— Az önce sana söylediğim şeyi unutma: Başka bir hikâye bul, daha akla yatkın olsun... Yoksa, hapishaneye!... Gelin, Machere...

Ve Maigret arkasını dönüp, piposunu doldurarak köprüye yöneldi.

— Bu gemici... Sizce...?

— Bu akşam ya da yarın bize, Peeters'lerin suçlu olduğunu gösteren yeni bir delil getirecek bence...

Müfettiş Machere'in kafası karışmıştı.

— Hiçbir şey anlamıyorum..; Eğer bir delili varsa...

— Olacak...

— Ama nasıl!...

— Ben nereden bileyim?... Bir şey bulacaktır...

— Kendini temize çıkarsın diye mi?

Fakat komiser konuşmayı havada bırakıp mırıldandı:

— Ateşiniz var mı?... Yirmi kibritin yirmisi de...

— Sigara içmiyorum!

Ve Machere şunları duyup duymadığından tam emin olmadı:

— Tahmin etmeliydim...

V

MAIGRET'NİN AKŞAMI

Yağmur öğleye doğru yağmaya başlamıştı. Alacakaranlıkta kaldırım taşlarını dövüyordu. Saat sekizde tam bir tufandı.

Givet'nin sokakları ıssızdı. Mavnalar rıhtım boyunca pırıl pırıl parlıyorlardı. Pardösüsünün yakasını kaldırmış olan Maigret dosdoğru Flamanların evine yöneldi, kapıyı itti, artık alışmaya başladığı zilin sesini duydu ve bakkal dükkanındaki sıcak kokuyu içine çekti.

Germaine Piedboeufün 3 Ocak'ta dükkâna girmiş olduğu saatti, o zamandan beri de kimse onu görmemişti.

Komiser mutfağın dükkândan sadece camlı bir kapıyla ayrılmış olduğunu ilk defa fark etti. Kapının üzerinde tül bir perde vardı, öyle ki içerideki kişilerin çizgileri belli belirsiz seçilebiliyordu.

Biri ayağa kalkmıştı.

— Rahatsız olmayın! diye bağırdı Maigret.

Ve mutfağa girdi, böylece oradaki gündelik hayata ani bir dalış yapmış oldu. Dükkâna gelmek için ayağa kalkan Madam Peeters'ti. Kocası söğüt ağacından koltuğunda yine sobanın yanı başında oturmaktaydı, öyle yakınındaydı ki tutuşacak diye korkuyordu insan. Elinde, uzun sapı kuşkirazı ağacın-

dan yapılma, lületaşından bir pipo tutuyordu. Ama içmiyordu. Gözleri kapalıydı. Yarı açık dudaklarından düzenli aralıklarla nefes alıp veriyordu.

Anna ise kumla ovulmuş ve geçip giden yılların parlaklık verdiği akçaagaçtan masanın önünde oturmuştu. Küçük bir not defterinde hesap yapmaktaydı.

— Komiseri yemek odasına al Anna...

— Yok yok, diye karşı çıktı komiser. Şöyle bir uğradım sadece...

— Par döşünüzü alayım...

Maigret, Madam Peeters'in kalın, derinden gelen, samimi, hafif Flaman aksanının daha da lezzet kattığı güzel bir sesi olduğunu fark etti.

— Bir fincan kahve içersiniz değil mi?

Kendisi gelmeden önce onun ne yaptığını merak etti. Oturduğu yerde, metal çerçeveli bir gözlükle o günkü gazete-yi gördü.

İhtiyarın soluması âdeta evdeki yaşantının temposunu belirtiyordu. Anna not defterini kapadı, kalemin kapağını taktı, ayağa kalkıp raftan bir fincan almaya gitti.

— İzninizle... diye mırıldandı.

— Kız kardeşiniz Maria'yla tanışacağımı umuyordum.

Madam Peeters kederli bir ifadeyle başını salladı. Anna açıkladı:

— Onu birkaç gün göremeyeceksiniz, Namur e gidip onu ziyaret etmedikçe tabii. Givet'de oturan bir meslektaş az önce uğradı... Maria bu sabah trenden inerken ayak bileğini

burkmuş...

— Nerede şimdi?

— Okulda... Orada kalabileceği bir odası var...

Madam Peeters başını sallamaya devam ederek iç çekti.

— Yüce Tanrıya karşı ne günah işledik bilmem ki!

— Ya Joseph?

— Cumartesiden önce gelmeyecek... Ah, yanı yarın değil mi...

— Kuzininiz Marguerite size uğramadı mı?

— Hayır! Onu ikinci duasında gördüm...

Fincana kaynar kahve koydular. Madam Peeters çıktı ve küçük bir kadeh ve bir ardıç likörü şişesiyle geri döndü.

— Yıllanmış Schiedam'dır.

Maigret oturdu. Bir şey öğreneceğini ummuyordu. Belki oradaki varlığının bile kısmen olayla ilgisi yoktu.

Ev ona, tanımlayamadığı kimi farklılıklar olmakla birlikte, Hollanda'da yaptığı bir soruşturmayı hatırlatıyordu. Aynı sü-kûnet, havadaki aynı ağır hava, atmosferin akışkan olmayıp, sallandığında kırılacak katı bir cisim olduğuna dair aynı duy-gu.

İhtiyar kımıldamasa da koltuğu arada bir gıcırdıyordu. Nefesi ise hâlâ hayata, konuşmaya ritim veriyordu.

Anna Flamanca bir şeyler söyledi, Delfzijl'de birkaç keli-me öğrenmiş olan Maigret'nin aşağı yukarı anladığı şuydu:

— Daha büyük bir kadeh vermeliydin...

Zaman zaman rıhtımdan, ayağında sabolar olan bir adam geçmekteydi. Yağmurun dükkânın camekânına çarparken çı-

kardığı sesler işitiliyordu.

— Yağmur yağdığını söylemişsiniz, değil mi? Bugünkü gj. bi şiddetli miydi?...

— Evet... Sanırım...

Tekrar yerlerine oturmuş olan iki kadın, onun kadehini kavrayıp dudaklarına götürmesini seyretmekteydiler.

Anna'da ne annesinin yüz hatlarının inceliği vardı, ne de iyiliksever, merhametli gülümsemesi. Her zaman yaptığı gibi gözlerini Maigret'den ayırmıyordu.

Odasından resmin alındığını fark etmiş miydi? Şüphesiz ki hayır! Yoksa huzursuz olurdu.

— Otuz beş yıldır buradayız komiser bey... diyordu Madam Peeters. Önce kocam gelip yerleşti buraya, sepetçilik yapıyordu, daha sonra eve sadece bir kat ekledik...

Maigret başka şeyler düşünmekteydi, Gerard Piedboeufle birlikte Rochefort mağaralarına giden beş yıl önceki Anna'yı.

Onu yanındaki adamın kollarına iten neydi? Neden kendini vermişti? Daha sonra neler düşünmüştü?...

Maigret'ye öyle geliyordu ki onun hayatındaki tek macera buydu, başka da olmayacaktı...

Bu evdeki yaşantının ritmi bir büyü gibiydi. Ardıç likörü Maigret'nin beynine için için bir sıcaklık yaymaktaydı. En ufak gürültüleri algılıyordu: koltuğun gıcırtilarını, ihtiyarın horultusunu, pencerenin pervazına çarpan yağmur damlalarını...

— Bu sabahki parçayı bana tekrar çalsamza... dedi Anna'ya. Anna'nın tereddüt ettiğini gören annesi ısrar etti:

‘Tabii ya!... İyi çalıyor değil mi?... Givet’nin en iyi hocasından altı yıl boyunca haftada üç kere ders aldı...

Genç kız mutfaktan çıktı. Onunla ailenin geri kalanı arasındaki iki kapı açık kaldı. Piyanonun kapağı çarpılarak açıldı.

Sağ elinden dökülen birkaç tembel nota.

— Şarkı da söyleseydi... diye mırıldandı Madam Peeters. Marguerite daha iyi şarkı söyler... Hatta onu konservatuara göndermekten bahsederlerdi...

Notalar boş ve m m öten evde tek tek duyuluyordu. İhtiyarın uyandığı yoktu, karısı ise piposunu düşürebilir endişesiyle pipoyu adamın elinden alıp duvardaki bir çiviye astı.

Maigret ne diye hâlâ orada duruyordu ki? Bir şey yoktu öğrenecek. Madam Peeters dinliyor, bir yandan da okumaya cesaret edemeden gazetesine bakıyordu. Anna yavaş yavaş sol eliyle de almaya başlamıştı. Maria öğrencilerinin ödevlerini yine bu masada okuyor olmalıydı.

Hepsi buydu işte!

Bütün kasabanın Peeters’leri, yine böyle bir akşam vakti Germaine Piedboeufü öldürmekle suçlaması dışında!

Maigret dükkânın çıngırağını işitince yerinden sıçradı. Bir an, üç hafta öncesine döndüğü, Joseph’in metresinin içeri girip aylığını, çocuğun bakımı için her ay kendisine verilen yüz frankı isteyeceği duygusuna kapıldı.

Gelen, muşamba yağmurluğuyla bir gemiciydi; uzattığı küçük şişeye Madam Peeters ardıç likörü doldurdu.

— Sekiz frank!

— Belçika frankı mı?

— Fransız! On Belçika frankı...

Maigret ayağa kalkıp dükkândan geçti.

— Gidiyor musunuz?

— Yarın tekrar geleceğim.

Dışarıda, gemisine doğru yürüyen gemiciyi gördü. Dönüp eve baktı. Işıklı vitriniyle bir tiyatro dekorunu andırıyordu, özellikle de duygusal bir havayla, tatlı tatlı dışarı yayılan müzik sesinden dolayı.

Anna'mn sesi de karışmıyor muydu müziğe?

... Günün birinde sen bana döneceksin...

Ey güzel nişanlım benim...

Maigret çamura bata çıka yürüyordu, yağmur öyle şiddetliydi ki piposu sönüp duruyordu.

Şimdi bütün Givet onda bir tiyatro dekoru etkisi uyandırıyor. Gemici gemisine dönmüştü, dışarıda kimsecikler yoktu.

Sadece birkaç pencereden sızan ışıklar ve yavaş yavaş piyanonun sesini bastıran kabarmış Meuse'ün gürültüsü.

İki yüz metre kadar gittikten sonra, dekorun fonunda Flamanların evini, ön planda ise öbür evi, Piedboeuflerin evini aynı anda görebildi.

Birinci katta ışık yoktu. Ama koridor aydınlıktı. Ebe kadın çocukla tek başına olmalıydı.

Maigret'nin yüzü asıktı. Çabasının bu denli boşuna olduğu duygusuna nadiren kapılırdı.

Neticede oraya ne yapmaya gelmişti? iş icabı orada değil

miydi? İnsanlar Elamanları genç bir kadını öldürmekle suçluyorlardı. Ne ki kadının ölüp ölmediği bile kesin değildi!

Givet'deki fakir hayatından sıkılıp Brüksel'e, Reims'e, Nancy'ye veya Paris'e gitmiş ve orada bulduğu arkadaşlarla birahänenin birinde şu anda içiyor olamaz mıydı?

Hem ölmüş dahi olsa, onu öldürmüşler miydi bakalım? Bakkal dükkânından çıktığında yılgınlığa kapılıp kendini çamurlu nehrin sularına bırakmış olamaz mıydı?

Hiçbir delil, hiçbir ipucu yoktu! Machere işi sonuna kadar götürmeye kararlıydı, fakat bir şey bulamayacaktı, öyle ki çok geçmez, muhakkak Savcılık dosyanın kapatılmasına karar verirdi.

Öyleyse Maigret neden bu yabancı dekorda ıslanmayı göze alıyordu?

Tam karşısında, Meuse'ün öbür tarafında gördüğü fabrikanın avlusunu tek bir elektrik lambası aydınlatmaktaydı. Demir parmaklığın yanında bir nöbetçi kulübesi vardı, içeride ışık yanıyordu.

Baba Piedboeuf görevinin başındaydı. Bütün gece orada ne yapıyordu acaba?

Ve komiser aniden, nedenini tam olarak bilmeden, elleri ceplerinde köprüye yöneldi. Sabahleyin bir grog içtiği kahvede bir düzine kadar gemiciyle römorkör patronları öyle yüksek sesle konuşuyorlardı ki, sesleri rıhtımdan duyuluyordu. Ama durmadı.

Rüzgâr, savaş sırasında yıkılan taş köprünün yerine yapılmış köprünün çelik direklerini sallıyordu.

Öbür kıyıda rıhtıma taş bile döşenmemişti. Çamura bata

ıka yürümek gerekiyordu. Etrafta dolanıp duran bir köpek, kireçle beyaza boyanmış duvara yapıştı.

Kapalı demir parmaklığa küçük bir kapı yapılmıştı. Az sonra Maigret, yüzünü nöbetçi kulübesinin camına dayayan Piedboeufü gördü.

— İyi akşamlar!

Adamın üzerinde siyaha boyattığı eski bir asker ceketi vardı. O da pipo içiyordu. Odanın ortasında duran küçük sobanın borusu, iki dirsek yaptıktan sonra duvarın içine gömülüyordu.

— Biliyorsunuz buraya geceleyin...

— Girilmez! Peki peki!

Ahşap bir sıra. Hasır bir iskemle. Maigret'nin pard s s nden buğu çıkmaya başlamıştı bile.

— Bütün gece bu odada mı kalıyorsunuz?

— Ya, ne demezsiniz! Avlularda ve atölyelerde   defa devriye gezmek zorundayım.

Uzaktan, kırlaşmış kalın bıyıklan insanı yanıltabilirdi. Yakından ise sıkılğan, kendi kabuğuna çekilmeye hazır, durumuyla ilgili olarak müthiş bir aşağılık duygusu taşıyan bir adamcağızdı. Maigret onu etkilemişti. Ona ne diyeceğim bilmiyordu.

— Neticede hep yalnız yaşıyorsunuz... Gecelen burada Sabahları yatağınızda... Ya  ğleden sonraları?...

— Baheyle uğraşırım!

— Ebenin bahçesiyle mi?

— Evet... Sebzeleri paylaşırız...

Maigret külün içinde yuvarlak bir şeyler fark etti. Maşanın ucuyla külleri karıştırınca, bunların soyulmamış patatesler olduğunu gördü. Anladı. Gecenin yarısına doğru, yapayalnız, boşluğa bakarak patateslerini yiyen adamı getirdi gözünün önüne.

— Oğlunuz sizi görmeye fabrikaya gelmez mi hiç?

— Hiçbir zaman!

Burada da yağmur damlaları bir bir kapının önüne düşüyor, hayata düzensiz bir ritim veriyorlardı.

— Hakikaten kızınızın öldürüldüğüne inanıyor musunuz?

Adam hemen cevap vermedi. Nereye bakacağını şaşırmıştı.

— Gerard öyle diyorsa...

Ve birden, gırtlğından yükselen bir hıçkırıkla:

— Öldürülmemiş olurdu... Gitmemiş olurdu...

Bu sözler beklenmedik bir acıyla dökülmüştü ağzından. Adam mekanik hareketlerle piposunu doldurdu.

— Eğer inanmasaydım o insanların...

— Joseph Peeters'i iyi tanır mıydınız?

Piedboeuf başını öbür tarafa çevirdi.

— Onunla evlenmeyeceğini biliyordum... Onlar zengin insanlar... Bizse...

Duvar da elektrikli güzel bir saat vardı, bu barakadaki tek lüks eşya. Karşıda bir kara tahta, üzerine tebeşirle *iş yok* yazılmıştı.

Son olarak ise kapının yanında, personelin giriş çıkış saat-

lerini büyük bir çark vasıtasıyla kaydeden karmaşık bir alet.

— Nöbet saati...

Maigret bu adamın hayatının derinliklerine daha fazla girebilmek için, az kalsın onunla birlikte devriye gezmeyi önercekti. Piedboeuf topuklarına kadar inen biçimsiz, muşamba bir yağmurluk geçirdi sırtına, bir köşede duran gemici fenerini aldı, fener yakılmış olduğundan sadece fitilini kaldırmakla yetindi.

— Neden bize karşı olduğunuzu anlamıyorum... Belki de doğal bu, düşünülecek olursa!... Gerard diyor ki...

Ne var ki yağmur yüzünden konuşmaları yarı kaldı, zira avluya varmışlardı. Piedboeuf misafirini, devriye gezmeden önce kapayacağı demir parmaklığa kadar geçirdi.

Komiser bir kere daha şaşkınlığa düşmüştü. Bulunduğu yerden, demir parmaklıkların eşit dilimlere böldüğü bir manzara seçilmekteydi: nehrin öbür tarafına bağlanmış mavnalar, Flamanların eviyle aydınlık vitrini, elektrik lambalarının her elli metrede bir üzerinde ışıklı halkalar çizdiği rıhtım.

Gümrük binası, gemicilerin kahvesi açık seçik görülüyordu...

Özellikle de Piedboeuflerin evinin bulunduğu -soldan ikinci ev- o dar sokağın köşesi görülüyordu.

3 Ocak...

— Karınız öleli çok oldu mu?

— Gelecek ay on iki yıl olacak... Veremden gitti...

— Bu saatlerde Görard ne yapar?

Fener bekçinin elinde sallanıyordu. Adam büyük bir

anahtarı kilide sokmuştu bile. Uzaklarda bir tren düdüğünü öttürüyordu.

— Kasabadadır...

— Ne tarafta olduğunu biliyor musunuz?

— Gençler genellikle *Belediye Kahvesinde* toplanırlar!

Ve Maigret tekrar yağmura, karanlığa daldı. Bu bir soruşturma değildi. Hiç bir çıkış noktası, hiçbir dayanak noktası yoktu.

Rüzgârın savurduğu küçük kasabada kendi hayatlarını sürdüren bir avuç insan vardı sadece.

Belki de hepsi samimiydi. Ama belki de içlerinden biri sıkıntılı bir ruh taşıyordu, o gece sokaklarda iriyarı bir gölgenin dolaştığı düşüncesinden had safhada korkan bir ruh.

Maigret içeri girmeden otelinin önünden geçti. Camların ardından, aralarında otel patronunun da olduğu bir grubun ortasında tumturaklı bir konuşma yapan müfettiş Machere'i gördü. Belli ki dördüncü ya da beşinci defadır içki ısmarlanıyordu. Şimdi ise ısmarlama sırası patrona gelmişti.

Machere heyecanlı heyecanlı ellerini kollarını sallıyordu, şöyle diyor olmalıydı:

— Bu Paris'ten gelen komiserler de kendilerini bir şey sanıyorlar...

Flamanlardan bahsediyorlardı! Onları yerden yere vuruyorlardı!

Dar bir sokağın sonunda oldukça geniş bir meydan, meydanın bir köşesinde de cephesi beyaz, üç camı da ıslıl ıslıl aydınlatılmış bir kahve vardı: *Belediye Kahvesi*.

Kapıyı açar açmaz bir uğultu karşılıyordu insanı. Çinko kaplı bir tezgâh. Masalar. Kırmızı örtülerin üzerinde kâğıt oynayanlar. Pipo ve sigara dumanıyla ılınmış biranın keskin kokusu.

— İki bira, iki!

Kasanın mermerine düşen markaların sesi. Garsonun beyaz önlüğü.

— Bu taraftan!

Maigret ilk bulduğu masaya oturdu, salondaki buğulu aynalardan birinde Gerard PiedboeuPü gördü. O da Machere gibi çok heyecanlıydı. Komiseri görünce konuşmasını pat diye kesti, ayağıyla da arkadaşlarını dürtüklemiş olmalıydı.

Bir erkek, iki de kız arkadaş. Masada dört kişiydiler. Erkekler aynı yaşlardaydılar. Kadınlar da fabrika işçisiydi muhakkak.

Hepsi susuyordu. Diğer masalardaki kâğıt oynayanlar bile yaptıkları sayıları alçak sesle duyuruyorlardı, bütün bakışlar yeni gelene çevrilmişti.

— Bir bardak bira!

Maigret piposunu yaktı, üzerinden sular damlayan melon şapkasını deri taklidi kahverengi kanapeye koydu.

— Bir bira, bir!

Gerard Piedboeuf alaycı ve küçümseyici bir şekilde gülümseyerek, alçak sesle homurdandı:

— Flamanların dostu...

O da içkiliydi. Göz bebekleri ışıltılıydı. Kırmızı dudakları benzinin solukluğunu iyice ortaya çıkarıyordu. Çok sinirli ol-

duğu belliydi. Salonun girişini gözlüyordu. Arkadaşlarım şaşırtmak için ne söyleyebileceğini düşünüyordu.

— Anlıyorsun ya Ninie, zengin olduğunda polisten korkmana hiç gerek kalmayacak...

Arkadaşı onu susturmak için dirseğiyle dürtükledi, ama bu onu daha da sinirlendirdi.

— Ne yani? Düşündüğümüzü söylemeye hakkımız yok mu?... Bak yine söylüyorum, polis zenginlerin emrindedir, ama fakir oldunuz mu...

Rengi atmıştı. Aslında kendi sözlerinden kendisi de ürkmüştü, ama takındığı tavrın kendisine verdiği ayrıcalığı korumak istiyordu.

Maigret bardağının üzerindeki köpüğü üfleyip, birasından büyük bir yudum aldı. Oyuncuların sessizliği bozmak için fısıldaştıkları işitilmekteydi:

— Üç as...

— Kare vale...

— Sen konuş!

— Kozla aldım!

Dönüp komisere bakmaya cesaret edemeyen işçi kızlar onu aynadan görmeye çalışıyorlardı.

— Fransa'da Fransız olmak suç sanki! Hele bir de fakirseniz...

Kasada duran patronun kaşları çanhnişti, kendisine bakmayan Maigret'ye dönmüş, genç adamın sarhoş olduğunu anlatmaya çalışıyordu.

— Maça!... Bir maça daha!... Ee, bunu beklemiyordunuz

değil mi!...

— Servetlerini kaçakçılık yaparak kazanmış insanlar! diye sürdürdü konuşmasını Gerard, sesini bütün salona duyurmak kaygısıyla. Bunu Givet'deki herkes biliyor! Savaştan önce purolarla danteldi... Şimdi ise, Belçika'da alkol yasak olduğundan Flaman gemicilere ardıç likörü veriyorlar... Oğullan bu sayede avukat çıkacak... Ha! Ha! Kendini savunması için buna ihtiyacı olacak zaten!...

Bütün müşterilerin gözü üzerinde olan Maigret masasında tek başına oturuyordu. Pardösüsünü çıkarmamıştı. Omuzlan yağmurdan parlıyordu.

Patron huzursuzlanmıştı, kötü bir şeyler olacağım tahmin edip komisere yaklaştı:

— Yalvarırım siz onun söylediklerine bakmayın... içkili... Acısı da var...

— Gidelim Gerard! diye fısıldadı korkuyla, genç adamın yanında oturan kadın.

— Ondan korktuğumu sansın diye değil mi?

Sırtı hâlâ Maigret'ye dönüktü. Her ikisi de birbirini aynalardan görüyorlardı sadece.

Diğer müşteriler sırf sıkıntılarını gizlemek için oynuyor, sayıları arduvaza kaydetmeyi unutuyorlardı.

— Garson, bir fine!... Yolluk!...

Patron siparişi geri çevirecek gibi oldu, ama Maigret hâlâ onu görmezden geldiği için bunu göze alamadı.

— Rezilliğin daniskası!... Olan bu işte!... Bu adamlar kızlarımızı baştan çıkarıyor, bıkınca da onları öldürüyorlar...

Polis ise...

Komiser, boyanmış üniformasının içindeki ihtiyar Piedboeuf ün elinde gemici feneriyle atölyeleri dolaştığını, sonra da patateslerini yemek için sıcacık köşesine döndüğünü canlandırdı gözünde.

Karşıda Piedboeuflerin evi: Ebe kadın çocuğu yatağına yatırmıştı herhalde ve gazetesini okuyarak ya da yün örerek uyumaya gideceği saati bekliyordu...

Sonra, daha uzakta, Flamanların bakkal dükkânı; uyandırılıp odasına götürülen baba Peeters, pancurları kapatan Madam Peeters, tek başına odasında soyunan Anna...

Ve palamarları geren, dümenleri gıcırdatan, sandalları çarpıştıran akıntıda uyuyan mavnalar...

— Bir bira daha!

Maigret'nin sesi sakindi. Ağır ağır piposunu içiyor, dumanını dalga dalga tavana üflüyordu.

— Bana küstahça meydan okuduğunun hepiniz farkına varacaksınız!... Zira beni takmıyor...

ipleri elinden kaçırmış olan patron üzüntü içindeydi. Rezalet patlak vermek üzereydi.

Zira son sözlerinin ardından Gerard ayağa kalkmış, nihayet Maigret'nin karşısına dikilmişti. Yüz hatları gerilmiş, ağzı öfkeden çarpılmıştı.

— Buraya sırf bize küstahça meydan okumak için geldi diyorum size!... Ona baksanıza!... Bir bardak içtim diye bizimle alay ediyor... Daha doğrusu paramız yok diye...

Maigret yerinden kımıldamıyordu. Şaşılacak şeydi! Masa-

sının mermeri kadar hareketsizdi. Eli bardağının üzeninde, hâlâ pipo içiyordu.

— Koz karo!... dedi iyi niyetli biri, hava dağılır umuduy-la.

Bunun üzerine Gerard oyuncunun masasındaki kâğıtları alıp salona fırlattı.

Aynı anda müşterilerin yarısı ayağa kalktı, ileri çıkmayı henüz göze atamıyorlardı, fakat müdahale etmeye hazırđılar.

Maigret yerinde oturuyordu. Maigret piposunu içiyordu.

— Şuna da bakın hele!... Bize tepeden bakıyor!... Halbuki kız kardeşimin öldürüldüğünü bal gibi biliyor...

Patron utancından nereye saklanacağını bilmiyordu. Gerard'm masasındaki iki kadıncağz korkuyla birbirine bakmaktaydı ve kapıya kadar otan mesafeyi çoktan hesaplamışlardı.

— Bir şey söylemeye cesaret edemiyor!... Görüyorsunuz ya ağzını açmaya cesareti yok!... Korkuyor!... Evet, hakikatin ortaya çıkmasından korkuyor!...

— Yemin ederim ki içkili! diye bağırdı patron, Maigret'nin ayağa kalktığını görünce.

Çok geçti! içlerinde en çok korkan da Gerard'dı şüphesiz

Ona doğru ilerleyen bu koyu ve ıslak cüsse...

Ani bir hareketle sağ elini cebine götürdü ve bu harekete müthiş bir kadın çığlığı eşlik etti.

Genç adam cebinden bir tabanca çıkarmıştı. Ama komiserin eli onu havada yakaladı. Aynı anda öne uzanan ayağı Gerard'ı sendeletti.

Olsa olsa üç müşteriden biri neler olup bittiğinin farkındaydı. Halbuki şimdi hepsi ayağa kalkmıştı. Tabanca Maigret'nin elindeydi. Uğradığı bozgunla küçük düşen Gerard, yüzünde hırçın bir ifadeyle doğruldu.

Komiser doğal olduğu kadar sakin bir hareketle silahı cebine koyarken, genç adam nefes nefese sordu:

— Beni tutuklayacaksınız ha!

Henüz ayağa kalkmamıştı. Ellerinden güç alarak kalktı. Acınacak haldeydi.

— Git yat! dedi Maigret yavaşça.

Ötekinin anlamazlıktan geldiğini görünce ekledi:

— Kapıyı açm!

Boğucu atmosfere dalga dalga temiz hava girdi. Maigret Gerard'm omuzundan tutup onu kaldırıma doğru itti.

— Git yat!

Ve kapı kapandı. Salonda bir kişi eksikti: Gerard Piedboeuf.

— Körkütük sarhoş!... diye homurdandı Maigret, yarısını içtiği birasının başına oturarak.

Müşteriler ne yapmaları gerektiğini henüz bilmiyorlardı. Bazıları yerlerine dönmüştü. Öbürleri tereddüt ediyorlardı.

Bunun üzerine Maigret, birasından bir yudum içtikten sonra iç geçirdi:

— Önemli değil!

Sonra hiçbir şey anlamamış olan yan masadaki adama dönerek ekledi:

— Koz karo demiştiniz...

VI

ÇEKİÇ

Maigret yataktan geç kalkmaya karar vermişti; tembelliğinden değil, işi gücü olmadığından. Hiç hoş olmayan bir şekilde uyandırıldığında saat ona geliyordu.

Önce sertçe kapısı vuruldu, en çok bundan nefret ederdi. Ardından, hâlâ uyuşmuş haldeki duyuları balkona vuran yağmurun sesini yavaş yavaş algılamaya başladılar.

— Kim o?

— Machere.

Müfettiş adını zafer borusu çalar gibi söylemişti.

— Gir!... Git de perdeleri aç...

Ve yatakta kalan Maigret, pis bir günün yeşilimsi ışığının içeriye dolduğunu gördü. Aşağıda bir balıkçı otel patronuna malını satmaya uğraşıyordu.

— Haberler var!... Bu sabah ilk postayla geldi...

— Dur bir dakika! Kahvaltımı getirmeleri için aşağıya seslenir misin lütfen, servis zili yok da...

Ve Maigret yatağından kalkmadan, hemen yanı başında, elinin altında duran doldurulmuş pipoyu yaktı.

— Haberler kimle ilgili?

— Germaine PiedboeuHe.

— Ölmüş mü?

— Bir ceset kadar ölü!

Machère bunu büyük bir sevinçle belirtmişti, bir yandan da cebinden büyük boy dört sayfadan, ayrıca küçük resmi kâğıtlardan oluşan bir mektup çıkarmaktaydı.

“Huy Savcılığı tarafından Brüksel’deki İçişleri Bakanlığına ulaştırılmıştır.

“İçişleri Bakanlığı tarafından Paris’teki Emniyet Genel Müdürlüğüne ulaştırılmıştır.

“Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından Nancy’deki Gezgin Jandarma Birliğine ulaştırılmıştır.

“Givet’deki müfettiş Machere’e ulaştırılmıştır...”

— Kısa kes olur mu?

— Pekâlâ, iki kelimeyle özetleyecek olursak, onu Huy’de Meuse’den çıkarmışlar, yani buradan yüz kilometre kadar uzakta. Beş gün olmuş... Bilgi edinmek amacıyla Belçika polisine gönderdiğim dilekçeme bakmak hemen akıllarına gelmemiş... Neyse, size şunu okuyayım...

— Girebilir miyim?

Gelen, kahve ve kruvasanları getiren oda hizmetçisiydi.

Kadın çıktığında Machere sözüne devam etti:

“Yirmi altı Ocak bin dokuz yüz...”

— İstemez dostum! Hemen asıl konuya geç...

— Pekâlâ, öldürülmüş olduğu hemen hemen kesin görünüyor. Hem bu yalnız manevi bir kesinlik değil. Maddi bir kesinlik... Şunu dinleyin:

“Anlaşıldığı kadarıyla ceset, üç hafta ila bir ay zarfında suda halmiş olmalı... Çürüme...”

— Kısa kes! diye homurdandı yemeğini yiyen Maigret.

— ...durumu...

— Biliyorum! Sonuç! Sakın ha tasvirlerle girişme!

— Bir sayfa dolusu var...

— Ne var?

— Tasvir... Neyse, madem ki istemiyorsunuz... Mutlak surette kesin değil... Ancak doğruluğu şüphe götürmez bir şey var, o da Germaine Piedboeufün suya batmadan çok önce ölmüş olduğu... Doktor şöyle diyor: *İki veya üç gün önce...*

Maigret kruvasanım kahvesine batırıp batırıp, pencereye bakarak yiyordu, öyle ki Machere onun dinlemediğini sandı.

— İlginizi çekmedi mi?

— Devam et.

— Otopsinin ayrıntılı raporu burada... İsterseniz... Hayır mı?... Pekâlâ, en ilginç noktaya geldik... Cesedin kafatası tamamıyla çökmüş ve doktorlar ölüme bu kırığın neden olduğunu kesin olarak söyleyebiliriz diyorlar, çekiç veya demir tokmak gibi sert bir aletle vurulmuş...

Maigret önce bacağının tekini, ardından diğerini yataktan çıkardı, bir an aynada kendine baktıktan sonra tıraş fırçasıyla yüzünü sabunlamaya başladı. O tıraş olurken, müfettiş Machöre de elinde tuttuğu daktilo edilmiş raporu okuyordu.

— Bu size tuhaf gelmiyor mu?... Çekiç darbesini demiyorum!... Cesedin suya ölümünden ancak iki-üç gün sonra atılmış olmasından bahsediyorum... Elamanları tekrar ziyaret et-

sem iyi olacak...

— Germaine Picdboeufün üzerindeki giysilerin listesi var mı?

— Evet... Bir dakika... Oldukça eski, bagcıklı siyah ayak-kabılar... Siyah kaim çoraplar... Kötü kalite pembe iç çamaşırıları... Siyah serj elbise, markasız...

— Hepsi bu mu? Mantosu yok muymuş?

— işe bak! Doğru...

— 3 Ocaktı... Yağmur yağıyordu... Hava soğuktu...

Machere'in yüzü karardı. Kendi kendine homurdandı:

— Elbette ya!

— Elbette ne?

— Peeters'lerle arası onu içeri davet etmelerini gerektirecek kadar iyi değildi... Öte yandan, katil onun mantosunu neden çıkarsın, anlamıyorum... Eğer kimlik tespitini güçleştirmek amacıyla olsaydı, o zaman üzerindeki her şeyi çıkarırdı...

Maigret gürültüyle yıkanıyordu, müfettiş odanın ortasında olduğu halde sular ona kadar sıçırıyordu.

— Piedboeuf lerin haberi var mı?

— Henüz yok... Siz üstlenirsiniz diye düşündüm...

— Olmaz! Ben resmi görevde değilim! Tek başınaymışsınız gibi hareket edin dostum!

Yaka düğmesini aradı, giyinmeyi bitirdi, Machere'i kapıya doğru itti.

— Çıkmam gerek... Görüşürüz...

Nereye gittiğini bilmiyordu. Sırf dışarı çıkmak için çıkmıştı, daha doğrusu tekrar şehrin atmosferine dalmak için. Tesadüfen gördüğü bakır bir levha onu durdurdu, üzerinde şunlar yazılıydı:

Doktor VAN DE WEERT

Muayene saatleri: 10.00-12.00 arası

Birkaç dakika sonra onu, bekleme odasında oturan üç kişiden önce içeri aldılar ve kendini bebek gibi pembe tenli, saçları Madam Peeters'inkiler gibi bembeyaz, kısa boylu bir adamın karşısında buldu.

— Tatsız bir şey olmadı umarım?

Konuşurken ellerini ovuşturuyordu, genel görünüşü yoğun bir iyimserliği dışa vurmaktaydı.

— Kızım sizin kabul ettiğinizi söyledi...

— Ünce size bir soru sormak istiyordum. Bir kadın kafatasını çekiç darbesiyle kırabilmek için ne kadar kuvvetli olmak gerekir?

Göbeğinin üzerine çaprazlamasına kaim bir saat zinciri takmış ve eski moda bir ceket giymiş olan kısa boylu adamın şaşkınlığı görülecek şeydi.

— Kafatası mı?... Ben nereden bilebilirim?... Givet'de hiç fırsatım olmadı böyle bir...

— Mesela bir kadının böyle bir şey yapabileceğine ihtimal verir misiniz?...

Adam afallamıştı. Elini kolunu sallayıp duruyordu.

— Bir kadının mı?... Ama delilik bu!... Bir kadın asla böyle bir şey düşünemez...

— Dul musunuz Bay Van de Weert?

— Yirmi yıldır! Neyse ki kızım...

— Joseph Peeters hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Şey... O mükemmel bir çocuk!... Onun tıbbı tercih etmesini isterdim, ileride muayenehanemin başına geçirdi. Ama madem ki hukuka istidadı var... Parlak bir öğrenci...

— Ya sağlık bakımından?

— Çok iyi! Çok iyi! Sadece biraz yorgun, çok çalışıyor tabii, bünyesi de...

— Peeters'lerde irsi bir kusur var mı?

— Kusur mu?

Öyle büyük bir hayretle sormuştu ki, sanki böyle bir şeyden bahsedildiğini hayatında hiç duymamıştı.

— Çok şaşırtıcı bir insansınız komiser! Anlamıyorum! Kuzinimi gördünüz. Bir asır yaşayacak kadar sağlam yapılı...

— Kızınız da mı öyle?

— O daha narin... Annesine çekmiş... Size bir puro ikram edebilir miyim?...

Gerçek bir Flamandı, renkli taş baskı resimlerin üzerinde bir ardıç likörü markasını överken görülenler gibi; parlak kırmızı dudaklı, ruhunun sadeliğini dışa vuran açık renk gözlü bir Flaman.

— Neticede, Matmazel Marguerite kuzeniyle evlenecek.

Yüzü tasalı bir hal ahr gibi oldu.

— Günün birinde, elbette!... Şu üzücü macera olmasaydı...

Ona göre sadece üzücüydü!

— Yapılacak en iyi şey çocuk için ufak bir nafaka kabul edip, mümkün mertebe kasabadan uzaklaşmaktı, bunu anlamadılar... Sanırım asıl kötü niyetli olan erkek kardeşi...

Yok! Ona kızmak olmazdı! Samimiydi! Bönlüğü fazla samimi olmasındandı!

— Ayrıca çocuğun Joseph'ten olduğunu ispat eden hiçbir şey yok... Annesiyle birlikte bir sanatoryumda kalması çok daha iyi olurdu...

— Kısacası kızınızın beklentisi...

Van de Weert gülümsedi.

— Onu on dört, on beş yaşından beri seviyor... Ne kadar güzel, değil mi?... Buna karşı çıkmak bana düşmezdi sanırım... Ateşiniz var mı?... Benim fikrimi sorarsanız ortada bir felaket filan da yok... O küçükhanım eskiden beri erkeklerin peşinden koşardı, şimdi de yeni birinin peşinden bir yerlere gitmiştir... Ağabeyi de para sızdırmak için bu fırsattan yararlandı...

Maigret'nin fikrini sormuyordu. Düşüncesinin doğru olduğundan emindi. Bekleme odasından gelen seslere kulak kabarttı, hastalar sabırsızlanıyor olmalıydılar.

Bunun üzerine komiser, sakın bir tavırla, muhatabının gözlerinde görülen aynı saf bakışla, son bir soru sordu:

— Matmazel Marguerite kuzeninin metresi olabilir mi, ne dersiniz?

Van de Weert belli ki öfkelenmek üzereydi. Alnı kıpkırmızı oldu. Ancak böyle bir anlayışsızlık karşısında duyduğu üzüntü daha baskın çıktı.

— Marguerite?... Siz deli misiniz!... Bunu da kim uydur-

du?... Marguerite onun şeyi... şeyi olsun ha!...

Çoktandır kapıya varmış olan Maigret tokmağı çevirdi ve çıkıp giderken gülümsemedi bile. Ev ilaç ve yemek kokuyordu. Hastalara kapıyı açan hizmetçi, sıcak bir banyodan yeni çıkmış gibi ıslıl ıslıldı.

Dışarıda ise yine yağmur ve çamur vardı, kamyonlar suları yaya kaldırımlarına sıçratarak geçiyorlardı.

Cumartesiydi. Joseph Peeters öğleden sonra gelecek ve Pazar gününü Givet'de geçirecekti. *Gemici Kahvesinde* hararetili hararetili tartışmaktaydılar, zira Köprü ve Yollar Müdürlüğü sınırdan Maestricht'te kadar nehir ulaşımının yeniden açıldığını duyurmuştu.

Ancak akıntının kuvvetli olması yüzünden römorkörler ton başına kilometrede on yerine on beş frank istiyorlardı. Bundan başka, taş yüklü bir mavnanın palamarlarını koparıp Namur köprüsünün kemerlerinden birinin ayağına yanlamasına çarparak yolu tıkadığı öğrenilmişti.

— Ülü var mı? diye sordu Maigret.

— Karısıyla oğlu. Gemici kahvedeymiş, suyun kenarına geldiğinde gemisi çoktan gitmişmiş!

Fabrikadaki işinden dönen Gerard Piedboeuf geçiyordu bisikletiyle. Birkaç dakika sonra ise, haberi vermek için gittiği Flamanların evinden çıkan Machüre, Piedboeuf'lerin kapısını çalıyor, karşısında onu soğuk bir şekilde karşılayan ebeyi buluyordu.

— Senin şu ırza geçme davası neyin nesiydi?

Çoğu mavnada, konut olarak kullanılan bölüm temizlik bakımından evleri geride bırakırdı. Fakat *Kutup Yıldızında* durum farklıydı.

Gemicinin karısı yoktu. Pek akıllı olmayan ve zaman zaman sara krizine tutulan yirmi yaşlarında bir oğlan ona yardım ediyordu.

Kamara kışla gibi kokuyordu. Adam ekmekle sucuk yeyip, bir şişe kırmızı şarap içmekteydi.

Her zamanki kadar sarhoş değildi. Maigret'ye kuşkuyla bakıyordu, konuşmaya karar vermesi de uzun sürdü.

— Tam tecavüz sayılmaz... Kızla daha önce iki-üç defa yatmıştım... Bir akşam ona yolda rastladım, içkili olduğumu bahane ederek benimle yatmaya yanaşmadı... Ben de onu avuçladım... Bağırды... O sırada tesadüfen jandarmalar geçiyormuş, içlerinden birini bir yumrukta yere serdim...

— Beş yıl mı?

— Az kalsın o kadar yiyordum. Kız önceden ilişkimiz olduğunu inkâr etti... Arkadaşlar gelip bunu mahkemede anlatılar, ama söylediklerinin ancak yarısına inanıldı... Jandarma olmasaydı -on beş gün kaldı hastanede- bir yılla kurtarırdım, hatta cezam tecil de edilebilirdi...

Ekmeği çakısıyla doğruyordu.

— Susamadınız mı?... Yarın gideriz belki... Naniur köprüsünün açılıp açılmadığını öğrenelim diye bekliyoruz..

— Şimdi söyle bakalım, rıhtımda bir kadın gördüğün hikâyesini neden uydurdun?

— Ben mi?

Düşünmek için zaman kazanmaya çalışıyor, iştahla yemeğini yemiş gibi yapıyordu.

— Hiçbir şey görmediğini itiraf et haydi!

Maigret muhatabının gözlerinde bir sevinç pırıltısı yakaladı.

— Böyle mi düşünüyorsunuz?... Pekâlâ, şüphesiz siz haklısınız!

— Bu ifadeyi vermeni kim istedi senden?

— Benden?

Hâlâ dalga geçiyordu. Sucuğun zarını yere tükürmekteydi.

— Gerard Piedboeuf e nerede rastladın?

— Hah! işte...

Ne var ki karşısındaki adam da kendisi kadar sakindi.

— Sana bir şey verdi mi?

— İçki ısmarladı...

Sonra birden sessizce gülerek:

; — Ne var ki bu doğru değil! Hoşunuza gider diye böyle
; söyledim... Mahkemede bunun aksini açıklamamı isterseniz.
bir işareteniz yeter...

— Tam olarak ne gördün?

— Bunu size söylersem bana inanmazsınız.

, — Sen yine de söyle!

— Pekâlâ, bir kadının beklediğini gördüm... Sonra bir adam geldi, kadın da onun kollarına atıldı...

.1
l'' — Kimdi?

— Karanlıkta onları nasıl tanıyabilirdim ki?

— Sen neredeydin?

— Kahveden geliyordum...

— Peki o çift nereye gitti? Flamanlara mı?

— Hayır! Arkadan dolaştılar.

— Neyin arkasından?

— Evin arkasından... Hem, bu da doğru değil dersiniz...

Ben alışkınım, anlıyorsunuz ya!... Davam görülürken öyle çok hikâye anlattılar ki... Avukatım bile... O hepsinden daha yalancıydı...

— Zaman zaman Flamanlara gidip bir kadeh içer misin?

— Ben mi?... Bana içki vermiyorlar, bir seferinde teraziye bir yumruk atmışım da kırmışım bahanesiyle... Onlara yerinden kıpırdamadan ve tek kelime etmeden kafayı bulan müşteriler lazım..

— Gerard Piedboeuf seninle konuştu mu?

— Ben size biraz önce ne söyledim?

— Senden öyle söylemeni istediğini...

— Pekâlâ, doğru da ondan... Ulu Tanrı da biliyor ya, bildiğim şeyi size asla söylemeyeceğim, çünkü aynasızlardan nefret ederim, siz de buna dahilsiniz!... Bunu da gidip aynen yargıca söyleyebilirsiniz... Ben de beni dövdüğünüze yemin eder ve dayak izlerini gösteririm... Yine de size bir bardak kırmızı şarap ikram edebilirim, canınız istiyorsa eğer..

Tam o anda Maigret onun gözlerine bakmaktaydı ve birden ayağa kalktı.

— Gemini gezdirsene bana! dedi kuru bir sesle.

Şaşkınlık? Korku? Yoksa sadece sikkinklik mı? Şurası kesin

ki adam, ağzı dolu dolu, yüzünü buruşturdu.

— Nereyi gezmek istiyorsunuz?

— Bir dakika...

Maigret dışarı çıktı ve bir dakika sonra muşamba yağmur-luğu yağmurdan pırıl pırıl parlayan bir gümrük memuruyla geri geldi. Gemici sırttı:

— Daha önce kontrolden geçtim...

Komiser gümrük memuruyla konuşmaktaydı.

— Siz ahşksımsımdır... Sanırım bütün gemiler az çok ka-
çakçılık yapar...

— Az çok değil!

— Genelde malları nereye saklarlar?

— Değişir... Eskiden, geminin altına bağladıkları su geçir-
mez sandıklara koyarlardı... Ama şimdi gemi teknesinin altın-
dan bir zincir geçiriyoruz, öyle ki artık mümkün değil... Ba-
zen de döşemenin altına, yani döşeme tahtasıyla zemin arası-
na... Onun için daima büyük bir burguyla delikler açarız,
burguyu rıhtımda görmüş olabilirsiniz...

— Evet?

— Bir dakika!... Yükün ne?

— Hurda demir...

— Çok uzun sürer... diye homurdandı gümrükçü. Başka
yere bakmak lazım...

Maigret bakışlarını gemicinin gözlerinden ayırmıyordu. Göz ucuyla belki bir yerlere bakar da zulası meydana çıkar diye umuyordu. Adam ise, sırf bir şeyler yapmış olmak için iştahsızca yiyordu. Korkmuş değildi. Buna karşılık, inatla ye-

rinde oturuyordu.

— Kalk ayağa!

Bu sefer ona istemeye istemeye boyun eğdi.

— Kendi gemimde oturmaya da mı hakkım yok?

Sandalyenin üzerinde kirli bir yastık vardı, Maigret yastığı; eline aldı. Yastığın üç yanı normal bir sekide dikilmişti. Dördüncü yanında ise terzi elinden çıkmadığı belli olan kaba dikişler vardı.

— Teşekkür ederim! Artık size ihtiyacım kalmadı! dedi komiser gümrük memuruna.

— Kaçakçılık yapıyor mudur dersiniz?

— Kesinlikle hayır... Teşekkürler...

Üzülerek dışarı çıkan memurun gitmesini bekledi.

— Nedir bu?

— Hiçbir şey!

— Yastıkların içine böyle sert şeyler koymak âdetin midir?

Dikişler açılınca siyah bir şey gözüktü. Biraz sonra Maigret buruş buruş, her tarafında potlar olan, küçük serj bir manto çıkardı içinden.

Belçika Savcılığının raporunda sözü edilen aynı serj kumaşlandı. Markası yoktu. Giysiyi Germaine Piedboeuf kendisi dikmişti.

Ama en ilginç parça bu değildi. Paketin ortasında, sapı kullanılmaktan parlamış bir çekiç vardı.

— En gırgırı da bu, diye söylendi gemici, göz göre göre aldaniyorsunuz... Ben bir şey yapmadım!... Bu iki zımbırtıyı

Meuse'den bulup çıkardım, 4 Ocak'ta, sabahın ilk saatlerinde...

— Ve sen de onları emin bir yere koymak gibi parlak bir fikre kapıldın!

— Bende âdet olmaya başladı! diye karşılık verdi adam, yüzünde memnun bir ifadeyle. Beni tutuklayacak mısınız?

— Bütün söyleyeceğin bu mu?

— Göz göre göre aldanıyorsunuz, diyeceğim bu işte!...

— Yarın gidecek misin?

— Beni tutuklamazsanız, olabilir.

Maigret'nin özenle paketi tekrar yapıp, koltuğunun altına sıkıştırıp sonra da tek kelime etmeden çekip gitmesi, adamın hayatında gördüğü en şaşkınlık verici şeydi herhalde.

Onun rıhtımda, yağmurun altında uzaklaşmasını, ona selam veren gümrük memurunun önünden geçmesini seyretti. Sonra başını kaşıyarak kamaraya indi ve kendine içki koydu.

VII

ÜÇ SAATLİK BOŞLUK

Maigret öğle yemeği için otele geldiğinde, patron postacının onun adına taahhütlü bir mektup getirdiğini, fakat mektubu bırakmaya yanaşmadığını bildirdi.

Bu, bir insanı yıpratmak için söz birliği eden binlerce ufak tefek sıkıntıya verilmiş bir işaret gibiydi âdeta. Komiser masaya oturur oturmaz, meslektaşından haber var mı diye öğrenmek istedi. Onu görmemişlerdi. Otele telefon ettirdi. Yarım saat önce çıktığını söylediler.

Çok önemli değildi. Maigret'nin Machere'e talimat verme yetkisi dahi yoktu. Ama ona gemiciyi gözden kaybetmemesini salık vermeyi isterdi.

Saat ikide postanede idi, taahhütlü mektubunu verdiler Aptalca bir mesele. Satın almış olduğu fakat siparişe uymadıkları için parasını ödemeyi kabul etmediği mobilyalar. Saitci, ödemeyi yapması için onu uyarıyordu.

Cevap yazması yarım saatini aldı, sonra bu konuyla ilgili gerekli bilgileri vermek için bir mektup da karısına yazdı.

Henüz bitirmemişti ki onu telefona çağırdılar, telefonda ki, ne zaman geri dönmeyi düşündüğünü soran ve takıp ettiği bir iki olayla ilgili ayrıntıları göndermesini rica eden Adli Po-

lis müdürüydü.

Dışarıda hâlâ yağmur yağıyordu. Kahvenin zemini talaşla kaplıydı. O saatte içeride kimse yoktu, garson da mektuplarını yazmak için bunu fırsat bilmişti.

Küçük saçma bir ayrıntı: Maigret mermer bir masada yazmaktan nefret ederdi, ne ki başka masa yoktu.

— *Gar Oteline* bir telefon edip müfettişin gelip gelmediğini öğrenin.

Maigret'nin içinde belirsiz bir sıkıntı vardı, ciddi bir nedeni olmadığı için de daha sinir bozucuydu. Bir iki.kere yerinden kalkıp alnını buğulu cama dayadı. Gökyüzü giderek açılıyor, yağmur hafifliyordu. Çamurlu rıhtım ise hâlâ ıssızdı.

Saat dörde doğru komiser bir düdük sesi duydu. Kapıya koştuğunda, nehir yükseldiğinden beri ilk defa bir römorkörün yoğun bir buhar püskürttüğünü gördü.

Akıntı hâlâ şiddetliydi. Mavnalarla karşılaştırıldığında safkan bir yarış atına benzeyen incecik, tüy gibi hafif römorkör kıyıdan ayrıldıktan sonra kelimenin tam anlamıyla şaha kalktı, bir an insan onun sulara kapılıp sürükleneceğini düşünebilirdi.

Bir düdük sesi daha, bu seferki daha keskindi. Kafa tuttu. Arkasında bir halat gerildi. Bekleyen gemi kütlesinden bir sallapurya kopup enlemesine Meuse'e çıktı, bu arada ise iki adam tüm güçleriyle dümene asılmışlardı.

Müşteriler manevrayı izlemek için kahve önlerinde toplanmışlardı. İki üç mavna da mücadeleye katıldılar, bir yarım daire çizdiler ve birden, gururla titreşen bir düdük sesinin ardından römorkör Belçika'ya doğru ileri atıldı, peşinden gelen

salapuryaları ise iyi kötü düz bir çizgi izlemeye çabalıyorlardı.

Kutup Yıldızı kafiye dahil değildi.

"... dolay ısıyla sizden, Richard-Lenoir Bulvarındaki evimden mobilyaları aldırmanızı rica eder..."

Maigret çok yavaş yazıyordu, sanki parmakları kâğıdın üzerine bastırdıkları kaleme göre fazla büyüktü. Yazısı ise tersine küçücük, fakat kalındı, uzaktan bakıldığında bir dizi lekeyi andırıyordu.

— Bay Peeters geçiyor motosikletiyle... diye haber verdi' lambaları yakıp pencerenin perdelerini çeken garson.

Saat dört buçuktu.

— Böyle bir havada iki yüz kilometre yol gelmek cesaret ister! Gözlerine kadar çamura batmış!

— Albert!... Telefon!... diye bağırdı patronun karısı. Maigret mektubu imzalayıp zarfa koydu.

— Size komiser bey! Paris'ten...

— Alo!... Alo!... Evet, benim...

Maigret keyifsizliğini gemlemeye çalıştı. Arayan karısıydı, ne zaman döneceğini soruyordu.

— Alo... Mobilyalar için geldiler...

— Biliyorum! Gerekeni yapıyorum...

— İngiliz meslektaşından da bir mektup geldi...

— Evet canım! önemli bir şey değil...

— Orada hava soğuk mu?... Sıkı giyin... Biliyorsun nezlen

daha geçmedi ve...

Niçin ona nerdeyse acı veren bir sabırsızlığın pençesinde kıvranıyordu? Belirsiz bir duygu. Bu telefon kulübesinde vakit kaybederek bir şeyler kaçırıyor muş gibi geliyordu ona.

— Üç dört güne kadar Paris'te olurum.

— O kadar mı!

— Evet... Öperim... Hoşça kal...

Kahvedekilere nerede mektup kutusu bulabileceğini sor-du.

— Sokağın tam köşesinde, tütün bayinde.

Hava kararmıştı. Meuse seçilmiyor, sokak lambalarının suya vuran ışıkları görülüyordu sadece. Komiser bir ağacın gövdesine yaslanmış gölgeyi görünce huylandı. Zira bu yağmur ve rüzgârda insan hava almaya çıkmazdı.

Mektubunu kutuya attı, arkasına dönünce gölgenin ağaçtan ayrıldığını gördü. Yürüdü, yabancı da onun ardından yürümeye koyuldu.

Çabucak olup bitti! Maigret geriye doğru hızla birkaç adım atıp adamı yakasından tuttu.

— Burada ne yapıyorsun?

Biraz kuvvetli sıkılmıştı. Yabancıнын yüzüne kan hücum etmişti. Maigret kollarını gevşetti.

— Konuş!

Hoşuna gitmeyen bir şeyler vardı, ne olduğunu bilmiyordu. Bu kaçamak bakış rahatsız ediciydi, adamın yüzünde beliren gülümsemeden daha fazla rahatsız edici.

— Sen *Kutup* Yıldızındaki yamak değil misin?

Öteki evet anlamında başını salladı, memnun memnun.

— Beni mi gözetliyordun?

Adamın upuzun yüzünden, korkuyla karışık sevinç okunmaktaydı. Gemici Maigret'ye yamağının yarım akıllı olduğunu ve sara krizleri geçirdiğini söylememiş miydi?

— Gülme! Burada ne yapıyordun söyle bakalım...

— Size bakıyorum.

— Beni gözetlemeni patronun mu söyledi?

Bu zavallı hırpaniye sert davranmak imkânsızdı, aslında en güçlü kuvvetli olması gereken çağda olduğundan, daha da acınacak haldeydi. Yirmi yaşındaydı. Tıraşsızdı, fakat incecik sarı tüylü seyrek sakalının uzunluğu bir santim bile yoktu. Ağzı normal bir ağızdan iki kat büyüktü.

— Beni dövmeyin...

— Gel!

Mavnaların birçoğu yer değiştirmişti. Haftalardan ben ilk defa gemilerde bir faaliyet vardı, çünkü gitmeye hazırlanıyorlardı. Kadınlar erzak almaya alışverişe gidiyorlardı. Gümrük memurları gemilere çıkıp dolaşıyorlardı.

Rıhtımdan ayrılanlar olduğundan, *Kutup Yıldızının* yanında yöresinde gemi yoktu, tek başına kalmıştı, baş tarafı da kıyıdan biraz uzaklaşmıştı. Kamaradan zayıf bir ışık sızıyordu.

— Önden git!

Esnek, oynak bir tahtadan yapılmış iskeleden geçtiler. Gaz lambası yanmakla birlikte, gemide kimse yoktu.

— Patronun yabanlıklarım nereye koyar?

Zira Maigret içeride anormal bir dağınıklık olduğunu

sezmişti.

Yamak bir gömme dolabı açtığında şaşırdı. Daha sabahleyin gemicinin üzerinde olan giysiler yerlerdeydi.

— Ya parasını?

Heyecanlı heyecanlı bilmediğini belirten işaretler yaptı. Zavallı budala bilmiyordu! Para bir yerlerde saklıydı!

— Tamam! Sen burada kal.

Maigret başı önde dışarı çıktı, bir gümrükçüye çarptı.

— *Kutup Yıldızındaki* adamı gördünüz mü?

— Hayır! Gemide değil mi? Yarın sabah erkenden gideceğini sanıyordum.

— Gemi ona mı ait?

— Hiç olur mu! Flemalle’da oturan kuzenlerinden birinin. O da onun gibi ilginç bir tip...

— Gemicilik işinden aşağı yukarı ne kadar kazanır?

— Ayda altı yüz frank kadar... Kaçakçılığı da eklersek belki biraz daha fazla... Ama çok değil...

Flamanların evinde ışıklar yanmıştı. Sadece dükkânın pencerelerinde değil, birinci katta da ışık vardı.

Birkaç dakika sonra bakkal dükkânının zili çaldı, Maigret ayakkabılarını paspasa sildi, mutfaktan koşturan Madam Peeters’e seslendi:

— Rahatsız olmayın!

Yemek odasına girdiğinde gördüğü ilk kişi, bir nota defterinin sayfalarını karıştıran Marguerite Van de Weert oldu.

Suluk mavi saten elbisesinin içinde her zamankinden daha uçucu görünüyordu, komisere dostça gülümsedi.

— Joseph'i mi görmeye geldiniz?

— Burada değil mi?

— Üzerini değiştirmek için yukarı çıktı... Böyle bir havada motosikletle gelmek delilik!... Hele onun gibi sağlık bakımından zayıf ve derslerden aşırı yorulan biri için...

Bu aşk değildi! Bu tapınmaydı! İnsan onun saatlerce yerinden kıpırdamadan hayranlıkla genç adamı seyredebileceğini hissediyordu!

Böyle duygular uyandıracak ne gibi bir özelliğe sahipti? Ablası da ondan bahsederken aynı kelimeleri kullanmıyordu?

— Anna da yanında mı?

— Giyeceklerini hazırlıyor.

— Ya siz? Buraya geleli çok oldu mu?

— Bir saat.

— Joseph Peeters'in geleceğini biliyor muydunuz?

Hafif bir huzursuzluk. Sadece bir saniye sürdü, hemen sonra tekrar söze başladı:

— Her cumartesi aynı saatte gelir.

— Evde telefon var mı acaba?

— Burada yok! Bizde var elbette! Babam her an ihtiyaç duyuyor.

Nedenini bilmiyordu, ama kız hoşuna gitmemeye başlamıştı. Daha doğrusu onu sinirlendiriyordu artık! O bebek gibi hareketlerinden, bilerek takındığı çocukça konuşma tar-

zindan, saf bir ifade verdiği bakışlarından hoşlanmıyordu.

— Bakın! Geliyor işte...

Gerçekten de merdivenden ayak sesleri gelmekteydi. Joseph Peeters tertemiz, pırıl pırıl bir halde yemek odasına girdi, saçlarında hâlâ ıslak tarağın izleri vardı.

— Burada mıydınız komiser bey...

Elini uzatmaya cesaret edemedi. Marguerite'e döndü.

— Hâlâ ona bir şey ikram etmedin mi?

Dükkânda Flamanca konuşan insanlar vardı. Nihayet Anna da geldi, sakindi, rahibe okulunda ona öğrettikleri şekilde eğildi.

— Doğru mu komiser bey, dün akşam kasabadaki kahvelerden birinde rezalet çıkmış?... Bilirim, insanlar hep abartırlar... Fakat... Otursamza! Joseph'.... Gidip içecek bir şeyler getir...

Şöminede kömür ateşi yanıyordu. Piyano açıktı.

Maigret daha gelir gelmez kapıldığı bir duyguyu açığa kavuşturmaya çalışıyordu, fakat her seferinde, tam hedefine varmak üzere olduğunu sandığı sırada düşüncesi uçup gidiyordu.

Değişen bir şey vardı. Ancak ne olduğunu bilmiyordu.

Somurtuyordu. Kötü günlerinde olduğu gibi yüzü asılmış, inatçı bir ifadeye bürünmüştü. Doğrusu, etrafındaki bu ahengi bozmak için bir densizlik yapmak geliyordu içinden.

Bu anlaşılmaz duyguyu onda en fazla uyandıran Anna ydı. Hatlarına değişmez bir heykel görünümünü veren aynı gri elbiseyi giyiyordu hâlâ.

Acaba olayların onun üzerinde hakikaten etkisi var mıydı? Hareket ediyor, ama hareketleri giysisinin kıvrımlarının bir tekini bile bozmuyordu. Yüzündeki sakin ifade değişmiyordu.

Küçük bir sınır kasabasının gündelik ve basit hayatında yolunu şaşırmış bir antik tragedya kişisini hatırlatıyordu.

— Mağazada müşterilere hizmet verdiğiniz olur mu hiç?

Dükkân demeye cesaret edememişti.

— Sık sık! Annemin yerine bakarım.

— içki de verir misiniz?

Gülümsemedi. Sadece şaşkınlığını belirtmekle yetindi.

— Neden olmasın?

— Gemicilerin içkiyi fazla kaçırdıkları olur, değil mi? Çok samimi davranıyor olmalılar, belki de cüretkâr?

— Burada olmaz!

Yine heykel olmuştu işte! Kendinden emindi!

— Porto mu istersiniz yoksa...?

— Bana geçen gün ikram ettiğiniz şu Schiedam'dan bir bardak olsa daha iyi.

— Gidip annemden bir şişe “eski usuF”den iste Joseph.

Ve Joseph itaat etti.

Maigret'nin düşündüğü hiyerarşik sırada değişiklik mı yapmak gerekecekti yoksa? Sırasıyla önce Joseph, ailenin asıl tanrısı; sonra Anna; sonra Maria; daha sonra kendini bakkal dükkânına adanmış olan Madam Peeters; ve nihayet koltuğunda uyuklayan babaları gelmekteydi.

Fakat Anna, tartışmasız, ilk sırayı almışa benziyordu.

— Yeni bir şey buldunuz mu komiser bey?... Gemiler gitmeye başladılar, gördünüz mü?... Nehir ulaşımı Ltege'e kadar açıldı, belki de Maestricht'e kadar... İki gün içinde burada sadece üç dört mavna kalır...

Bunları neden söylüyordu?

— Hayır Marguerite, onlar olmaz! Ayaklı kadehleri...

Marguerite büfeden kadehleri çıkarmaktaydı çünkü.

Dengeyi bozma ihtiyacı hâlâ Maigret'nin içini kemirmekteydi ve Joseph'in dükkânda oluşunu, kuzininin de kadeh seçmekle uğraşmasını fırsat bilip, Anna'ya Gerard Piedboeuf ün resmini göstermek istedi.

— Size söyleyeceklerim var!... dedi alçak sesle.

Ona ısrarla bakıyordu. Fakat yüzündeki sakın ifadeyi bozmayı umuyor idiyse, hayal kırıklığına uğramış olmalıydı. Kız, onunla gizli bir anlaşma içinde olduğunu belirten bir işaret yapmakla yetindi.

— Evet... Daha sonra... anlamına gelen bir işaret.

Ve içeri giren erkek kardeşine sordu:

— Çok insan var mı daha?

— Beş kişi.

Anna küçük ayrıntıları görmeyi bildiğini derhal ortaya koydu. Joseph'in getirdiği şişenin ağzında, içkinin tek bir damlasını bile heba etmeden dökmeyi sağlayan kalaydan ince bir boru vardı.

Genç kız servis etmeden önce bu parçayı çıkardı, böylece oturma odasına, misafirlerin yanına şişeyi bu şekilde getirmenin uygun olmadığını belirtmiş oldu.

Maigret kadehini avucunda ısıttıktan sonra:

— Sağlığınıza! dedi.

— Sağlığınıza! diye tekrar etti Joseph, tek içen oydu.

— Germaine Piedboeufün öldürülmüş olduğuna dair artık delilimiz var.

Bir tek Marguerite korku dolu küçük bir çığlık attı; küçük, tam bir genç kız çığlığı, tıpkı tiyatroda olduğu gibi.

— Korkunç bir şey bu!

— Bana söylediler, fakat inanmak istemedim! dedi Anna. Bu bizim durumumuzu daha da güçleştirecek, değil mi?

— Veyahut daha da kolaylaştıracak! Özellikle de erkek kardeşinizin 3 Ocak'ta Givet'de olmadığını ispat edebilirsem.

— Neden?

— Çünkü Germaine Piedboeuf çekiçle öldürülmüş.

— Tanrım!... Susun lütfen...

Marguerite böyle diyerek oturduğu yerde doğruldu, sarıydı, bayılmak üzereydi.

— Çekiç cebimde.

— Hayır! Yalvarırım size... Onu göstermeyin...

Anna ise sakindi. Erkek kardeşine hitap ederek:

— Arkadaşın döndü mü? diye sordu.

— Dün.

Sonra da komisere açıkladı:

— 3 Ocak akşamı Nancy'de bir kahvede birlikte olduğu arkadaşı... Annesinin ölümü üzerine Marsilya'ya gitmişti, on gün kadar oluyor... Yeni dönmüş...

— Sağlığınıza! diye karşılık verdi Maigret kadehini boşal-

ı arak.

Ve şişeyi alıp kendine bir içki daha koydu. Arada bir çın-gırak çalıyordu. Yahut da küçük bir kürekle kesekâğıdına şe-ker doldurulduğu, sonra da terazide tartıldığı duyulmaktay-dı.

— Kız kardeşiniz henüz iyileşmedi mi?

— Pazartesi veya Sah günü ayağa kalkabileceğim sanıyor-lar. Fakat uzun bir süre buraya gelmeyecek herhalde.

— Evleniyor mu?

— Hayır! Rahibe olmak istiyor. Bu çoktan beri düşündü-ğü bir şeydi.

Maigret dükkânda bir şeyler olduğunu nereden anlamıştı? Sesler aynıydı, belki biraz daha hafiflemişti. Bir dakika son-raysa Madam Peeters Fransızca konuşmaya başladı.

— Oturma odasmdalar...

Açılıp kapanan kapılar. Müfettiş Machere eşikte durdu, çok heyecanlıydı, sakın görünmeye çalışıyor ve ardıc likörü kadehinin başında oturan komisere bakıyordu.

— Ne oldu Machere?

— Şey... Size özel olarak bir iki şey söylemek istiyordum..

— Neyle ilgili?

— Şeyle...

Konuşmakta tereddüt ediyordu, yaptığı kaş göz işaretleri-ni de herkes anlamıştı.

— Çekinme.

— Gemicisi...

— Geri mi döndü?

— Hayır... O...

— İtiraf mı etti?

Machere işkence çekiyordu. Çok önemli addettiği ve gizli kalmasını istediği bir şeyi iletmeye geliyor, ne ki onu üç kişinin önünde konuşmaya zorluyorlardı!

— O... Kasketiyle ceketini bulundu...

— Eskisi mi yenisi mi?

— Anlamadım.

— Bulunan yabancı ceket mi, mavi yünlü kumaştan olanı?

— Mavi yünlü kumaştan, evet... Kıyıda...

Herkes susmuştu. Ayakta duran Anna, yüzünde tek bir çizgi oynamadan müfettişe bakmaktaydı. Joseph Peeters sinirli bir şekilde ellerini ovuşturuyordu.

— Devam et!

— Kendini Meuse'e atmış olmalı... Kasketi, onun gemisinin tam arkasında duran mavnanın yakınında sudan çıkarılmış... Sürüklenmesine mavna engel olmuş. Anlıyor musunuz?...

— Sonra?

— Cekete gelince, nehrin kıyısındaydı... Üzerine de şu kâğıt ilâştirilmişti...

Kâğıdı dikkatle cebinden çıkardı. Biçimsiz, ufak bir kâğıt parçasıydı, yağmurdan ıslanmıştı. Yazılar neredeyse okunmaz haldeydi.

"Ben alçağın biriyim. Beni artık ırmak paklar..."

Maigret alçak sesle okumuştı. Joseph Peeters heyecanlı

bir sesle sordu:

— Anlamadım... Ne demek istiyor?,..

MachĞre kafası karışmış, keyifsiz bir halde ayakta duruyordu. Marguerite kocaman ifadesiz gözleriyle herkese tek tek bakmaktaydı.

— Sanırım siz... diye söze başladı müfettiş.

Maigret candan bir tavırla, dudaklarında dostça bir gülümsemeyle ayağa kalktı. Özellikle Anna'ya hitap ederek:

— Görüyorsunuz ya!... Az önce size bir çekiçten bahsetmiştim...

— Susun!... diye yalvardı Marguerite.

— Yarın öğleden sonra ne yapıyorsunuz?

— Her pazar olduğu gibi... Ailece otururuz... Sadece Maria olmayacak...

— Gelip size saygılarımı sunmama izin verir misiniz? Belki o nefis pirinçli turtadan da olur...

Ve Maigret koridora yönelip, yağmurdan iki kat ağırlaşmış olan pardösüsünü giydi.

— Sizden özür dilerim... diye kem küm etti MachĞre. Komiser istedi de...

— Gel!

Dükkânda Madam Peeters en üst gözden bir paket nişasta almak için bir tabureye çıkmıştı. Bir gemici karısı, kolunda alışveriş torbası, keyifsiz bir halde bekliyordu.

VIII

ÜRSÜLİN RAHİBELERİNE YAPILAN ZİYARET

Kasketin sudan çıkarıldığı yerin yakınında bir grup insan vardı, fakat komiser, Machere’i sürükleyerek köprüye doğru yürüdü.

— Bana şu çekiçten bahsetmemiştiniz... Yoksa elbette k1...

— Bütün gün ne yaptın?

Müfettişin yüzünde suçüstü yakalanmış bir ilkokul öğrencisi ifadesi belirdi.

— Namur’e gittim... Maria Peeters’in ayağını burkup burkmadığından emin olmak istedim...

— Ee?

— Beni içeri almadılar... Bana çorbaya düşmüş bir sinekmişim gibi bakan rahibelerin arasına düştüm...

— Üsteledin mi?

— Tehdit bile ettim.

Maigret alaylı bir şekilde gülümseyecekken kendini tuttu. Köprünün yakınında, araba kiralayan bir tamirhaneye girdi ve Namur’e gitmek için şoförlü bir araba istedi.

Meuse boyunca elli kilometre gidiş, elli kilometre de dö-

nüş.

— Benimle geliyor musun?

— Gelmemi istiyor musunuz?... Sizi içeri almayacaklarını söyledim ya... Hem artık çekiç de bulundu...

— Peki! Sen başka şey yap. Sen de bir otomobil tut. Yirmi kilometrelik bir alan içinde bulunan bütün küçük garlara bak. Gemici trene binmiş mi binmemiş mi öğren bakalım...

Ve Maigret'nin arabası yola koyuldu. Koltuğa rahatça yerleşen komiser keyifli keyifli piposunu tüttürdü ve manzara olarak, arabanın iki yanında yanıp sönen ışıklardan başka bir şey görmedi.

Maria Peeters'in Ürsülin Rahibeleri tarafından yönetilen bir okulda öğretmen olduğunu biliyordu. Ürsülinlerin dinsel hiyerarşide Cizvitlere denk olduklarını, yani bir anlamda öğretimle ilgili aristokrasiyi oluşturduklarını da biliyordu. Namur okulu taşradaki kaymak tabakanın gittiği bir okuldu.

Durum böyle olunca da müfettiş Machere'i rahibelerle tartışırken düşünmek, içeri girmek için ısrar etmesini, hele tehdide başvurmasını gözünde canlandırmak çok eğlenceliydi!

— Onlara nasıl hitap ettiğini sormayı unuttum... diye düşündü Maigret. Herhalde *Hanımlar* demiştir... Yahut da: hemşire...

Maigret uzun boylu, kilolu, geniş omuzluydu, yüz hatları kabaydı. Böyle olmakla birlikte, parke taşları arasında otların bittiği küçük bir taşra sokağındaki rahibe okulunun kapısını çaldığında, ona kapıyı açan manastır hizmeti gören rahibe hiç de ürkmüş görünmedi.

— Muhterem başrahibeyle görüşmek istiyordum! dedi.

— Kendileri kilisede. Fakat akşam duası biter bitmez...

Bir görüşme odasına alındı; Peeters'lerin yemek odası bunun yanında kirli ve dağınık kalırdı. Buradaki parke ayna gibiydi, insan baktığında hakikaten kendini görüyordu En küçük eşyaların bile hiç değişmediği, sandalyelerin yıllardan beri hep aynı yerde durdukları, şöminenin üzerindeki duvar saatinin hiç durmamış olduğu, ne ileri gitmiş, ne de gen kalmış olduğu hissedilmekteydi.

Görkemli yer karolarıyla döşeli koridorlarda duyulan hafif ayak sesleri, bazen de fısıldaşmalar. Nihayet yumuşacık, uzaktan gelen bir org sesi.

Komiserin rahatı yerindeydi, Adli PolistekilerMaigret'yı böyle görseler çok şaşırırlardı muhakkak. Başrahibe içeri girdiğinde saygıyla selamlayıp ona, Ürsülinlere hitap ederken kullanılması gereken sıfatla hitap etti: "Ma mere..."*

Başrahibe ellerini giysisinin yenlerine sokmuş bekliyordu.

— Sizi rahatsız ettiğim için beni bağışlayın, fakat öğretmenlerinizden birini ziyaret edebilmek için sizden izin isteyecektim... Biliyorum kurallara aykırı... Mamafih, birinin haptı ya da en azından özgürlüğü söz konusu olduğundan...

— Siz de mi polistensiniz?

— Sanırım bir müfettiş geldi ziyaretinize?

— Polis olduğunu söyleyen bir bey, gürültü çıkardı ve sizi uyarıyorum diye bağırarak çıkıp gitti...

* [Okunuşu: mamer] Dinî bir kurumun başkanı olan rahibeye hitap edilirken kullanılan sıfat -çn.

Maigret onun adına özür diledi; sakın, terbiyeli ve saygılı bir tavır içindeydi. Ustaca konuşup birkaç güzel cümle söyledi ve az sonra manastır hizmeti gören bir rahibe, Maria Peters'e onu görmek istediklerini haber vermeye gönderildi.

— Öyle sanıyorum ki çok değerli bir genç kız, değil mi ma mfre?

— Tek kelimeyle mükemmel bir insan. Başlangıçta, okulumuzun papazıyla ben onu almakta tereddüt ettik, ailesinin işi yüzünden... Bakkal dükkânı değil, hayır... içki verilmesi olayı... Bu konu üzerinde fazla durmadık, böyle olduğu için de şükretmeliyiz... Dün merdivenden inerken bileğini burkmuş, o zamandan beri de yatakta, yıkıldı zavallıcık, zira bunun bizi güç durumda bıraktığını biliyor...

Manastır hizmeti gören rahibe geri gelmişti. Maigret sonu gelmeyen koridorlarda onun peşinden yürüdü. Gruplar halinde duran kız öğrencilerle karşılaştı, hepsi de aynı şekilde giyinmişti: küçük plili siyah elbise ve yakaya takılan mavi ipek kurdele.

Nihayet ikinci katta bir kapı açıldı. Manastır hizmeti gören rahibe gidip gitmemekte kararsızdı.

— Bizi yalnız bırakın, ma soeur...⁰

Son derece sade küçük bir oda. Yağlıboya duvarları süsleyen siyah çerçeveli dinsel taşbaskılar ve büyük bir haç.

Demir bir karyola. Yorganın altında pek seçilmeyen zayıf

* [Okunuşu: masör] Dinî hayır veya öğretim kuramlarındaki rahibelere verilen ad. Genelde tüm rahibelere hitap ederken kullanılır -çn.

bir biçim.

Maigret onun yüzünü görmüyordu. Ona bir şey söyleyen olmadı. Kapı kapanınca bir hayli zaman hareketsiz durdu, ıslak şapkasından, kalın pardösüsünden sıkıntı duyarak.

Nihayet boğuk bir hıçkırık işitti. Ne var ki Mana Peeters başını hâlâ örtülerin altından kaldırmıyor, duvara dönük duruyordu.

— Sakin olun... diye mırıldandı gayri ihtiyari. Kız kardeşiniz Anna size benim bir dost olduğumu söylemiştir herhalde... >

Fakat bu sözler genç kızı sakinleştirmede! Aksine! Şimdi vücudu sinirsel spazmlarla sarsılmaktaydı.

— Doktor ne dedi?... Yatakta uzun süre mi kalacaksınız?...

Görünmeyen bir insanla böyle konuşmak rahatsız ediciydi. Hele ki Maigret onu tanımıyordu bile!

Hıçkırıklar seyrekleşti. Kendini toparlamaya çalışıyordu herhalde. Burnunu çekti ve eliyle yastığın altındaki mendili aradı.

— Neden bu kadar sinirlisiniz? Muhterem başrahibe az önce bana sizin hakkınızda çok iyi şeyler söyledi!

— Beni yalnız bırakın! diye yalvardı.

O esnada kapı vuruldu, muhterem başrahibe girdi içeri, sanki müdahale etmek için uygun zamanı beklemişti.

— Özür dilerim! Sevgili Maria çığımızın çok hassas olduğunu biliyorum...

— Hep böyle miydi?

—Narin bir yapısı var... Burkulan bileğinin onu hareket-siz bırakacağını ve en az bir hafta ders veremeyeceğini öğre-nince bir umutsuzluk krizine kapıldı... Bize yüzünüzü göste-rin Maria...

Genç kız başını hayır anlamında salladı.

— İnsanların, diye devam etti başrahibe, ailesine yönelt-tikleri suçlamalardan elbette ki haberimiz var. Hakikatin bir an önce ortaya çıkması için üç ayrı ayin yaptırdım... Az önce akşam duasında da sizin için dua ettim Maria...

Nihayet yüzünü gösterdi. Zayıf, solgun, küçük bir yüz; ateşten ve gözyaşlardan kırmızı lekeler belirmişti yer yer.

Anna'ya hiç benzemiyordu, daha çok annesine benziyor-du, yüz hatları onunkiler gibi inceydi, fakat ne yazık ki çok biçimsiz olduklarından güzel bir kız sayılamazdı. Burnu çok uzun ve sivriydi, ağzı büyük, dudakları inceydi.

— Sizden özür dilerim'.... dedi gözlerini mendiliyle kuru-layarak. Sinirlerim çok bozuk... Ve burada böyle yatmak dü-şüncesi... halbuki... Siz komiser Maigret'siniz değil mi? Erkek " kardeşimi gördünüz mü?...

— Onun yanından geliyorum, bir saat bile olmadı. Anna / ve kuzininiz Marguerite ile evdeydi...

— Nasıl?

— Çok sakın... Güvenini kaybetmiyor...

§ Tekrar ağlamaya mı başlayacaktı yoksa? Muhterem başra-
j hibe bakışıyla Maigret'yi teşvik etti. Onun böyle sakın bir şe-
■!' kilde, bir hastayı olumlu olarak etkileyebilecek bir otoriteyle
./ konuştuğunu görmekten mutluluk duyuyordu.

— Anna bana rahibe olmaya karar verdiğinizi söyledi...

Maria tekrar ağlamaya başladı. Bunu saklamaya bile çalışmıyordu. Güzel görünmeye uğraşmıyor ve gözyaşlarından parlayan, şişmiş yüzünü göstermekten çekinmiyordu.

— Bu çoktan beri beklediğimiz bir karar, diye mırıldandı başrahibe. Maria dünyevi hayattan ziyade dini hayata aittir...

Kriz tekrar başladı, zayıf boğazına takılan acı dolu hıçkırıkları tutamayıp iç çeke çeke ağlıyordu. Vücudu sarsılıyor, parmaklarını yorgana geçiriyordu.

— Görüyorsunuz ya, az önce o beyi yukarı bırakmamakla iyi ettim!... dedi alçak sesle rahibe.

Maigret onu daha da iriyarı gösteren pardösüsüyle hâlâ ayakta duruyordu. Bu küçük yatağa, çılgına dönmüş bu genç kıza bakıyordu.

— Doktor ona baktı mı?

— Evet... Burkulmanın önemli olmadığını söylüyor... Asıl kaygı verici olan, bu sonradan ortaya çıkan sinir krizi... Onu yalnız bıraksak, ne dersiniz?... Sakinleşin Maria... Size rahibe Julianne'i yollayacağım, yanınızda kalır...

Maigret'nin aklında kalan son görüntü yatağın beyazlığı, yastığın üzerine yayılmış saçlar ve o geri geri kapıya doğru giderken dimdik ona bakan bir göz oldu.

Koridorda başrahibe alçak sesle konuşuyor, cilalanmış döşemenin üzerinde kayarcasına ilerliyordu.

— Hiçbir zaman çok sağlıklı değildi... Bu skandal onun sinirlerini bozdu, merdivenden düşmesini de kesinlikle sinirli oluşuna bağlamak gerek... Erkek kardeşi adına, ailesi adına utanç duyuyor... Bu olaydan sonra cemaatimizin onu artık bünyesine kabul etmeyeceğini bana defalarca söyledi... Ken-

dini kaybetmiş bir halde saatlerce tavana bakıp, ağzına bir lokma koymuyor... Sonra, ortada belli bir neden yokken an-sızın kriz patlak veriyor... Kuvvetlensin diye ona iğne yapıyo-ruz...

Giriş katına gelmişlerdi.

— Bu olay hakkında ne düşündüğünüzü sorabilir mıyım komiser bey?

— Sorabilirsiniz, fakat size cevap vermekte bir hayli güç-lük çekeceğim... Açıkçası, size yemin ederim ki bir şey bilmi-yorum. Ancak yarın...

— Yarın bir şey olabilir mi diyorsunuz?...

— Şu an size teşekkür etmekten ve bu ziyaretim için siz-den özür dilemekten başka yapabileceğim bir şey yok... Mah-zuru yoksa, haber almak için size telefon edebilir miyim?...

Nihayet dışarıdaydı. Yağmura doymuş temiz havayı içine çekti. Geldiği taksiyi kaldırımın kenarında bekler halde bul-du.

— Givet'ye!

Piposunu büyük bir zevkle doldurup, arabanın arka kol-tuğuna iyice kaykıldı. Dinant yakınlarındaki bir dönemeçte gözüne bir .tabela ilişti:

“Rochefort Mağaraları...”

Kaç kilometre olduğunu okuyacak vakti olmadı. Sadece gözlerini bir yan yolun karanlığına dikti. Ve güzel bir pazar gününü canlandırdı zihninde; tıklım tıklım turist dolu bir tren, iki çift: Joseph Peeters ile Germaine Piedboeuf... Anna ile Görard...

Hava sıcaktı herhalde... Dönüşte yolcuların kucağı kır çiçekleriyle doluydu muhakkak...

Anna halsiz, heyecanlı, kafası karışmış bir halde sıraya oturmuş, tüm varlığını değiştiren adamın bakışını kollamaktaydı belki de?...

Gerard ise neşesi yerinde, şen şakrak, öğleden sonraki olayda vahim, neredeyse belirleyici bir şey olduğunu anlamaktan uzak, şakalar yapmaktaydı...

Onu tekrar görmeye çalışmış mıydı acaba? Macera devam etmiş miydi?

— Hayır! dedi Maigret kendi kendine. Anna anlamıştı! Erkek arkadaşı hakkında hayale kapılmamıştı! Ertesi günden itibaren onunla karşılaşmaktan kaçınmış olmalıydı...

Onun sırrını nasıl sakladığını; bu birlikteliğin doğurabileceği sonuçlardan nasıl korktuğunu -korkusu belki de aylar sürmüştü- erkeklere, bütün erkeklere nasıl amansız bir İçin beslediğini canlandırdı zihninde.

— Sizi otele mi bırakayım?

Givet'ye gelmişlerdi bile; Belçika sınırı ve haki üniformalı nöbetçi gümrük memuru; Fransız sınırı; mavnalar, Flamanların evi; çamurlu rıhtım.

Maigret cebinde bir ağırlık hissedip şaşırdı. Elini cebine sokunca, akimdan tamamen çıkmış olan çekici buldu.

Arabanın durduğunu işiten müfettiş Mach&re kahvenin kapısına çıkmış, şoföre para ödeyen Maigret'yi seyrediyordu.

— Sizi içeri aldılar mı?

— Elbette!

—Şaştım bu işe! Çünkü aslını isterseniz, kızın orada olmadığına kanaat getirmiştım...

— Nerede olacaktı peki?

— Bilmiyorum... Hiçbir şey anlamıyorum... Özellikle de çekiç bulunduğundan beri... Beni görmeye kim geldi biliyor musunuz?

— Gemici mi?

Salona giren Maigret bir bardak bira ısmarlayıp, pencereye yakın köşeye oturdu.

— Sayılır!... Yani hemen hemen aynı şey... Gerard Pied-boeuf geldi... Otomobille bütün garları dolaştım... Hiçbir şey bulamadım...

— Adamımızın saklandığı yeri mi haber verdi?

— Onu Givet garından 4.15 trenine binerken görmüşler, öyle söyledi... Brüksel'e giden trene...

— Kim görmüş?

— Gerard'm bir arkadaşı... İstersem onu bana getirebileceğini söyledi...

— İki servis mi koyayım? diye sordu patron.

— Evet... Hayır... Fark etmez...

Maigret kana kana birasını içiyordu.

— Hepsi bu mu?

— Daha ne olsun?... Eğer hakikaten onu garda görmüşlerse, demek ki ölmedi... Dahası, demek ki kaçıyor... Eğer kaçırıyorsa...

— Besbelli!

— Siz de aynı şeyi mi düşünüyorsunuz?!

— Hiç bir şey düşünmüyorum Mach&re! Bir sıcak basıyor! Bir üşüyorum! Sanırım fena nezle oldum... Bir şey yemeden gidip yatsam mı acaba diye düşünüyorum... Garson, bir bira daha!... Ya da kalsın! Bir grog... Bol romlu olsun...

— Sahiden bileğini mi burkmuş?

Maigret cevap vermedi. Düşünceliydi. Hatta endişeli olduğu bile söylenebilirdi.

— Sorgu yargıcı sana boş bir tutuklama emri vermiştir herhalde?

— Evet... Fakat çok ihtiyatlı davranmamı öğütledi, küçük kasabalardaki zihniyet yüzünden. Kesin bir şey yapmadan önce kendisine telefon etmemin iyi olacağını söyledi.

— Peki ne yapacaksın?

— Gemiciyi trenden iner inmez tutuklamaları için Brüksel Emniyet Müdürlüğüne telgraf çektim bile. Sizden çekici bana vermenizi isteyeceğim.

Komiser, müşterilerin şaşkın bakışları altında cebindeki çıkarıp masanın mermerinin üzerine koydu.

— Başka?

— ifade vermeniz de gerekecek, onu siz bulduğunuza göre.

— Hayır! Hayır! Çekici bulan sensin tamam mı, herkes böyle bilecek.

Mach&re'in gözleri sevinçle parladı.

— Size teşekkür ederim. Terfi için çok önemli.

— Sobanın yanındaki masaya iki servis koydum! diye haber verdi patron.

— Teşekkürler!... Ben gidip yatacağım!... Aç değilim...

Ve Maigret meslektaşının elini sıktıktan sonra odasına çıktı.

Belki de iki gündür sırtında nemli giysilerle dolaştığı için soğuk almıştı, zira yanında yedek takım elbise getirmemişti.

Bitkin düşmüş biri gibi kendini yatağa attı. Yorucu bir tempoyla gözünün önünden geçen flu resimlerle yarım saat kadar boğuştu.

Pazar sabahı ayağa ilk kalkan o oldu. Kahvehanede, filtre kahve makinesini çalıştırıp, üst kısmına öğütülmüş kahve dolduran garsondan başkası yoktu.

Kasaba hâlâ uykudaydı. Gece yerini yavaş yavaş şafağa bırakıyordu, lambalar ise henüz sönmemişti. Buna karşılık nehirde insanlar bir mavnadan diğerine birbirine sesleniyor, palamarlar atılıyor ve bir römorkör sıranın başına geçiyordu.

Yeni bir gemi kafesi Belçika ve Hollanda'ya doğru yola çıkıyordu.

Yağmur yoktu. Fakat yine de hafif bir çisenti insanın omuzlarında su damlacıkları bırakıyordu.

Bir yerlerde bir kilisenin çanları çalıyordu. Flamanların evinin bir penceresinde ışık yandı. Sonra kapı açıldı. Kapıyı dikkatle kapayan Madam Peeters, elinde bez ciltli bir dua kitabı, hızlı adımlarla uzaklaştı.

Maigret bütün sabahı dışarıda geçirdi; bazen bir kahveye girdiği oluyordu, o da bir kadeh içki içip ısınmak için sadece. Görmüş geçirmiş insanlar don yapacağını ve bunun da sular altında kalmış bölgeler için bir felaket olacağını söylüyorlardı.

Saat yedi buçukta ayinden dönen Madam Peeters dükkâ-

nin pancurlanni açıp, mutfaktaki ocağı yaktı.

Joseph ancak saat dokuzda doğru bir an eşikte göründü; yakalığını takmamıştı, henüz ne yıkanmış ne de tıraş olmuştu, saçları dağınıktı.

Saat onda, yünlü bej kumaştan yeni bir manto giymiş olan Anna'yla birlikte kiliseye gitti.

Gemici Kahvesinde, gelmesi beklenen bir römorkörün hemen o gün bir gemi kafilesiyle birlikte yola çıkıp çıkmayacağı henüz bilinmiyordu, öyle ki gemiciler oradan ayrılmıyorlar, arada bir dışarı çıkıp nehrin aşağısına bakıyorlardı.

Gerard Piedboeuf evinden çıktığında öğleye geliyordu. Pazar kıyafetlerini giymişti; ayağında sarı ayakkabılar, başında açık renk bir fötr şapka, ellerinde eldiven vardı. Maigret'nin tam yanından geçti. Niyeti onunla konuşmamak, hatta ona selam bile vermemekti.

Ne var ki yiğitlik taslamak arzusuna, yahut da akimdan geçenleri dışarı vurmak arzusuna karşı koyamadı.

— Sizi rahatsız ediyorum, değil mi?... Benden kimbilir nasıl nefret ediyorsunuzdur!...

Gözleri yorgundu. *Belediye Kahvesindeki* dalaşmadan beri tedirginlik içindeydi.

Maigret omuz silkip, sırtını döndü. Ve ebeyi gördü, kadın çocuğu pusetine koyup kasabanın merkezine doğru yola koyuldu.

Machere ortalıkta görünmüyordu. Maigret ona ancak saat bire doğru, hem de *Belediye Kahvesinde* rastladı. Gerard, geçen geceki iki kız ve erkek arkadaşıyla bir başka masadaydı.

Machere'in yanında üç adam vardı, komisere onları daha

önce görmüş gibi geldi.

— Belediye başkanı yardımcısı... Polis komiseri... Sekreteri... diye tanıttı müfettiş.

Hepsi de pazar kıyafetlerini giymişti ve anasonlu aperatifler içiyorlardı. Adam başına üç bardak altlığı vardı masada. Machöre kendinden son derece emin görünüyordu.

— Bu beylere soruşturmanın hemen hemen bittiğini söylüyordum... Özellikle şimdi her şey Belçika polisine bağlı... Gemicinin tutuklandığına dair Brüksel'den henüz bir telgraf gelmemesi beni şaşırttı...

— Pazar günleri sabah on birden sonra telgraf dağıtılmaz! diye belirtti belediye başkanı yardımcısı. Tabii siz postaneye giderseniz o başka... Size ne ikram edebiliriz komiser bey?... Buralarda sizden çok bahsedildi, biliyor musunuz?...

— Buna çok memnun oldum!

— Yani kötü bir şekilde demek istiyorum. Davranışınızı şey gibi yorumladılar...

— Garson, bir bira! Soğuk olsun!

— Bu saatte bira mı içiyorsunuz?

Marguerite geçiyordu sokaktan; yürüyüşünden, kasabanın en şık kadınının o olduğu ve tüm bakışların üzerine çevrildiğinin farkında olduğu anlaşılmaktaydı.

— Şu örf ve âdet meseleleri, insanın başını ağrıtabilir... Bakın mesela, on yıldır Givet'de böyle bir şey olmadı... Son seferinde, Polonyalı bir işçi...

— Özür dilerim beyler...

Ve Maigret dışarı koşup, tüm şüphelere meydan okurcası-

na ana caddede başları dik yürüyen Anna Peeters’le erkek kardeşinin yanına gitti.

— Bir mahzuru yoksa bu öğleden sonra sizleri görmeye geleceğim, dün de söylediğim gibi...

— Saat kaçta doğru?

— Üç buçuk... Sizin için uygun mu?...

Ve suratsız bir ifadeyle, yalnız başına oteline dönüp, diğerlerinden ayrı bir masada yemeğini yedi.

— Bana Paris’i bağlar mısınız sonra.

— Pazarları on birden sonra telefonlar çalışmaz.

— Eh, ne yapalım!

Yemeğini yerken okuduğu yerel gazetedeki bir başlık onu güldürdü:

“Gıvet’deki *esrar perdesi kalınlaşıyor.*”

Ona göre işin esrarlı bir tarafı kalmamıştı artık.

— Şu fasulyeyi getirseniz artık!... diye seslendi garsona.

IX

SÖĞÜT AĞACINDAN BİR KOLTUĞUN ETRAFINDA

Pazar günkü küçük aile geleneklerinin içinde Maigret'yi en çok etkileyen, ihtiyar Peeters'in s   t ağacından koltu unun mutfaktan oturma odasına taşınması idi.

Hafta içinde koltuğun yeri, dolayısıyla ihtiyarın yeri oca ın yanıydı. Yemek odasına misafir kabul edildiği zaman bile Peeters ortalıkta görünmezdi.

Fakat pazar günleri yeri, avluya bakan pencerenin yanıydı. Uzun sapı ku kirazı ağacından yapılma l leta ından pipo pencerenin pervazında, bir tütün kabının yanındaydı.

   minedeki k   r ateşinin karşısında daha küçük, deri bir koltukta oturan doktor Van de Weert tombul bacaklarını üst üste atmı tı.

Belçika adli tabibinin raporunu okurken ba ını sallayıp duruyor, tasdik ettiğini,  a ırdı ını belirten çeşitli hareketler yapıyordu kendi kendine.

Nihayet raporu Maigret'ye uzattı. Aralarında oturan Marguerite raporu almak istedi.

— Hayır! Olmaz... diye müdahale etti Van de Weert.

— Bu sizi daha çok ilgilendirir muhakkak! dedi Maigret, kâğıtları Joseph Peeters'e uzatarak.

Hepsi masanın etrafında toplanmışlardı; Joseph ile Marguerite, Anna ile annesi - kadın arada bir kalkıp kahve oldu mu diye bakmaya gidiyordu.

Doktor, Belçika usulü, purosunu tütürerek Burgonya şarabı içiyor, puronun yanık ucunu da ikide bir çenesinin altında gezdiriyordu.

Maigret geçerken, mutfak masasının üzerinde yarım düzine kadar turta görmüştü.

— İyi bir rapor elbette... Gerçi, şey olup olmadığını söylemiyor...

Rahatsız bir ifadeyle kızma baktı.

— Ne demek istediğimi anladınız... Şey olup olmadığını söylemiyor...

— İrza geçme olup olmadığını! diye birden kestirip attı Maigret.

Ve böyle kelimelerin telaffuz edilebileceğini hiç aklından geçirmeyen doktorun dehşete kapılmış yüzünü görünce az kalsın bir kahkaha atacaktı.

— Bilmek ilginç olurdu, zira bu gibi durumlarda... Mesele 191 l'de...

Sıradan bir olayı münasip cümlelerle anlatarak konuşmaya devam etti. Fakat komiser onu dinlemiyordu. Belgeyi okuyan Joseph Peeters'i seyrediyordu.

Belgede ise Germaine Piedboeufün cesedi, Meuse'den çıkarılmış olduğu haliyle, ölçülü sözler kullanılmaksızın en in-

ce ayrıntısına kadar tasvir edilmişti.

Joseph sararmıştı. Burun delikleri sımsıkı kapalıydı, bu yönden ablası Maria'yla benzeşiyorlardı.

Okumaktan vazgeçip, kâğıtları Maigret'ye geri vereceği sanılabilirdi. Fakat böyle bir şey yapmadı. Sonuna kadar gitti. Sayfayı çevirecekken, omuzunun üzerinden eğilmiş olan Anita onu durdurdu:

— Bekle...

Üç satırı kalmıştı. Sonra ikisi beraber öbür sayfaya geçtiler, ilk cümle şöyle başlıyordu:

"... kafatasındaki delik o denli büyüktü ki en ufak bir beyin parçası bulabilmek imkânsızdı..."

— Kadehinizi alır mısınız lütfen, komiser bey? Sofrayı kuracağım...

Madam Peeters küllüğü, puroları ve ardıç likörü sürahisini şöminenin üzerine koyup, masaya elişi bir örtü serdi.

Çocukları hâlâ okuyordu. Marguerite gıptayla onları seyrederiyordu. Doktor ise kendisini dinlemediklerinin farkına varmış, sessizce purosunu içiyordu.

ikinci sayfanın sonuna geldiklerinde Joseph Peeters'in rengi atmıştı, burnunun her iki yanında koyu bir çukurluk vardı. Şakakları terlemişti. Sayfayı çevirmeyi unutunca, Anna kâğıtları elinden alıp tek başına okumaya devam etti.

Marguerite bu fırsattan yararlanıp ayağa kalktı, genç adamın omuzuna dokundu.

— Joseph'ciğim'.... Bunu yapmamalıydın... Beni dinle: Çıkıp biraz hava al...

Maigret de bu fırsattan yararlandı.

— iyi fikir! Benim de bacaklarım açılır biraz...

Az sonra ikisi de, başları açık, rıhtımdaydılar. Yağmur durmuştu. Birkaç balıkçı, mavnalar arasında kalan boşluklara oltalarını sarkıtmışlardı. Köprünün öbür tarafındaki bir sinemanın ziline art arda çaldığı işitilmekteydi.

Peeters sinirli sinirli bir sigara yaktı, bakışları akıp giden suya dalmıştı.

— Bu size dokundu, değil mi?... Sorduğum için bağışlayın... Acaba şimdi Marguerite'le evlenmeyi düşünüyor musunuz?...

Sessizlik uzun sürdü. Joseph, onu ancak profilden gören Maigret'ye doğru dönmekten kaçmıyordu. Nihayet dükkânın şeffaf reklam çıkartmalarıyla süslü kapısına baktı, sonra köprüye, sonra tekrar Meuse'e.

— Bilmiyorum...

— Ama onu seviyordunuz...

— Neden bana o raporu okuttunuz?

Elini alnına götürdü. Hava soğuk olmasına rağmen, elini çektiğinde ıslaktı.

— Germaine onun kadar güzel değil miydi?

— Susun... Bilmiyorum... Marguerite'in güzel olduğunu, zarif, akıllı, iyi yetişmiş olduğunu o kadar çok dinledim ki...

— Ya şimdi?

— Bilmiyorum...

Konuşmaya istekli değildi. Kelimeler gönülsüzce çıkıyordu ağzından, bunu da hepten susması imkânsız olduğu için

yapıyordu. Sigarasının kâğıdını yırtınıştı.

— Oğlunuza rağmen evlenmeyi kabul ediyor mu?

— Onu evlat edinmek istiyor.

Yüzündeki çizgiler oynamıyordu. Fakat bulantısı olduğu, yahut da bitkinlikten hasta düştüğü belliydi. Yeni sorular sormasından korkarak göz ucuyla Maigret'ye bakıyordu.

— Evdekilerin hepsi bu evliliğe yakında olacak gözüyle bakıyor... Marguerite sizin metresiniz mi?

Çok alçak sesle homurdandı:

— Hayır...

— İstemedi mi?

— O değil... Ben... Hiç düşünmedim bile... Siz anlayamazsınız...

Ve birden öfkeyle:

— Onunla evlenmem şart! Zorunlu! İşte bu kadar!

İkisi de hâlâ birbirine bakmıyordu. Pardösüsü üzerinde olmayan Maigret üşümeye başlamıştı.

O sırada dükkânın kapısı açıldı. Komiserin artık aşına olduğu çingirak sesi duyuldu. Sonra da Marguerite'in sesi; fazla yumuşak, fazla büyüleyici.

— Joseph!... Ne yapıyorsun?...

Peeters'in bakışı Maigret'ninkiyle karşılaştı. Sanki tekrar:

— İşte bu kadar! der gibiydi.

Marguerite ise konuşmaya devanı ediyordu:

— Üşüteceksin... Herkes masaya oturdu... Neyin var?...

Çok solgunsun...

Bir an durup, Piedboeuflerin evinin bulunduğu küçük

sokağın köşesine baktı, orası bakkaldan görülmezdi.

Anna turtaları kesiyordu.

Madam Peeters az konuşuyordu, sanki güçsüzlüğünün farkındaydı. Buna karşılık, çocuklarından biri konuşmaya başlar başlamaz gülümseyerek veya başını sallayarak tasdik ediyordu.

— Patavatsızlığımı hoş görün komiser bey... Belki de bu söyleyeceğim aptalca, fakat...

Ve Maigret'nin tabağına kalın bir dilim pirinçli turta koydu.

— ... *Kutup Yıldızı*'mn içinde bazı şeyler bulunduğunu ve gemicinin kaçtığını duydum... Buraya birçok defa geldi... Onu kapı dışarı etmek zorunda kaldım. Çünkü bir kere her şeyi veresiye istiyor, sonra sabahtan akşama kadar sarhoş dolaşiyor... Fakat söylemek istediğim bu değildi... Kaçtığına göre suçlu olmalı... Ve bu durumda soruşturma bitmiş oluyor, değil mi?...

Anna, Maigret'ye bakmadan, kayıtsız bir tavırla yiyordu Marguerite, Joseph'e:

— Ufak bir parça... Lütfen!... Benim hatırım için... dedi

Ve Maigret, ağzı dolu dolu, Madam Peeters'e hitap ederek

— Soruşturmayı ben yürütüyor olsaydım size cevap verebilirdim, fakat ben yürütmüyorum... Unutmayın ki buraya gelmemi kızınız rica etti, masum olduğunuzu ispat etmeye çalışmam için... dedi.

Van de Weert konuşmak isteyen, fakat tek kelime etmesi-

ne fırsat verilmeyen biri gibi sandalyesinde kıpır kıpır di.

— Ama yine de...

— Müfettiş Mach&re duruma hâkim ve...

— Öyle demeyin komiser, bir hiyerarşi olmalı... O sadece bir müfettiş, siz ise...

— Burada bir şey değilim... Mesela şu anda içinizden birine soru sormaya kalksam bana cevap vermeme hakkına sahiptir... Mavnaya gittim çünkü bunu gemici istedi... Tesadüfen suç aletini buldum, bir de kurbanın giydiği mantoyu...

— Ama o zaman...

— Bir şey olduğu yok! Adamı tutuklamaya çalışacaklar. Belki de çoktan tutuklamışlar dır! Ne var ki kendini savunabilir. Mesela o giysiyle çekici bulduğunu ve ne olduklarını bilmeden onları sakladığını söyleyebilir... Korktuğu için kaçtığını da söyleyebilir... Zaten daha önce adaletle başı derde girmiş... Kendisine kolay kolay inanmayacaklarını biliyor...

— Bu pek akla yatkın değil!

— Bir suçlama hemen hiçbir zaman akla yatkın değildir, aynı şekilde savunma da öyle... Başkalarını da suçlayabilirler... Bu öğlen ne öğrendim biliyor musunuz?... Gerard, Germaine'in ağabeyi, bir aydır içine düştüğü kötü durumdan nasıl çıkacağını bilmiyormuş... Her yere borcu varmış... Daha da kötüsü, kasadan para aldığı ortaya çıkmış ve miktarı denkleştirene kadar her ay maaşının yarısını keseceklermiş...

— Bu doğru mu?

— Buradan hareketle, tazminat alabilmek için kız kardeşini ortadan kaldırdığı söylenebilir...

— Bu korkunç bir şey! diye iç çekti, konuşulanlardan dolayı yemek yiyemeyen Madam Peeters.

— Siz onu oldukça iyi tanıyordunuz! dedi Maigret, Josephs dönerek.

— Uzun zaman önce, arada sırada onunla görüşürdüm..

— Çocuk doğmadan önce, değil mi?... Birçok defa beraberce gezmeye gitmişsiniz... Hatta yanılmıyorsam bir seferinde ablanız da katılmış size, mağaralarda...

— Sahi mi? diye şaşırdı Madam Peeters kızına dönerek. Bunu bilmiyordum.

— Hatırlamıyorum! dedi Anna, yemeğine ara vermeden, gözlerini komisere dikmişti.

— Zaten önemli bir şey değil... Evet, ne diyordum?... Bana bir dilim turta verebilir misiniz Matmazel Anna?... Hayır, meyveli olanından değil... Sizin o nefis pirinçli turtanızdan şaşmam... Siz mi yaptınız?

— O yaptı! diye belirtti annesi alelacele.

Ve aniden bir sessizlik oldu, çünkü Maigret susmuştu, kimse de konuşmaya cesaret edemiyordu. Çeneler oynuyordu. Komiser çatalını yere düşürdü ve almak için eğildiğinde, Marguerite'in zarif iskarpınli ayağını Joseph'in ayağı üzerine koymuş olduğunu gördü.

— Müfettiş Machöre becerikli bir genç!

—Pek zeki görünmüyor! diye ağır ağır konuştu Anna.

Ve Maigret onu sanki gizli bir bilgiye ortak ediyormuş gibi gülümsedi.

— Pek az kişi zeki görünür! Mesela ben, muhtemel bir

suçluyla karşı karşıya bulunduğum zaman aptal görünmeye dikkat ederim...

Maigret ilk defa kendini koyverip, itiraf sayılabilecek şeyler söylüyordu.

— Alnınızın şekli değişmez! diye nazıkçe belirtti doktor Van de Weert. Hele insan biraz frenolojiden anlıyorsa... Mesela sizin son derece çabuk öfkelendiğinizden eminim...

ikinci kahvaltısı nihayet sona ermişti. Sandalyesini ilk önce komiser geriye itti ve piposunu doldurmaya koyuldu.

— Ne yapacaksınız biliyor musunuz Matmazel Marguerite? Piyanoya geçip bize *Solveig'in Şarkısı'nı* çalacaksınız...

Kız tereddüt etti, fikrini almak için Joseph'e baktığı sırada Madam Peeters mırıldandı:

— Öyle güzel çalışıyor ki!... Şarkı da söylüyor!...

— Üzüldüğüm tek bir şey var, o da Matmazel Maria'nın ayağını burktuğu için aramızda bulunmayışı... Son günümde...

Anna başını hızla ondan yana çevirdi.

— Gidiyor musunuz?

— Bu akşam... Ben mirasyedi değilim..., Ayrıca evliyim, karım da sabırsızlanıyor...

— Ya müfettiş Machere?

— Neye karar vereceğini bilmiyorum... Sanırım...

Dükkânın zili çalışıyordu. Hızlı hızlı ayak seslen işitildi, sonra da üst üste kapıya vuruldu.

Machfcre'in ta kendisiydi, çok telaşlıydı.

— Komiser burada mı?

Onu hemen görmemişti, bir aile toplantısının tam ortasına düştüğünü sanıp şaşırmıştı.

— Ne var?

— Sizinle konuşmalıyım.

— izin verir misiniz?

Müfettişle beraber dükkâna gidip dirseğini tezgâha dayadı.

— Bu insanlardan öyle tiksiniyorum ki!

Çok gergin olan Machere çenesiyle yemek odasının kapısını gösteriyordu.

— Kahvelerinin ve turtalarının kokusu bile beni...

— Bana söyleyeceğin bu muydu?

— Hayır! Brüksel'den haber geldi... Tren tam vaktinde varmış...

— Fakat gemici trende değilmiş!

— Bunu biliyor muydunuz?

— Tahmin ediyordum! Sen onu aptal mı sandın? Bana hiç öyle gelmedi! Küçük bir garda inip başka bir trene binmiştir, sonra da bir başkasına... Bu akşam belki Almanya'da olur, belki Amsterdam'da, hatta belki de Paris'te...

Machere sırtarak ona baktı.

— Eğer parası olsaydı!

— Ne demek istiyorsun?

— Şunu: Ben sorup soruşturdum. Adamın adı Cassin.

Dün sabah kahvedeki veresiye hesabını ödeyememiş, orada-

İdler de ona içki vermeye yanaşmamışlar... Dahası var! Herkese borcu varmış... O derece ki, dükkâncılar gemisinin ayrılmasına engel olmaya karar vermişler...

Maigret tam bir kayıtsızlık içinde yanındaki adama bakıyordu.

— Ee sonra?

— İşi bu kadarla bırakmadım. Çok zor oldu, çünkü günlerden Pazar, insanların çoğu da evlerinde yoklar... Bazı kişilere soru sormak için ta sinemaya gittim...

Maigret bir yandan piposunu tütürürken bir yandan da terazinin kefelerine ağırlıklar koyup, dengeyi tutturmaya çalışıyordu.

— Gerard Piedboeufün dün iki bin frank borç aldığını öğrendim, teminat olarak babasının imzasını vermiş, zira kimse onunkini istemiyormuş...

— Buluşup görüşmüşler mi?

— Öyle! Bir gümrük memuru Gerard Piedboeufle Cassini Belçika gümrüğü tarafında, kıyı boyunca birlikte yürürlerken görmüş...

— Saat kaçta?

— İki sulannda...

— Mükemmel!

— Mükemmel olan ne? Eğer Piedboeuf gemiciye para verdiyse...

— Sonuçlara dikkat, Machere! Hemen bir sonuç çıkarmaya kalkışmak çok tehlikelidir...

— Ama yine de adam, sabah tek kuruşu yokken, öğleden

sonra trene bindi, cebinde de parası vardı. Gara gittim. Biletini alırken bin frank bozdurmuş... Belli ki yanında başka binlikler de var...

— Veya *bir* binlik daha.

— Birkaç tane veya bir tane... Siz benim yerimde olsaydınız ne yapardınız?

— Ben mi?

— Evet.

Maigret iç geçirdi, piposunu boşaltmak için tabanına vurdu ve yemek odasının kapısını göstererek:

— İçeri girip bir kadeh ardıç likörü içerdim... Üstelik piyano da çalacaklar!

— Bütün söyleyeceğiniz bu mu...

— Haydi! Gel... Bu saatte kasabada yapacak bir işin yok nasılsa... Görard Piedboeuf nerede?

— *Scala* sinemasında, fabrika işçisi bir kızla birlikte.

— Bahse girerim bir loca tutmuşlardır!

Ve Maigret sessizce gülerek meslektaşını, alacakaranlığın hafif hafif gölgelendirmeye başladığı oturma odasına doğru itti. Van de Weert'in koltuğundan ince bir duman ağır ağır yükseliyordu. Madam Peeters mutfakta tabakları kaldırmakla meşguldü. Marguerite parmaklarını piyanonun tuşlarında gevşek gevşek gezdiriyordu.

— Çalmamı hakikaten istiyor musunuz?

— Evet istiyorum... Şuraya otursana Machere...

Joseph ayaktaydı, sağ dirseğini şömineye dayamış, gözlerini yeşilimsi pencereye dikmişti.

Kış günleri geçip gitse de

Canım bahar ayları

Akıp geçse de...

Sonbahar yaprakları düşse de

Yaz meyveleri bitip, geçse de

O güzel mevsim...

Sesinde güç yoktu. Sonunu getirebilmek için Marguerite çaba harcıyordu. İki kere akorlarını kaçırdı.

Günün birinde sen bana döneceksin,

Ey güzel nişanlım benim,

Beni hiç terk etmemek için...

Anna odada değildi. Mutfakta da değildi; orada Madam Peeters'in, müziğe olan saygısından, mümkün olduğunca az gürültü yapmaya çalışarak gidip geldiği işitiliyordu.

... Sana kalbimi verdim...

Marguerite sigarasını söndüren Joseph'in kasvetli silüetini göremezdi.

Artık hava iyice karardığından, kömür ateşinin kızıl yansılarını bütün eşyalara vuruyordu, özellikle de masanın cilalı ayaklarına.

Yerinden kıpırdamaya cesaret edemeyen Machere'in şaşkın bakışları altında Maigret hissettirmeden dışarı çıktı, öyle ki kimse bunun farkına varmadı. Tek bir basamağı bile gıcırdatmadan merdiveni tırmanıp, kapalı iki kapının önünde durdu.

Sahanlık neredeyse tamamen karanlığa gömülmüştü. Sa-

dece kapıların tokmakları —porselen olduklarından- iki beyaz leke gibi gözüküyordu.

Nihayet komiser yanık piposunu cebine koyup tokmaklardan birini çevirdi, içeri girip kapıyı arkasından kapadı.

Anna oradaydı. Perdeler yüzünden oda, yemek odasından daha karanlıktı, içerideki ışık havada uçuşan külrengi bir tozu andırıyordu; yer yer daha yoğun, özellikle köşelerde.

Anna yerinden kımıldamıyordu. Bir şey duymamış mıydı acaba?

Pencerenin önünde ters ışıktaydı, yüzü Meuse'ün gün batınındaki manzarasına dönüktü. Öbür kıyıda lambalar yakılmıştı, alacakaranlıkta saçtıkları ışınlar insanın gözünü alıyordu.

Arkadan bakıldığında Anna'nın ağladığı sanılabilirdi. Uzun boyluydu. Her zamankinden daha güçlü kuvvetli, daha “heykel” gibi görünüyordu.

Gri elbisesi de ortamla tam anlamıyla kaynaşmıştı.

Maigret genç kızın tam bir adım gerisindeyken döşemenin tahtası, sadece bir tanesi gıcırdadı, fakat bu ses genç kıızı yerinden sıçratmadı.

Bunun üzerine elini şaşılacak bir yumuşaklıkla kızın omuzuna koyup, nihayet içini dökmeye hazır bir insan gibi göğüs geçirdi:

— İşte böyle!

Genç kız sert bir hareketle ona doğru döndü. Sakindi. Hatlarının ağırbaşlı ahengini bozacak bir tek kırıışık yoktu yüzünde.

Sadece boynundaki damarlar içten gelen esrarengiz bir baskının altında ağır ağır şişmeye başlamıştı...

Piyanonun notaları açık seçik işitiliyor, *Solveig'in Şarkısının* tüm heceleri anlaşılıyordu.

Tanrı merhametini

Senden esirgemesin,

Sana kol kanat gersin...

Bir çift açık renk göz Maigret'nin gözlerini ararken, bir hıçkırıkla sarsılmasına ramak kalmış dudaklar Anna'nın tüm varlığı, gibi kaskatı kesildi.

“SOLVEIG’İN ŞARKISI”

— Burada ne yapıyorsunuz?

Tuhaf şey, ses tonu saldırgan değildi. Anna, Maigret’ye sıkıntıyla bakıyordu, belki korkuyla, fakat kinle değil.

— Az önce söylediğim şeyi duydunuz. Bu akşam gidiyorum. Birkaç gün boyunca birbirimize oldukça yakın olduk...

Etrafına bakınıyordu: iki kızın yatağına, halı olarak kullanılan beyaz ayı postuna, küçük pembe çiçekli duvar kâğıdına, artık sadece gecenin gölgelerini yansıtan aynalı dolaba.

— Sizinle son bir defa konuşmadan gitmek istemedim...

Anna’nın dakikalar geçtikçe giderek belirsizleşen silueti, saydam bir yüzeyi andıran pencerenin üzerine düşmüştü. Ve Maigret o ana kadar farkına varmamış olduğu bir ayrıntıyı fark etti. Bir saat önce saçının nasıl taranmış olduğunu söyleyemezdi. Şimdi biliyordu. Sıkı sıkı örülmüş uzun saçları ağır bir topuzla ensesinde toplanmıştı.

— Arma!... diye bağırان Madam Peeters’in sesi duyuldu giriş katının koridorundan.

Piyano susmuştu, ikisinin de ortadan kaybolduğunun farkına varmışlardı.

—Evet!... Buradayım...

—Komiseri gördün mü?

—Evet!... İniyoruz...

Cevap vermek için kapıyı kadar gitmişti. Çok ciddi bir tavırla tekrar ona yaklaştı, bakışlarında dramatik bir sabitlik vardı.

—Bana ne söyleyeceksiniz?

—Ne söyleyeceğimi pekâlâ biliyorsunuz!

Başını çevirmedi. Ona ısrarla bakmayı sürdürdü, karnının üzerinde kavuşturduğu elleriyle daha şimdiden yaşlı bir kadını andırıyordu.

—Ne yapacaksınız?

—Söyledim ya, Paris’e döneceğim...

Bunun üzerine sesi az da olsa boğuklaştı.

—Ya ben?

İlk defa bir heyecan belirtisi göstermekteydi. Kendisi de bunun farkına vardı. Ve, şüphesiz huzursuzluğunu yenmesine yardımcı olur diye, gidip elektrik düğmesini çevirdi.

Sarı ipek abajurlu lamba, döşemenin üzerinde sadece iki metre çapında bir alanı aydınlatıyordu.

—Her şeyden önce size sormam gereken bir şey var! dedi Maigret. Parayı kim verdi? Elinizi çabuk tutup parayı birkaç dakika içinde denkleştirmek gerekiyordu değil mi? Banka kapalıydı. Evde büyük miktarda para saklamıyorsunuzdur. Telefonunuz yok...

Ağır gidiyordu. Odaya yoğun bir sessizlik hâkimdi.

Ve Maigret bu dingin küçük burjuva atmosferini solumayı

sürdürüyordu. Aşağıdan fısıldaşmalar gelmekteydi; doktor Van de Weert kısa bacaklarını şömineye doğru uzatıyor; Joseph'le Marguerite tek kelime etmeden bakışıyor; Machere sabırsızlanıyor; Madam Peeters de eline bir dikiş alıyor ya da ardıc likörü kadehlerini dolduruyor olmalıydı.

Ne ki komiser hâlâ karşısında Anna'nın açık renk gözlerini buluyordu, nihayet genç kızın ağzından şu sözler döküldü:

— Marguerite'ti...

— Evde parası mı vardı?

— Para ve tahviller. Annesinin servetinden payına düşeni kendisi idare eder.

Ve Anna tekrar sordu:

— Ne yapacaksınız?

Bunu söylerken gözleri nemlendi, fakat o kadar kısa sürdü ki, Maigret yanılmış olabileceğini düşündü.

— Ya siz?

Dönüp dolaşıp bu soruya gelinmesi, her ikisinin de asıl konuya girmekten korktuklarını gösteriyordu.

— Germaine Piedboeufü odanıza nasıl çektiniz?... Durun! Hemen cevap vermeyin... O akşam kendiliğinden gelmişti, Joseph'ten haber var mı diye sormak ve çocuğa bağlanan parayı istemek için... Onu anneniz karşıladı. Siz de dükâna girdiniz... Onu öldüreceğinizi biliyor muydunuz?

— Evet!

Ne heyecan, ne de panik. Açık, anlaşılır bir ses.

— Ne zamandan beri?

— Yaklaşık bir aydır.

Ve Maigret iki genç kızın, Anna'yla Maria'nın yatağının kenarına oturdu, elini alnına götürüp hasmmın arkasında fon perdesi gibi duran duvar kâğıdına baktı.

Kız, sanki şu anda, yaptığı hareketten gurur duyar gibiydi. Tüm sorumluluğu üstleniyordu. Suçu taammüden işlediğini ilan ediyordu.

— Erkek kardeşinizi bu kadar çok mu seviyorsunuz?

Böyle olduğunu biliyordu. Hem bu durum sadece Anna için geçerli değildi. İhtiyar Peeters'in, etrafındaki insanların gözünde çoktandır önemini kaybetmiş olmasından mı kaynaklanıyordu acaba? Her halükârda üç kadın, annesi ve kız ablaları, genç adama karşı büyük bir hayranlık besliyorlardı; Anna'nmki ise farklı anlamlara çekilebilecek fikirler getiriyordu insanın akıma.

Genç adam yakışıklı değildi. Sıskaydı. Yüz hatları biçimsizdi. Uzun silueti, büyük burnu, yorgun gözlerinden sıkıntı okunuyordu.

Böyle olmakla birlikte bir tanrıdan aşağı kalır tarafı yoktu! Marguerite de onu bir tanrı gibi seviyordu!

Toplu telkin gibi bir şeydi bu; iki ablasının, annesinin ve kuzininin, öğleden sonralarını ondan bahsetmekle geçirdikleri geliyordu insanın gözünün önüne...

— Kendisini öldürsün istemedim!

Bu sefer Maigret az kalsın kızıyordu. Gevşeklikten kurtulup ayağa kalktı ve odayı arşınlamaya başladı.

— Böyle mi söyledi?

— Germaine'le evlenmek zorunda kalsaydı, düğün gecesi kendini öldürürdü...

Maigret gülmedi, sertçe omuz silkti. Joseph'in geçen akşam söylediklerini hatırladı! Kimi sevdiğini bile bilmeyen Joseph! Marguerite'ten neredeyse Germaine Piedboeuften korktuğu kadar korkan Joseph!

Ne var ki ablalarının hoşuna gitmek, onların hayranlıklarını kaybetmemek için romantik havalar takınmıştı.

— Hayatı sönmüştü...

Elbette ya! Bütün bunlar *Solveig'in Şarkısına* ne kadar da uyuyordu!

Günün birinde sen bana *döneceksin...*

Ey güzel nişanlım benim...

Hepsi de canla başla buna sarılmışlardı! Müziğin, şiirlerin ve iç dökmelerin yardımıyla kendilerine güç katmışlardı.

Nişanlı genç, kötü kesimli ceketleriyle ve miyop gözleriyle pek de yakışıklıydı hani!

— Tasarınızdan kimseye bahsettiniz mi?

— Hiç kimseye!

— Joseph'e de mi?

— Hele ona hiç!

— Peki çekiç bir aydır odanızda mıydı? Durun! Anlamaya başlıyorum!

Hızlı hızlı solumaya da başlamıştı, zira bu felakette hem trajik hem de bayağı olan şeye kaptırmıştı kendini.

Artık Armaya pek bakamıyordu, o ise yerinden kıpırdamıyordu.

— Yakalanmamanız gerekiyordu, değil mi? Çünkü o zaman Joseph Marguerite'le evlenmeye cesaret edemezdi! Kulla-

nabileceğiniz bütün silahları düşündünüz! Tabanca çok ses çıkarırdı! Germaine burada hiç yemek yemediğinden zehir kullanamazdınız... Elleriniz yeterince kuvvetli olsaydı onu boğardınız muhakkak...

— Bunu düşündüm.

— Susun Allahaşkma!... Çekici gidip bir şantiyeden aldınız, zira evdeki bir aleti kullanacak kadar aptal değilsiniz... Germaine’i sizinle gelmeye nasıl ikna ettiniz?

Kayıtsız bir ifadeyle, ezbere söyler gibi anlattı:

— Mağazada ağladı... Durmadan ağlardı zaten... Annem aylığının yarısını, elli frank vermişti... Onunla beraber çıktım... Gerisini vereceğime dair ona söz verdim...

— Ve karanlıkta beraberce evin etrafından dolaştınız... Arka kapıdan girip birinci kata çıktınız...

Maigret kapıya baktı, sert bir etki yaratmasını isteyen bir sesle homurdandı:

— Kapıyı açtınız... Ona önden girmesini söylediniz... Çekiç hazırды...

— Hayır!

— Nasıl hayır?

— Ona hemen vurmadım... Belki ona vuracak cesareti bile bulamazdım... Bilmiyorum... Fakat o kız yatağa bakarak dedi ki:

“— *Erkek kardeşimle burada mı buluşuyorsunuz?... Sizin şansınız var, çocuk olmaması için ne yapacağınızı biliyorsunuz siz!...*

Sıradan olmayan tek bir ayrıntı yoktu; salakça, pis bir şekilde sıradan.

— Kaç kere vurdunuz?

— İki... Hemen yere düştü... Onu yatağın altına ittim...

— Sonra da aşağıya inip annenizin, kız kardeşiniz Maria'nın ve yeni gelmiş olan Marguerite'in yanma gittiniz...

— Annem babamla birlikte mutfaktaydı, ertesi sabah için kahve öğütüyordu...

— Haydi Anna! diye bağırان Madam Peeters'in sesi duyuldu yine. Müfettiş kalkıyor...

Bu sefer Maigret tırabzandan eğilip seslendi:

— Beklesin!

Kapıyı kilitledi.

— Kız kardeşinizle Marguer'ite'e söylediniz mi?

— Hayır! Ama Joseph'in geleceğini biliyordum. Yapacağım şeyi tek başıma yapamazdım. Ayrıca, erkek kardeşimi evde görmelerini istemiyordum. Maria'ya gidip onu rıhtımda beklemesini söyledim, ortalıkta gözükmessin ve motosikletini mümkün olduğunca uzakta bıraksın diye.,.

— Maria şaşırdı mı?

— Korktu. Anlam vermedi. Fakat itaat etmesi gerektiğini hissetti... Marguerite piyanonun başındaydı... Ondan piyano çalıp şarkı söylemesini istedim... Çünkü yukarıda gürültü yapacağımızı biliyordum...

— Çatıdaki su deposunu da siz akıl ettiniz!

Mekanik hareketlerle doldurmuş olduğu piposunu yaktı.

— Joseph odanıza geldi. Ne dedi görünce?...

— Hiç! Anlamıyordu! Korkuyla bana bakıyordu. Bana yardım edecek gücü zor buldu...

— Cesedi çatı penceresinden çıkarıp, saçağın üzerinden galvanizli depoya kadar sürüklemek için!

Komiserin alnından boncuk boncuk ter boşanıyordu, kendi kendine söylendi:

— Müthiş!

Kız duymamış gibi yaptı.

— Eğer o kadını öldürmeseydim, ölen Joseph olacaktı...

— Hakikati Maria'ya ne zaman söylediniz?

— Hiçbir zaman!... Bana soru sormaya cesaret edemedi... Germaine'in ortadan kaybolduğu öğrenilince bir şeylerden şüphelendi... O zamandan beri de hasta...

— Ya Marguerite?

— Kuşkuları varsa da, bilmek istemiyor... Anlıyor musunuz?...

Anlıyor muymuş! Madam Peeters hiçbir şeyden şüphelenmeden evin içinde dolaşıp duruyor, bir de Givet'deki insanların suçlamalarına kızıyordu!

Baba Peeters söğüt ağacından koltuğunda pipo içip, oturduğu yerde günde iki üç kere uyumakla yetiniyordu...

Joseph ortalıkta mümkün olduğunca az gözükmüyor, Nancy'ye geri dönüp, kendisini savunma işini ablasına bırakıyordu.

Maria ise işkence çekiyor; günlerini Ürsülinlerin okulunda, akşam eve döndüğümde ya her şeyin ortaya çıktığını öğrenirsem diye kaygılanarak geçiriyordu.

— Cesedi su deposundan neden çıkardınız?

— Er geç kokardı... Üç gün bekledim... Cumartesi günü Joseph geldiğinde onu beraberce Meuse'e taşıdık...

O da terlemişti, fakat ter damlacıkları alnında değil, üst dudağının üzerinde, ayva tüylerinin olduğu yerdeydi.

— Müfettişin bizden kuşkulandığını ve soruşturmasını hararetle yürüttüğünü görünce, insanları susturmanın en iyi yolunun polise şahsen başvurmak olduğunu düşündüm... Eğer cesedi bulmasalardı...

— Dosyayı kapatırlardı! diye homurdandı Maigret.

Ve tekrar yürümeye başlayarak ekledi:

— Ne var ki gemici cesedin suya atıldığını görmüş ve çekiçe ceketini sudan çıkarmıştı...

Peki ya onun arsızlığı, profesyonel haydutlarinkini aşmıyor muydu? Polise bir şey söylememişti! Daha doğrusu yalan söylemişti! İtiraf etmeye yanaştığından çok daha fazlasını bildiğini ima etmişti!

Gerard Piedboeufe gidip Peeters'leri mahkûm ettirebileceğini söylemiş ve vereceği ifadenin karşılığı olarak da iki bin frank almıştı.

Fakat şahitlik etmemişti. Anna'ya başvurmuştu. Ve onunla da reddedemeyeceği bir pazarlığa oturmuştu.

Ya kız ona bir şey vermez, o da konuşurdu. Ya da ona büyük miktarda para verir, o da kasabadan ayrılırdı; böylece kuşkular onun üzerinde toplanır, Flamanların evinden başka tarafa çevrilmiş olurdu!

Parayı veren Marguerite'ü! Çabuk davranmak gerekiyor-

du! Maigret çekici bulmuştu! Anna dikkat çekmeden bakkal dükkânından ayrılamazdı! Gemiciyle kuzinine kısa bir not göndermişti.

Kısa bir süre sonra kuzini koşarak gelmişti.

— Neler oluyor?... Neden ona...?

— Şşt!... Joseph birazdan gelecek... Yakında evleneceksiniz...

Ve uçucu Marguerite daha fazlasını sormaya cesaret edememişti.

Cumartesi akşamı evdeki hava yumuşamıştı. Tehlike savuşturulmuştu. Gemici kaçmıştı! Yeter ki yakalanmasın!

— Kız kardeşiniz Maria'nın asabiyetinden çekindiğiniz için, diye homurdandı Maigret, ona Namur'de kalmasını, hastalanmasını ya da ayağını burkmasını öğütlediniz...

Nefes alamıyordu. Piyanonun sesi duyuldu yine, ama bu sefer çalan *Lüksemburg Kontu* ydu!

Anna yaptığı canavarlığın farkında mıydı? Tamamen sakin. Bekliyordu. Bakışında hâlâ aynı berraklık vardı.

— Aşağıdakiler merak edecekler! dedi.

— Doğru! İnelim...

Fakat Anna yerinden kıpırdamadı. Odanın ortasında ayakta duruyordu, komisere de durması için işaret etti.

— Ne yapacaksınız?

— Bunu size üçüncü defadır söylüyorum! diye iç çekti Maigret bezginlikle. Bu akşam Paris'e dönüyorum.

— Ama... şey için...

— Gerisi beni ilgilendirmez! Burada görevli olarak bulunmuyorum. Müfettiş Machöre’le görüşün...

— Ona söyleyecek misiniz?

Cevap vermedi. Sahanlığa çıkmıştı bile. Bütün eve yayılmış olan hoş ve tatlı kokuyu içine çekti, hepsini bastıran tarçın kokusu ise onda eski hatıraları canlandırdı.

Yemek odasının kapısının altından ışık sızıyordu. Müzik daha açık seçik duyulmaktaydı.

Maigret kapıyı itti; Anna’nın da kendisiyle birlikte içen girdiğini görünce şaşırdı, onun geldiğini duymamıştı.

— İkiniz gizli gizli neler yapıyordunuz? diye sordu koca bir puro yakan ve purosunun ucunu, bir çocuğun emziğini emdiği gibi emen doktor Van de Weert.

— Bizi bağışlayın. Matmazel Anna, sanırım şu günlerde çıkacağı bir yolculukla ilgili bazı bilgiler istedi de benden...

Marguerite aniden piyano çalmayı kesti.

— Sahi mi Anna?

— Ah! Hemen değil...

Örgü ören Madam Peeters hepsine azıcık endişeyle bakmaktaydı.

— Kadehinizi doldurdum komiser bey... Neyi sevdiğinizi artık öğrendim...

Machere kaygılı bir ifadeyle meslektaşına bakıp, ne olup bittiğini anlamaya çalışıyordu.

Joseph’in ise yüzü alev alevdi, zira üst üste birkaç kadeh ardıc likörü içmişti. Gözleri parlıyor, elleri titriyordu.

— Sizden bir şey rica edebilir miyim Matmazel Margueri-

te? Solveig'in Şurkısı'nı benim için son bir defa çalar mısınız...

Ve Joseph'e dönerek:

— Neden siz de sayfaları çevirmiyorsunuz?

Bu hainlikti, acı duymak için çürük bir dişe dilinin ucuyla bastırmak gibi bir şeydi.

Maigret dirseğini şömineye dayamış, elinde Schiedam kadehi, bulunduğu yerden bütün odaya hâkimdi: Madam Peters bir hale gibi onu çevreleyen lambanın ışığında masaya eğilmişti; Van de Weert kısa bacaklarını gererek puro içiyordu; Anna duvara yaslanmış ayakta duruyordu.

Piyanoda Marguerite hem çalıyor hem şarkı söylüyor, Joseph de sayfaları çeviriyordu.

Piyanonun üzerinde nakışlı bir örtü ve pek çok fotoğraf vardı: Joseph, Maria ve Anna'nın çocuklukları, her yaşta...

...Tanrı merhametini...

Fakat komiser özellikle Anna'yı incelemekteydi. Kendini yenik düşmüş olarak görmüyordu henüz. Bir şeyler bekliyordu, tam olarak ne olduğunu bilmeden.

Her ne olursa olsun, ciddi bir huzursuzluk! Artık dudakların titremesi mi olur? Gözyaşları mı olur? Yoksa aceleyle odadan çıkıp gitmek mi...

Birinci küple böyle bir şey olmadan sona erdi, Machere komiserin kulağına fısıldadı:

— Daha kalacak mıyız?

— Birkaç dakika...

Bu kısa süren söz alışverişi sırasında Anna masanın üzerinden onlara baktı, kendisi için bir tehlike doğup doğmadı-

ğmdan emin olmak istercesine.

...Beni hiç terk etmemek için...

Son akor yankılanmaya devam ederken, Madam Peeters beyaz başını örgüsünden kaldırmadan mırıldandı:

— Asla kimsenin kötülüğünü istemedim, fakat hep derim, Tanrı ne yapacağını bilir!... Ne büyük talihsizlik olurdu eğer bu çocuklar...

Sözünü bitiremedi çünkü çok duygulanmıştı. Örmekte olduğu çorabı yanağından süzülen gözyaşına bastırdı.

Anna, bakışı komiserin üzerinde, soğukkanlılığını koruyordu, Machere sabırsızlanmaktaydı.

— Haydi bakalım!... Böyle birdenbire sizden ayrıldığım için özür dilerim, fakat trenim saat yedide...

Herkes ayağa kalkmıştı. Joseph nereye bakacağını bilmez haldeydi. Machere bir şeyler geveleyip nihayet aradığı cümleyi buldu, ya da ona yakın bir şey.

— Sizden kuşkulandığım için kusura bakmayın... Fakat kabul edin ki görünüşte... Ayrıca şu gemici kaçmış olmasaydı...

— Beyleri geçirir misin Anna?

— Olur anne...

Böylelikle üçü birlikte dükkândan geçtiler. Pazar olduğu için kapı kilitliydi, içeride kısıp halde yanan lambanın ışığı te-razinin bakır kefelerine vuruyordu.

Mach&re genç kızın elini hararetle sıktı.

— Sizden tekrar özür dilerim...

Maigret'yle Anna birkaç saniye karşı karşıya durdular, ni-

hayet Anna şöyle mırıldandı:

— İiniz rahat etsin... Burada kalmayacağım...

Rıhtımın karanlığında Machere durmadan konuşuyor, Maigret ise onun söylediklerinin ancak yansını duyuyordu.

— ... suçlunun kim olduğu belli olduğuna göre yarın Nancy'ye döneceğim...

— Ne demek istedi? diye düşünmekteydi komiser. *Burada kalmayacağım* diyerek... Acaba sahiden o cesareti bulur mu?...

Sokak lambalarının her elli metrede bir suya vuran yansımalarının kırıldığı Meuse'e baktı. Nehrin öbür tarafında, fabrikanın avlusunda daha parlak bir ışık vardı; bu gece de ihtiyar Piedboeuf patateslerini külün altında pişirecekti.

Dar sokağın önünden geçtiler. Evde ışık yanmıyordu.

XI

ANNA'NIN SONU

— İşini halledebildin mi?

Madam Maigret kocasını bu kadar keyifsiz görünce şaşır-mıştı. Çıkarmasına yardım ettiği pardösüsünü elledi.

— Yine yağmur altında dolaşmışsın... Günün birinde ro-matizma ağrılarına tutulacaksın, o zaman da iş işten geçmiş olacak!... Neydi şu mesele?... Cinayet mi?...

— Bir aile meselesi!

— Ya seni görmeye gelen genç kız?

— Genç bir kız işte! Terliklerimi verir misin lütfen?

— Tamam! Bir daha sana bir şey sormam! En azından bu konuda. Hiç değilse doğru dürüst yemek yedin mi Givet'de?

— Bilmem...

Doğruydu! Neler yediğini pek hatırlamıyordu.

— Bil bakalım sana ne hazırladım?

— Kış!

Tahmin etmek zor değildi, zira bütün ev mis gibi koku-yordu.

— Aç mısın?

— Evet canım... Her halükârda birazdan acıkacağım...

Burada neler olup bittiğini anlat bakalım.. Ha bu arada, mobilya meselesi halloldu...

Yemek odasına bakarken neden gözlerini hep aynı köşeye, o boş olan köşeye dikeyordu ? Kendisi de bunun farkında değildi, ta ki karısı söyleyinceye kadar.

— Bir şey arar gibisin!

Bunun üzerine birden haykırdı:

— Tabii ya! Piyano...

— Ne piyanosu?

— Hiç! Anlayamazsın... Kişlerin harikulade...

— İnsan Alsace'lı olup da kiş yapmayı bilmez mi... Ama böyle devam edersen bana bir lokma bile bırakmayacaksın... Piyano dedin de, dördüncü kattakiler...

Bir yıl sonra Maigret bir sahte banknot davasıyla ilgili olarak Poissonniere Sokağındaki bir ihracat firmasına gitti.

Mağazalar genişti, tıka basa malla doluydu, bürolar ise ufacıktı.

— Destelerden birinde bulduğum sahte banknotu göstereyim size... dedi patron zile basarak.

O sırada Maigret başka yere bakmaktaydı. Çalışma masasına yaklaşan gri bir eteklik gördü belli belirsiz, bir de bacakları saran pamuklu çoraplar. Sonra başını kaldırdı ve masaya eğilmiş olan yüzü seyrederek bir süre hareketsiz kaldı.

— Teşekkür ederim Matmazel Anna...

Komiserin bakışlarıyla memuru izlediğini gören tüccar açıklamada bulundu:

— Biraz sert görünür... Ama dilerim sizin de böyle bir sekreteriniz olur'.... tki memurun işini görüyor. Tüm yazışmaları o yapar, üstüne üstlük muhasebeyi tutacak vakit de buluyor...

— Uzun zamandır mı yanınızda?

— On ay kadar oldu.

— Evli mi?

— Hayır değil! Bu da onun küçük kusuru: Bütün erkeklerle korkunç bir kin besliyor... Bir gün beni görmeye bir meslektaşım gelmişti, şaka yollu belini çimdiklemeye kalktı... Ona nasıl bir bakış fırlattığını bir görseydiniz...

“Sabahları sekizde gelir, bazen daha önce... Akşamları da burayı o kapatır... Yabancı herhalde, zira hafif bir aksam var... >

— Onunla biraz konuşmama izin verir misiniz?

— Çağırayım.

— Hayır! Bürosunda görüşsem daha iyi...

Maigret camlı bir kapıdan geçti. Bürosu kamyonlarla dolu bir avluya bakıyordu. Poissonniere Sokağından sel gibi akan otobüs ve otomobillerin çıkardığı gürültü yüzünden bütün bina zangır zangır sarsılıyordu.

Anna sakindi, az önce patronuna doğru eğildiğinde olduğu gibi, Maigret'nin onu hep tanımış olduğu gibi. Şimdi yirmi yedi yaşında olmalıydı, ama daha ziyade otuzunda gösteriyordu, zira cildi eski parlaklığını kaybetmiş, yüzü solmuştu.

İki üç yıl içinde artık yaşı olmayan bir kadın; on yıl sonra ise yaşlı bir kadın olacaktı!

— Erkek kardeşinizden haber alıyor musunuz?

Cevap vermeden başını çevirdi, bir yandan da mekanik hareketlerle elindeki kurutmacı kullanmaktaydı.

— Evlendi mi?

Başım evet anlamında sallamakla yetindi.

— Mutlu mu?

İşte o zaman, Maigret'nin çok uzun zamandır beklediği yaşlar gözlerinden boşandı, boğazı inip kalkıyordu, sanki her şeyden onu sorumlu tutuyormuş gibi hızla atıldı:

— İçmeye başladı... Marguerite bir bebek bekliyor...

— İşleri?

— Avukat bürosu para getirmiyordu... Reims'de ayda bin franka bir işte çalışmayı kabul etmek durumunda kaldı...

Gözlerini mendiliyle kuruladı; sert, öfkeli bir şekilde.

— Maria?

— Öldü, rahibe olmasına sekiz gün kalmışken...

Telefonun zili çaldı ve Anna sesini anında değiştirerek, eline bir bloknot alıp cevap verdi:

— Evet Bay Worms... Anlaşıldı... Yarın akşam... Hemen şimdi bir telgraf çekiyorum..., Yün yüküyle ilgili olarak size bazı notlar içeren bir mektup göndereceğim... Hayır! Vaktim yok... Siz okursunuz...

Telefonu kapadı. Patronu eşikte durmuş bir ona, bir Maigret'ye bakıyordu.

Komiser yandaki büroya geçti.

— Ee, ne diyorsunuz?... Ayrıca çok da dürüst biri!... Bu kadarı da aptallık artık...

— Nerede oturuyor?

— Bilmiyorum... Daha doğrusu adresini bilmiyorum, tek bildiğim yalnız yaşayan kadınların kaldığı eşyalı bir pansiyon olduğu, bir hayır kurumu işletiyormuş... İyi ama... söylesenize... Korkmaya başladım... Onu göreviniz gereği tanımadınız umarım?... Zira biraz kaygı verici bir durum olur da...

— Görevim gereği değil, hayır! diye cevap verdi Maigret ağır ağır. Nerede kalmıştık, o banknotu bir destede buldum demiştiniz...

Yandaki bürodan gelen seslere kulak kabarttı, bir kadın sesi telefonda konuşuyordu:

— Hayır beyefendi, şu an meşgul! Ben Matmazel Anna... Evet meseleyi biliyorum...

Gemiciden bir daha hiç haber alınamadı.